

صبح جمعه

۹۹/۸/۲

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲ آبان ماه ۹۹

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰	۶۲۵	۵۵۰	۴۷۵	۴۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی (زبان قرآن)	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره‌ی سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

دانش آموز گرامی:

به کانال تلگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی [@kanoonir_e](https://www.kanoon.ir) بپیوندید:

- پاسخ سؤال‌های درسی خود را مشاهده نمایید.
- از جدیدترین اخبار کانون و کنکور باخبر شوید.
- از کتاب‌های جدید و به‌روزرسانی شده کانون مطلع شوید.
- ارزیابی و تحلیل هر آزمون را در همان روز مشاهده نمایید.
- از مشاوره‌های آموزشی و تحصیلی و فیلم‌های آموزشی استفاده کنید.
- خلاصه درس‌های مربوط به هر آزمون را دریافت نمایید.
- و ➤

۱۵ دقیقه

ستایش / ادبیات تعلیمی
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحة ۱۰ تا صفحه ۲۳

فارسی ۳

۱- تمام معانی مقابل کدام واژه‌ها درست است؟

(الف) مُطَاع: اطاعت شده، فرمانروا

(ب) باسِق: بالیده، برتر

(ج) شَفِیع: پایمرد، شفاعت‌کننده

(د) وظیفه: مقرری، معاش

(ه) وجه: ذات، جود

(۱) الف، ب (۲) د، هـ (۳) ج، د (۴) الف، ج

۲- در کدام بیت غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) در طبایع نیست مروارید را اصل از شبه

(۲) می‌شنیدم ز لب بهر که سلمان مطلب

(۳) ثواب نیست به تو فکر حور عین کردن

(۴) از شکار تو به بیشه جان شیران خون شده

پس چرا ابر شبه رنگ است مروارید بار

راه بیرون شد از این ورطه بی‌ساحل من

خطاست نسبت زلفت به مشک چین کردن

در هوای قاف غربت پر عنقا کوفته

۳- آرایه‌های «نغمه حروف، ایهام، تضاد، تشبیه» به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(الف) محورخ زیبای تو فارغ ز جهان است

(ب) پوشیدن چشم از دو جهان سود نبخشد

(ج) تا دست برآورده‌ام از خرقة تجرید

(د) صائب مکن اندیشه جان در سفر عشق

بیداری حیرت‌زدگان خواب گران است

مادام که دل در بر سالک نگران است

بر پیکر من بند قبا بند گران است

کاین مرحله را ریگ روان خرده جان است

(۱) الف، د، ب، ج (۲) د، ب، الف، ج

(۳) د، ج، ب، الف (۴) الف، ب، د، ج

۴- آرایه‌های مقابل کدام دو بیت کاملاً درست است؟

(الف) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را

(ب) یا رب شود چو دست سبو، خشک زیر سر

(ج) خورشید که هر روزی بس تیغ زنان آید

(د) درنگیرد صحبت پیر و جوان با یک‌دگر

مهر لب او بر در این خانه نهادیم (ایهام، استعاره)

دستی که در شکستن من سنگ برداشت (جناس، تشخیص)

از رشک رُخش هر شب آخر سپهر اندازد (حسن تعلیل، کنایه)

با کمان یک دم مدارا تیر نتوانست کرد (جناس، پارادوکس)

(۱) الف، ج (۲) الف، د (۳) ب، ج (۴) ب، د

۵- نقش واژه‌های مشخص‌شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«مستی ما نشئه ایام طفلی می‌دهد / ریخت ما را در قح امشب مگر مهتاب شیر»

(۱) مفعول، متمم، نهاد، مضاف‌الیه

(۲) نهاد، مفعول، متمم، مضاف‌الیه

(۳) مفعول، مضاف‌الیه، نهاد، مفعول

(۴) نهاد، مفعول، متمم، نهاد

۶- در ابیات زیر در مجموع چند بار «ضمیر پیوسته» در نقش «مضاف‌الیه» آمده است؟

الف) ای بی‌نشان محض، نشان از که جویمت	گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت
ب) کجا روم که بمیرم بر آستان امید	اگر به دامن وصلت نمی‌رسد دستم
ج) صنمی لشکریم غارت دل کرد و برفت	آه اگر عاطفت شاه نگیرد دستم
د) گر سروری نیستم در سر ز سروری چه غم	هر دم آید از غم عشقش به دل بانگ و سرور
(۱) چهار	(۲) پنج
(۳) شش	(۴) هفت

۷- معنی ردیف در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) دل ضعیفم از آن کرد آه خون‌آلود	که در میانهٔ خوابهٔ جگر می‌گشت
(۲) چنان غریو برآورده بودم از غم عشق	که بر موافقتم زهره نوحه‌گر می‌گشت
(۳) ز آب دیدهٔ من فرش خاک، تر می‌شد	ز بانگ نالهٔ من گوش چرخ کر می‌گشت
(۴) قیاس کن که دلم را چه تیر عشق رسید	که پیش ناوک هجر تو جان سپر می‌گشت

۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

(۱) تلاش لازم افتاده است ساز زندگانی را	سری بر سنگ می‌باید زدن بی‌صلحی و جنگی
(۲) در هستی و عدم همه جا سعی مطلبی است	از ریشه زیر خاک تلاش ثمر نرفت
(۳) نه هر جا هست قفلی از کلید سعی بگشاید	که گاهی کوشش و گاهی تعلل می‌کند کاری
(۴) چندین رمه را برگ و نواییم ز کوشش	هر چند که بی‌برگ‌تر از چوب شبانیم

۹- مفهوم کدام گزینه با بیت «با محتسبم عیب مگویند که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است» قرابت دارد؟

(۱) صبر کن ای شیشه بر سنگ جفای محتسب	گردن این دشمن عشرت، خدا خواهد شکست
(۲) گو محتسب ز شهنه مترسان مرا که من	از پادشاه فارغم، او خود چه کس بود
(۳) یک قطره باده در ته خمخانه‌ام نماند	از بس که محتسب به لب امتحان چشید
(۴) می‌رساند بوی می خود را به مخموران خویش	گو برآرد محتسب با گل در میخانه را

۱۰- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

«دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»

(۱) تا عشق داشت گوشهٔ چشمی به من، جهان	گرد مرا به قیمت اکسیر می‌گرفت
(۲) چون شبم اوفتاده بدم پیش آفتاب	مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم
(۳) گاهی ز درد عشق پس خوب چهرگان	گاهی ز حرص مال پس کیمیا شدم
(۴) صائب ز دست و پا بگذرد در طریق عشق	تا بال و پر تو را عوض دست و پا دهد

فارسی ۱

ادبیات سفر و زندگی
(کلاس نقاشی)
ادبیات غنایی
درس ۵ تا پایان درس ۷
صفحة ۳۹ تا صفحه ۵۹

۱۱- تعداد واژه‌هایی که درست معنی شده، در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها یکسان نیست؟

- (۱) حَقّه: صندوق)، (وقب: میان دو کتف)، (خیل: دسته)، (سودایی: شیدایی)
- (۲) معاش: زیست)، (کابد: حيله‌گر)، (مخمصه: غم بزرگ)، (بنشن: تره‌بار)
- (۳) سودا: هوس)، (صبا: باد بهاری)، (تسلّا: آرامش یافته)، (کَلّه: چنبره گردن)
- (۴) وُصلت: پیوسته)، (جَبّار: مسلط)، (معاشرت: الفت داشتن)، (خلف: راستین)

۱۲- در ابیات زیر چند غلط املایی می‌یابید؟

الف) بداندیشان تو هستند از چنگ غزا خسته	همه پالوده و حیران به بيقوله درون رسوا
ب) سلامت به ز هر حالی چو قناری کند گردون	فراقت به ز هر کاری چو مکاری کند اختر
(۱) یک	(۲) دو
(۳) سه	(۴) چهار

۱۳- در ابیات زیر به ترتیب چند «ایهام تناسب و تشبیه» وجود دارد؟

الف) شبی در باغ از زلف تو تاری بر زمین افتاد	چمن در جست‌وجویش صد چراغ لاله روشن کرد
ب) بودی دو هفته کز بر من دور گشته بود	بعد از دو هفته یافتمش چون دو هفته ماه
(۱) دو، دو	(۲) سه، دو
(۳) سه، سه	(۴) دو، سه

۱۴- آرایه در کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) ایّام را به ماهی یک شب هلال باشد	وآن ماه دلستان را هر ابرویی هلالی (تکرار، جناس)
(۲) گو از سر میدان بلا خیمه برون زن	عاشق که تحمل نبود تیغ و سنانش (استعاره، کنایه)
(۳) خواجه از اهل دلی سینه سپر باید ساخت	پیش هر تیر که از شست قضا می‌آید (تشبیه، مراعات‌نظیر)
(۴) سحر سرشک روانم سر خرابی داشت	گرم نه خون جگر می‌گرفت دامن چشم (مجاز، تشبیه)

۱۵- در کدام بیت «واو عطف» وجود دارد؟

(۱) ترک افسانه بگو حافظ و می نوش دمی	که نخفتیم شب و شمع به افسانه بسوخت
(۲) همه شاهدان عالم به تو عاشقند سعدی	که میان گرگ صلح است و میان گوسفندان
(۳) برو از خانه گردون به در و نان مطلب	کان سیه‌کاسه در آخر بکشد مهمان را
(۴) دلم خزانه اسرار بود و دست قضا	درش بیست و کلیدش به دلستانی داد

۱۶- کدام گزینه فاقد واژه دو تلفظی است؟

- (۱) ز خود برآمدگان رستگار می‌باشند
 (۲) جهان ویران کند گر خود بنای تخت جمشید است
 (۳) ز اشکم چهره گه خونین و گه هم‌رنگ زر دارد
 (۴) بر قرار موج دریا نقش حزمت گر کشند
- ز دار و گیر جهان برکنار می‌باشند
 برو تاریخ این دیر کهن از یادگاران پرس
 مر آن را رنگرز هر لحظه در رنگ دگر دارد
 موج دریا جاودان چون کوه ماند استوار

۱۷- مفهوم عرفانی عبارت «آدم در نقشه‌اش نبود و بهتر که نبود. در پیچ و تاب عرفانی اسلیمی، آدم چه کاره بود؟» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) طریق دین حق پنهان نکوتر
 (۲) اگر هستی در این میدان تو در کار
 (۳) هر که مست عالم عرفان بود
 (۴) چون هستی تو حجاب راه است
- میان عاشقان عرفان نکوتر
 نصیب خویشتن مردانه بردار
 بر همه خلق جهان سلطان بود
 لطفی کن و آن حجاب بردار

۱۸- مفهوم مقابل بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«خدمت حق کن به هر مقام که باشی / خدمت مخلوق افتخار ندارد»

- (۱) با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است
 (۲) خطر در آب زیر کاه بیش از بحر می‌باشد
 (۳) طریقت به جز خدمت خلق نیست
 (۴) کدام جامه به از پرده‌پوشی خلق است
- با دهان خشک مردن بر لب دریا خوش است
 من از همواری این خلق ناهموار می‌ترسم
 به تسبیح و سجاده و دلخ نیست
 بیوش چشم خود از عیب خلق و عریان باش

۱۹- کدام گزینه با عبارت «فریاد را فقط در شعرش می‌شد جست» قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) توان چو آهوی مشکین به بوی مشک شناخت
 (۲) خود گرفتم که نگویم که مرا واقع‌ای است
 (۳) بیان شوق چه حاجت که سوز آتش دل
 (۴) ز دودمان اصیلم همین گواهم بس
- ز حرف‌های جگرسوز، جان سوخته را
 دشمن و دوست بدانند قیاس از سخنم
 توان شناخت ز سوزی که در سخن باشد
 که شرم این سخنم خون ز چهره بیرون داد

۲۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس
 (۲) حدیث دوست به رندان بگوی نی به ملک
 (۳) تا سر مویی تعلق هست، محرومی به جاست
 (۴) با زاهد فسرده مگو شرح سر عشق
- سر پیاله بیوشان که خرقه‌پوش آمد
 که اهل عشق بود سر عشق را محرم
 هر که این زَنار دارد در حرم نامحرم است
 از نکته‌های خاص مکن پیش عام بحث

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۱ و ۳

عربی، زبان قرآن ۳

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)

درس ۱

صفحه‌های ۱ تا ۱۰

عربی، زبان قرآن ۱

مطر السمك

التعاش السلمي

درس ۳ تا پایان درس ۴

صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

■ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بَنِيَّانَ مَرْصُوصًا﴾:

- (۱) قطعاً کسانی که در یک ردیف در راه او می‌جنگند را پروردگار دوست می‌دارد، مثل اینکه آن‌ها ساختمان استوار هستند!
- (۲) بدون شک خداوند افرادی را که در راهش مبارزه می‌کنند دوست دارد، گویی ساختمانی استوارند!

- (۳) همانا خداوند کسانی را که در راهش یکپارچه کشته می‌شوند دوست دارد، مثل اینکه ایشان ساختمانی استوار هستند!
- (۴) بی‌گمان خداوند کسانی را که صف در صف در راه او می‌جنگند، دوست می‌دارد، گویی که ایشان ساختمانی استوارند!
- ۲۲- «سَوْفَ تُعَلِّمُكَ الْإِيَّامُ أَنَّ الثَّرَوَةَ الْحَقِيقِيَّةَ هِيَ أَنْ تَمْلِكَ قُلُوبَ مَنْ حَوْلَكَ مِنْ أَصْدِقَائِكَ وَ جِيرَانِكَ!»:

- (۱) تو از روزها یاد خواهی گرفت که ثروت حقیقی این است که دل‌های کسانی را که از بین دوستان و همسایهات در اطراف توست، مالک شوی!
- (۲) روزگار به تو می‌فهماند که حقیقت ثروت این است که مالک قلوب دوستان و همسایگان اطرافت باشی!
- (۳) روزها به تو خواهند آموخت که ثروت واقعی این است که دل‌های کسانی از دوستان و همسایگان را که در اطراف تو هستند، مالک شوی!
- (۴) یاد خواهی گرفت که زمانی روزهایت یک ثروت واقعی است که دل‌های کسانی از دوستان و همسایگان را که در اطراف تو هستند بدست آوری!

۲۳- «لِمَ لَا تَفُوزَ بِالْعِلْمِ وَ تَطْلُبُ بِهِ أَبَدًا أَمْ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ وَ إِنْ مَاتُوا!»:

- (۱) چرا دانش به دست نمی‌آوری و برای آن جانشین‌هایی می‌خواهی، آیا نمی‌دانی که دانشمندان زنده هستند هر چند مرده باشند!
- (۲) برای چه دانش بدست نمی‌آوری و برایش جایگزین‌هایی می‌خواهی، آیا ندانسته‌ای که دانشمندان زنده‌اند گرچه بمیرند!
- (۳) با دانش رستگار نمی‌شوی و برایش جایگزین می‌خواهی، آیا ندانستی که دانشمندان گرچه مرده باشند زندگان هستند!
- (۴) چرا با دانش پیروز نمی‌شدی چون برایش جایگزین‌ها می‌خواستی، آیا نمی‌دانی که دانشمندان هر چند مرده، زنده‌اند!

۲۴- «هَلْ تُصَدِّقُ أَنَّ النَّاسَ يَحْتَفِلُونَ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا وَ يُسَمُّونَهُ مَهْرَجَانِ الْإِحْسَانِ!»:

- (۱) آیا راست می‌گویی که مردم این روز را سالیانه جشن می‌گیرند و آن را جشنواره نیکوکاری می‌نامند؟! (۲) آیا باور می‌کنی که مردم این روز را سالانه جشن گرفتند و آن را جشنواره نیکوکاری نامیدند؟! (۳) آیا باور می‌کنی که مردم این روز را سالانه جشن می‌گیرند و آن را جشنواره نیکوکاری می‌نامند؟! (۴) آیا باور می‌کنی که مردم سالیانه آن روز را جشن می‌گیرند و آن را جشنواره احسان می‌نامند!؟

۲۵- «لَا تُصِرِّرْ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعِدَاوَةِ لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ وَ عَلَيْنَا أَنْ نَتَعَايَشَ تَعَايِشًا سَلِيمًا!»:

- (۱) نباید ما بر نقاط اختلاف و دشمنی پافشاری کنیم زیرا کسی از آن بهره‌مند نمی‌شود و ما باید با همدیگر هم‌زیستی مسالمت‌آمیز کنیم!
- (۲) ما باید بر نقاط اختلاف و دشمنی اصرار نداشته باشیم، به خاطر اینکه کسی به واسطه آن سود نبرده است و بر ما واجب است با هم زندگی مسالمت‌آمیزی داشته باشیم!
- (۳) ما باید با یکدیگر سالم زندگی کنیم و بر اختلاف‌ها و دشمنی‌ها پافشاری نکنیم، زیرا کسی از آن بهره‌مند نمی‌شود و زندگی مسالمت‌آمیز بر ما واجب است!
- (۴) ما نباید در نقاط اختلاف‌مان و بر دشمنی‌مان پافشاری کنیم، چرا که آن به کسی سود نمی‌رساند و بر ما لازم است که با یکدیگر با صلح زندگی کنیم!

۲۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) لا تَجْتَمِعْ خِصْلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبُخْلُ وَ الْكِبْدُ!: دو خصلت را در مؤمن جمع نمی کنی: بخل و دروغ!
- (۲) تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ وَ تَعَلَّمُوا مَعَهُ السَّكِينَةَ!: علم را یاد دهید و با آن آرامش یاد دهید!
- (۳) أُرِيدُ أَنْ أُسْتَرْجَعَ كِتَابِي مِنْ صَدِيقِي الْغَالِي!: می خواهم کتاب هایم را از دوست ارزشمندم پس بگیرم!
- (۴) مَا يُنْقَطِعُ رَجَائِي مِنَ اللَّهِ!: امیدم را از خداوند قطع نکردم!

۲۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنَّ الْعُلَمَاءَ حَاوَلُوا لِلتَّعَرُّفِ عَلَى هَذِهِ الظَّوَاهِرِ!: دانشمندان قطعاً برای شناخت این پدیده ها تلاش کرده اند!
- (۲) يَأْخُذُ الْإِعْصَارُ الْأَسْمَاكَ إِلَى أَمْكَنَةٍ بَعِيدَةٍ!: گردباد ماهی ها را به جاهای دور می برد!
- (۳) اسْتَرْجَعْنَا الْجَوَازَاتِ مِنْ شَرْطِيّ إِدَارَةِ الْجَوَازَاتِ!: گذرنامه ها را از پلیس اداره گذرنامه پس گرفتیم!
- (۴) كَانَ الْعُلَمَاءُ يَنْسَوْنَ مِنْ مَعْرِفَةِ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ!: دانشمندان از شناخت راز آن پدیده ناامید می شدند!

۲۸- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

«ای معلم عزیزمان! از تجارب با ارزشت به ما درس مفیدی را یاد بده!»

- (۱) يَا مَعْلَمَنَا الْعَزِيزُ! عَلَّمِنَا مِنْ تَجَارِيكِ الْقِيَمَةِ دَرْسًا مَفِيدًا!
- (۲) أَيُّهَا الْمَعْلَمُ الْعَزِيزُ! عَلَّمْنَا دَرْسًا نَافِعًا مِنْ تَجَارِيكِ مَفِيدَةٍ!
- (۳) يَا مَعْلَمَنَا الْعَزِيزُ! عَلَّمْنَا مِنْ تَجَارِيكِ الْقِيَمَةِ دَرْسًا نَافِعًا!
- (۴) مَعْلَمَنَا الْعَزِيزُ! تَعَلَّمْنَا دَرْسًا مَفِيدًا مِنْ تَجَارِيكِ الْقِيَمِ!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

هناك أنواع كثيرة من الأحجار الكريمة تُشاهد بألوان مختلفة وأشكال عديدة، منها العقيق و الفيروز و الياقوت و يقال إن لكل منها فوائد ولكن كثير من الناس يستفيدونها لأجل الزينة و الجمال، كما تراها في الخواتم أو بعض النقوش. تختلف هذه الأحجار من حيث الظروف التي تقع فيها أو العناصر التي تدخل في تكوينها، تؤثر الأخيرة في ظاهرة الألوان المختلفة أكثر من غيرها. بعض هذه الأحجار توجد قريباً من سطح الأرض كالياقوت و بعضها في أعماق كثيرة.

يمكن أن نرى الأحجار في السوق و هي غيرطبيعية كالياقوت الاصطناعي لأن الحجر الأصلي نادر الوجود في الطبيعة و يستخرج في أفريقيا و آسيا و أستراليا أكثر من أي مكان آخر!

۲۹- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنْ مَعْنَى «الْكْرِيْمَةِ» فِي السَّطْرِ الْأَوَّلِ مِنَ النَّصِّ:

- (۱) الجميلة (۲) الثمينة (۳) الثقيلة (۴) السخية

۳۰- عین الصّحیح:

- (۱) هناك ثلاثة أنواع من الأحجار الكريمة!
- (۲) لا تشاهد الأحجار الكريمة الطبيعيّة في الأسواق!
- (۳) إن توجد الحجاره قريباً من سطح الأرض فهي ليست غالبية!
- (۴) من الصّعب الحصول على الأحجار الأصليّة كالياقوت و غيره!

۳۱- عین الخطأ حسب النص:

- (۱) يمكن أن نجد الياقوت في أكثر أماكن الأرض و قاراتها!
- (۲) الطّروف أكثر تأثيراً في إيجاد الألوان الجميلة في الحجاره!
- (۳) هناك عوامل تؤثر في استخدام الأحجار الكريمة سوى الجمال!
- (۴) بعض الناس يستفيدون من الأحجار الإصطناعيّة للجمال و التّزيين!

■ عین الصّحیح في الإعراب و التّحليل الصّرفي (۳۲ و ۳۳)

۳۲- «تؤثر»:

- (۱) مضارع - للغائبة - حروفه الأصليّة: «ت ث ر» / فعل و فاعله «الأخيرة»
- (۲) فعل مضارع - للمفرد المؤنث - ماضيه: أثر و مصدره: تأثر / فعل و مع فاعله الجملة فعلية
- (۳) للمخاطب - له ثلاثة حروف أصليّة و حرفان زائدان (= مزيد ثلاثي) / فعل و فاعله محذوف
- (۴) فعل - له حرف زائد واحد (= مزيد ثلاثي) و مصدره: تأثير، على وزن: تفعيل / فعل و فاعله «الأخيرة»

۳۳- «يستخرج»:

- (۱) فعل - للجمع المذكر الغائب - حروفه الأصليّة: «خ ر ج»
- (۲) للغائب - له ثلاثة حروف زائدة و مصدره على وزن: «استفعال»
- (۳) مضارع - له ثلاثة حروف أصليّة و حرفان زائدان (= مزيد ثلاثي)
- (۴) فعل مضارع - للمفرد المذكر - ماضيه: استخرج و مصدره: تخرج

۳۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) تحدّث هذه الظاهرة مرّتين في السنّة أحياناً!
- (۲) إنّ الإسلام يحنّرم الأديان الإلهية في العالم!
- (۳) الأسماك ليست متعلّقة بالمياه المجاورة!
- (۴) لا تموتوا جهلاً فتعلّموا من الحياة و علموه!

۳۵- عین الخطأ في المضادات:

- (۱) نرى إجتماع المسلمين في مكان واحد في الحجّ!: تفرّق
- (۲) لايجوز الإصرار على نقاط الخلاف و على العدوان!: الصّداقة
- (۳) تجلّى إتحاد الأمة الإسلاميّة في صور كثيرة!: كتمّ
- (۴) إنّ القرآن يأمر المسلمين ألاّ يسبّوا معبودات المشركين!: ينهى

۳۶- عَيْنِ ما وزن أفعاله واحد:

- (۱) هل تُصدِّقُ أَنْ تسعينَ في المئة من النَّاسِ يَنصَدِّقونَ!؟
- (۲) العميلُ يُفَرِّقُ بين أفراد مجتمعه عالماً و يُضِلِّهم!
- (۳) المسلمُ لا يُسيءُ و لا يُصيرُ على نقاط الخلاف!
- (۴) أدبَتِ الأمُّ ابنتها الصَّغيرة فتأدَّبَتِ الطِّفلة!

۳۷- عَيْنِ الخَطِّ للفراغ:

- (۱) هذه البنت تأخذ الوردة و غصنها!! تقطعُ
- (۲) حدثت ظاهرة جميع النَّاسِ في المدينة!!: حيرت
- (۳) من حقيبتني قلماً باللون الأزرق لكتابة الرسالة!!: خرجتُ
- (۴) ليتكم هؤلاء الزملاء القدماء في فصل الصيف!!: تُكاتبون

۳۸- عَيْنِ العبارة التي ليس فيها فعل ماض من المزيد:

- (۱) قَبِحَ الله هذا الفلاح يقدِّم لنا الفاكهة الحامضة!
- (۲) هذا تصوّر الانسان ممّا يبثليه الله به!
- (۳) إستراح مُجاهدو الاسلام فُرب إحدى فُرى يثرب!
- (۴) الطُّلابُ تَجَمَّعوا حول معلّمهم في الصّف!

۳۹- عَيْنِ ما ليس فيه مصدر من فعل مزيد:

- (۱) تعلّم اللّغة العربيّة لفهم القرآن الكريم أمر ضروري!
- (۲) يتجلّى اتحاد الأمة الاسلاميّة في اجتماع المسلمين في الحج!
- (۳) عليك أن تكلم النَّاسِ بقدر عقولهم ليفهموا كلامك!
- (۴) على الله في كلّ الأمور توكلّي و بالخمس أصحاب الكساء توسّلي!

۴۰- عَيْنِ الجملة التي تُخبر عن موضوع تحقّق كاملاً:

- (۱) لعلّ المسلمين يستيقظون من نوم الغفلة!
- (۲) عليك أن لا تعتمد على ما لا دوام له!
- (۳) ليت المسلمين يتحدون في العالم!
- (۴) ذهبت إلى المكتبة و رأيت صديقي هناك!

۱۵ دقیقه

هستی بخش
یگانه بی‌همتا
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحة ۲ تا صفحه ۲۶

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- کدام نوع از دیدن خدا برای انسان ممکن است و بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را»

با کدام عبارت شریفه تناسب مفهومی دارد؟

(۱) رؤیت خدا در آخرت با چشم مادی - «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ»

(۲) رؤیت خدا با قلب و ملاقات با او - «وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ»

(۳) رؤیت خدا در آخرت با چشم مادی - «وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ»

(۴) رؤیت خدا با قلب و ملاقات با او - «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ»

۴۲- اعتقاد به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین چه زمانی موجب شرک است و کدام آیه بیانگر شرک است؟

(۱) مستقل از خدا دانستن توانایی آنان - «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

(۲) مستقل از خدا دانستن توانایی آنان - «قُلْ افَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ»

(۳) به اذن خدا همراه با درخواست اولیا در نظر گرفتن آن - «قُلْ افَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ»

(۴) به اذن خدا همراه با درخواست اولیا در نظر گرفتن آن - «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

۴۳- بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی/ ناید از وی صفت آب‌دهی» کدام مفهوم را در ذهن متبادر می‌سازد و با کدام بیت هم‌راستا می‌باشد؟

(۱) انسان‌ها پدیده‌هایی هستند که وجود و هستی آن‌ها از خودشان نیست. - «به صحرا بنگرم صحرا تو بینم/ به دریا بنگرم دریا تو بینم»

(۲) پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای قائم به ذات هستند. - «به صحرا بنگرم صحرا تو بینم

/ به دریا بنگرم دریا تو بینم»

(۳) پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای قائم به ذات هستند. - «ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما/

تو وجود مطلق، فانی‌نما»

(۴) انسان‌ها پدیده‌هایی هستند که وجود و هستی آن‌ها از خودشان نیست. - «ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما/ تو وجود مطلق، فانی‌نما»

۴۴- در کلام مولی‌الموحدين علی (ع)، کفایت افتخار و عزت برای آن حضرت، به‌ترتیب در گرو چیست؟

(۱) خالقیت خدا - ولایت خدا

(۲) ولایت خدا - خالقیت خدا

(۳) بندگی خدا - ربوبیت خدا

(۴) ربوبیت خدا - بندگی خدا

۴۵- اندیشه‌کردن با چه شرایطی می‌تواند برترین عبادت‌ها باشد و تجلی آن به چه صورت خواهد بود؟

(۱) مداوم و پیرامون خدا و چیستی او باشد. - در دل و قلب انسان

(۲) مستمر و در مورد خدا و صفات او باشد. - در دل و قلب انسان

(۳) مستمر و در مورد خدا و صفات او باشد. - در اعمال انسان

(۴) مداوم و پیرامون خدا و چیستی او باشد. - در اعمال انسان

۴۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام عنوان ارتباط دارد؟

- بیشترین تکرار در میان اسامی خدا در قرآن کریم
- راه رسیدن اولیای الهی به کرامات و عنایات به مخلوقات
- دیدگاه صحیح نسبت به اثرگذاری موجودات
- (۱) الله - طی مراتب بندگی - سلب هرگونه اثرگذاری
- (۲) الله - طی مراتب بندگی - سلب اثرگذاری مستقل
- (۳) رب - استفاده از علیت مادی - سلب هرگونه اثرگذاری
- (۴) رب - استفاده از علیت مادی - سلب اثرگذاری مستقل

۴۷- درک سخن علوی «ما رایت شیئاً الا و رایت الله ...» مستلزم چیست و جوانان و نوجوانان در چه صورتی لذت چنین درکی را خواهند چشید؟

- (۱) معرفتی عمیق و والا- دائم التّفکر بودن
- (۲) معرفتی عمیق و والا- پاکی و صفای قلب
- (۳) درک بیشتر فقر و نیاز- دائم التّفکر بودن
- (۴) درک بیشتر فقر و نیاز- پاکی و صفای قلب

۴۸- التزام و اقرار به جمله مقدس «لا اله الا الله» به ترتیب چه آثاری را در زندگی فرد مسلمان برجای می‌گذارد؟

- (۱) تغییر همه ابعاد زندگی فرد- اصلاح ارتباط با خدا، خویشتن و خانواده
- (۲) تغییر همه ابعاد زندگی فرد- قرارگرفتن در زمره برادران و خواهران دینی
- (۳) به رسمیت شناخته شدن حقوق اسلامی فرد- اصلاح ارتباط با خدا، خویشتن و خانواده
- (۴) به رسمیت شناخته شدن حقوق اسلامی فرد- قرارگرفتن در زمره برادران و خواهران دینی

۴۹- پیام «خداوند تنها مرجع نیازهاست که همه از او قصد و طلب می‌کنند» از دقت در کدام عبارت شریفه دریافت می‌گردد؟

- (۱) «ولم یکن له کفو احد»
- (۲) «قل هو الله احد»
- (۳) «لم یلد و لم یولد»
- (۴) «الله الصمد»

۵۰- از آیه شریفه «قُلْ مَنْ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللهُ ...» کدام پیام مستفاد می‌گردد؟

- (۱) خداوند از مشرکان در ولایت و ربوبیت و عبودیت، انتظار پاسخ‌دهی ندارد و خودش پاسخ پرسش را می‌دهد.
- (۲) از آن‌جا که بت‌پرستان، گرفتار شرک در خالقیت هستند، مرتکب شرک در مالکیت نیز خواهند بود.
- (۳) هرکس توانایی سرپرستی دیگران را نداشته باشد، نمی‌تواند اختیار سود و زیان آن‌ها را به عهده بگیرد.
- (۴) هرکس اختیار سود و زیان خود را داشته باشد، حق تصرف و تغییر و تدبیر و پرورش موجودات را دارد.

دین و زندگی ۱

پنجره‌ای به روشنایی

آینده روشن

درس ۴ تا پایان درس ۵

صفحة ۳۵ تا صفحه ۵۸

۵۱- مطابق با آیات سوره مبارکه «مطففین» فلسفه و چرایی انکار معاد کدام است؟

- (۱) کفران و ناسپاسی نسبت به نعمات دنیا
- (۲) اصرار ورزیدن بر گناهان صغیره و کبیره
- (۳) متجاوز و گناهکار بودن
- (۴) گناه در حال ترس روزمره از دادگاه قیامت

۵۲- از حدیث نبوی «الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

- (۱) اعتقاد به معاد همواره قرین طلوعی برای جسم و تن انسان و غروبی درخشان‌تر برای روح است.
- (۲) انسان برای نابودی و فنا خلق نشده است، بلکه برای بقا آفریده شده و با مرگ تنها جسم او از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شود.
- (۳) با اعتقاد به معاد، پنجره امید و روشنائی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه، زندگی را فرا می‌گیرد.
- (۴) زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذرا بوده و زندگی حقیقی در جهان دیگر آغاز می‌شود.

۵۳- آنان که «وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند» کدام دیدگاه را درباره زندگی دنیا دارند و خداوند در قرآن این دیدگاه را چگونه

توصیف می‌کند؟

- (۱) «و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهو و لعب» - «فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون»
- (۲) «و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهو و لعب» - «ما لهم بذلك من علم»
- (۳) «ما هي إلا حياتنا الدنيا نموت و نحيا» - «فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون»
- (۴) «ما هي إلا حياتنا الدنيا نموت و نحيا» - «ما لهم بذلك من علم»

۵۴- کدام عامل سبب می‌شود که در معتقدان معاد، شجاعت به مرحله عالی خود برسد و در بیان امام حسین (ع) خطاب به یارانش، دنیا به چه

چیزی همانند شده است؟

- (۱) انگیزه کار و فعالیت - خواب کوتاه و گذرا
- (۲) انگیزه کار و فعالیت - ساحل سختی‌ها و زندان
- (۳) نهراسیدن از مرگ - ساحل سختی‌ها و زندان
- (۴) نهراسیدن از مرگ - خواب کوتاه و گذرا

۵۵- هر یک از موارد «فرو رفتن در هوس‌ها» و «فرو رفتن در گرداب آلودگی‌ها» ویژگی کدام دسته است؟

- (۱) معتقدان به معاد که از آخرت غافل شده‌اند. - کسانی که می‌کوشند راه فراموش کردن مرگ را پیش بگیرند.
- (۲) معتقدان به معاد که از آخرت غافل شده‌اند. - کسانی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود دور کنند.
- (۳) منکران معادی که خود را به امور تلخ دنیا مشغول ساخته‌اند. - کسانی که می‌کوشند راه فراموش کردن مرگ را پیش بگیرند.
- (۴) منکران معادی که خود را به امور تلخ دنیا مشغول ساخته‌اند. - کسانی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود دور کنند.

۵۶- ترجمه آیات شریفه ۷۸ و ۷۹ سوره یس: «و برای ما مثلی زد در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود...» اشاره به کدام

دسته از استدلال‌های اثبات معاد دارد و در انتهای آیه به کدام صفت خداوند تأکید شده است؟

(۱) امکان معاد - دانا

(۲) ضرورت معاد - دانا

(۳) ضرورت معاد - توانا

(۴) امکان معاد - توانا

۵۷- قرآن کریم کدام دسته از افراد را به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت دعوت می‌کند و خداوند کدام عامل را در زنده

کردن زمین پس از مرگ آن، مؤثر معرفی می‌نماید؟

(۱) آنان که آفرینش آغازین خود را فراموش کرده‌اند. - فرستادن باده‌ها و برانگیختن ابرها

(۲) کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند. - فرستادن باده‌ها و برانگیختن ابرها

(۳) کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند. - رویش بذر در خاک

(۴) آنان که آفرینش آغازین خود را فراموش کرده‌اند. - رویش بذر در خاک

۵۸- کدام آیه شریفه به انسان هشدار می‌دهد که اسیر مواهب الهی در این جهان نباشد بلکه امیر بر آن‌ها گردد و هرگز ارزش‌های اصیل وجود

خود را با آن‌ها معاوضه نکند؟

(۱) «الناس نیام فیذا ماتوا إنتبهوا»

(۲) «مَن آمَن بالله و الیوم الآخر و عَمِلَ صالحاً...»

(۳) «و ما هذ الحیاة الدنیا إلا لهو و لعب و إن الدار الآخرة...»

(۴) «و قالوا ما هی إلا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا و...»

۵۹- حق مسلم انسان‌ها در دستیابی به استحقاق‌های خود لازمه کدام صفت الهی است و این موضوع از دقت در پیام کدام آیه شریفه تحقق

می‌یابد؟

(۱) عدل الهی - «فحسبتم انما خلقناکم عبثاً»

(۲) عدل الهی - «ام نجعل المتقین کالفجار»

(۳) حکمت الهی - «فحسبتم انما خلقناکم عبثاً»

(۴) حکمت الهی - «ام نجعل المتقین کالفجار»

۶۰- با امعان نظر به آیه شریفه «الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة...» چرا خداوند سبحان شک درباره معاد را نفی می‌کند؟

(۱) «کلّا إنها کلمة هو قائلها»

(۲) «یعلمون ما تفعلون»

(۳) «إن هم الا یظنون»

(۴) «و من اصدق من الله حدیثاً»

زبان انگلیسی ۱ و ۳

دانش‌آموزان گرامری در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳
Sense of Appreciation
درس ۱
صفحه ۱۵ تا صفحه ۳۰
زبان انگلیسی ۱
Saving Nature
درس ۱
صفحه ۲۹ تا صفحه ۴۱

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 61- The team ...continue to be successful in future years because some positive steps ... by the coaches to attract talent from all over the world recently.
- 1) is going to - have been taken
 - 2) will - have been taken
 - 3) is going to - have taken
 - 4) will - have taken
- 62- A: Sam's just lost his job and is looking for a new one.
B: Why... from his job? Did he do something wrong?
- 1) did he fire
 - 2) was he fired
 - 3) has he fired
 - 4) is he being fired
- 63- Despite the common belief that they don't hurt humans, hundreds of people ... killed by lions in Tanzania since 1990.
- 1) have been
 - 2) has
 - 3) have
 - 4) has been
- 64- Another reason to ... your furniture to charity is that you will be able to get a tax break for your contribution.
- 1) found
 - 2) respect
 - 3) donate
 - 4) feed
- 65- Organizing several workshops in two days was a big challenge for our university, but fortunately everything went according to
- 1) schedule
 - 2) pressure
 - 3) power
 - 4) success
- 66- After years of movement from one city to another, father decided to stay in this small city, claiming that he had found out that he had a lot in ... with the people living here.
- 1) nature
 - 2) society
 - 3) common
 - 4) relative
- 67- San Francisco was shaken by a severe earthquake which, together with the fire that followed, almost completely ... the city.
- 1) destroyed
 - 2) enjoyed
 - 3) protected
 - 4) saved
- 68- He lives on the street and sells the most ... drawings at shows and art openings around the city.
- 1) amazing
 - 2) injured
 - 3) voluntary
 - 4) careful

69- But, unlike your mom and dad, your English teacher probably doesn't love you ... and will punish you for your behavior.

1) surprisingly	2) politely
3) suddenly	4) unconditionally

70- Because the report contained ... grammatical mistakes and misspellings, the editor did not accept it.

1) ancient	2) countable
3) ashamed	4) countless

71- A: You are always thinking about how to repay him for what he's done to you.

B: You're right. But unfortunately, I'm not a kind of person to ... and forget.

1) forgive	2) remember
3) reply	4) dedicate

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sometimes, we think our parents get in the way of our happiness and many of us have experienced rebelling against them at some point, especially when we were still ...(72)... . However, we should not forget that they ...(73)... to protect us from possible harms. Here are some tips helping you behave more appropriately towards your parents.

Do not be shy of expressing your gratitude as they ...(74)... to be loved and honored. Your hugs and kisses show how grateful you are ...(75)... having them. You definitely disagree with some of the decisions which ...(76)... by your parents. Try telling your thoughts, but if they do not accept your argument, respect their decision.

72- 1) teenagers	2) conditions	3) emotions	4) humans
73- 1) will be	2) going	3) will	4) are going
74- 1) describe	2) experience	3) deserve	4) experiment
75- 1) for	2) at	3) of	4) in
76- 1) make	2) are made	3) made	4) is made

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

The day after Thanksgiving is the start of the holiday shopping season. Thanksgiving is always on a Thursday, so the day after is Friday. This day has come to be known as "Black Friday". It has been the busiest shopping day of the year since 2005. The name "Black Friday" was first used in Philadelphia (United States) in the 1950s. The police called this day Black Friday because of the heavy traffic it drew.

Most stores offer great deals on Black Friday. They open their doors in the early hours of the morning. They try to attract shoppers with big discounts. Some items, like TVs, are much cheaper than usual. Stores may even lose money on these items. They hope that shoppers will buy gifts for other people while they are in the store.

Black Friday is a great time to go shopping. The problem is that there are not enough low-priced items to go around. These items are in great demand, so people may line up hours before a store opens. They may be hoping to get a low price on a TV or laptop, but not everyone who wants one will get one. Some people will leave with disappointment.

The situation can be stressful. Some Black Friday events have been violent. Some workers have even been hurt by large crowds. Fights have broken out over toys or people cutting in line. However, most Black Friday events are safe and fun. Still, if you plan on going, expect large crowds and a bit of shoving.

77- Which of the following is NOT supported by the passage?

- 1) Black Friday is always the day after Thanksgiving.
- 2) Black Friday is a national holiday.
- 3) Black Friday is the busiest shopping day of the year.
- 4) Black Friday is the start of the holiday shopping season.

78- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) Where does the name Black Friday come from?
- 2) Why did the shopkeepers try to change the name of Black Friday?
- 3) What time do stores close on Black Friday?
- 4) Why is Black Friday something that can be found everywhere?

79- What is the author's goal in writing the last paragraph?

- 1) To emphasize that, although Black Friday can be stressful, it can also be safe and fun
- 2) To show that Black Friday is the least stressful time of the year
- 3) To ask readers not to leave the house during Black Friday to save money on this day
- 4) To inform readers about all of the best shopping places during Black Friday

80- Which of the following would be the best title for this passage?

- 1) Black Friday: Stories from the United States
- 2) Black Friday: Why Should You Go This Year?
- 3) Black Friday: The Negative Points You Should Know
- 4) Black Friday: A Chance to Save Money on the Big Day

صبح جمعه

۹۹/۸/۲

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۲ آبان ماه ۹۹

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰
۵	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
۹	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۱۰	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۱۱	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

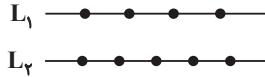

شمارش، احتمال
(فضای نمونه)
صفحه‌های (۱۵ تا)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- با نقاط مشخص شده روی دو خط زیر، چند مثلث مختلف می‌توان رسم کرد که نقاط داده شده رأس‌های آن باشند؟

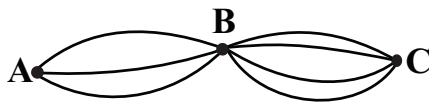
۴۰ (۱)

۵۰ (۲)

۶۰ (۳)

۷۰ (۴)

۸۲- با توجه به نقشه راه‌ها به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر C رفت و دوباره به شهر A برگشت به طوری که کل مسیر رفت با کل مسیر برگشت متفاوت باشد؟ (همه راه‌ها دو طرفه‌اند و از جاده‌ای که عبور می‌کنیم برنمی‌گردیم.)

۳۰ (۱)

۲۴ (۲)

۷۲ (۳)

۱۳۲ (۴)

۸۳- ۴ جایزه مختلف را به چند طریق بین ۳ نفر می‌توان تقسیم کرد، به طوری که به هر نفر حداقل ۱ جایزه برسد؟

۱۸ (۴)

۲۴ (۳)

۸ (۲)

۳۶ (۱)

۸۴- با کیانا، فائزه و ۳ نفر دیگر به چند طریق می‌توانیم صف تشکیل دهیم به طوری که فائزه و کیانا کنار هم نباشند؟

۴۸ (۴)

۶۰ (۳)

۷۲ (۲)

۸۴ (۱)

۸۵- هر یک از ارقام عدد ۲۵۳۲۷۶۹۲ را روی یک کارت می‌نویسیم. با کنار هم قرار دادن این کارت‌ها چند عدد هشت رقمی می‌توان نوشت به طوری که ارقام فرد کنار هم و ارقام یکسان نیز کنار هم باشند؟

۲۵۲ (۴)

۲۰۶ (۳)

۱۴۴ (۲)

۲۴۰ (۱)

۸۶- اگر $P(n-1, 2) = \frac{4}{3}C(n, 2)$ باشد، مقدار n کدام است؟

۱۱ (۴)

۹ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

۸۷- مجموعه‌ای دارای ۳۶ زیرمجموعه دو عضوی می‌باشد، این مجموعه چند زیرمجموعه شش عضوی دارد؟

۱۰۶ (۴)

۸۴ (۳)

۷۸ (۲)

۶۲ (۱)

۸۸- با ارقام ۰، ۲، ۳، ۴، ۶، ۷، ۸ چند عدد ۵ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت به طوری که در آن‌ها رقم ۸ نباشد و صفر بلافاصله بعد از ۲ در سمت راست آن بیاید؟

۱۲۰ (۴)

۴۸ (۳)

۲۴ (۲)

۱۲ (۱)

۸۹- با ارقام ۰، ۲، ۳، ۵، ۷ چند عدد سه رقمی بدون تکرار می‌توان نوشت که بر ۳ بخش پذیر باشند؟

۲۷ (۴)

۱۲ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

۹۰- در کیسه‌ای ۵ مهره قرمز متمایز، ۳ مهره آبی متمایز و ۲ مهره سبز متمایز قرار دارد. ۲ مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم. فضای نمونه این پدیده تصادفی چند عضو دارد؟

۴۵ (۴)

۳۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

محل انجام محاسبات

معادله درجه دوم
صفحه‌های ۲۵ تا ۲۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

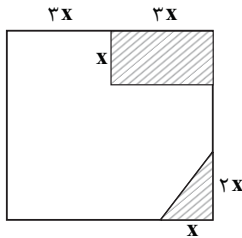
ریاضی و آمار (۱)

۹۱- در یک کارخانه، حقوق یک مهندس یک و نیم برابر حقوق فن‌ورز و $\frac{2}{3}$ مدیر بخش خود است. این قسمت ۳ مهندس، ۶ فن‌ورز و ۲ مدیر دارد. اگر

مدیر عامل ۴۵ میلیون تومان حقوق برای این بخش بپردازد، حقوق فن‌ورز چند میلیون تومان است؟

- (۱) $1/5$ (۲) $2/5$ (۳) ۳ (۴) ۴

۹۲- از مربعی به طول $6x$ یک مستطیل و یک مثلث قائم‌الزاویه مطابق شکل زیر هاشور خورده است. اگر مساحت قسمت هاشورنخورده برابر ۱۲۸ واحد مربع باشد، مقدار x کدام است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) $\frac{3}{2}$

(۴) $\frac{5}{2}$

۹۳- در کدام‌یک از معادله‌های زیر، مجموع ریشه‌های معادله برابر $\frac{1}{4}$ است؟

(۱) $(x-1)^2 - 2 = 0$ (۲) $(x-1)(2x+1) = 0$

(۳) $(x+2)^2 - (x-1)^2 = 0$ (۴) $x^2 + 2x - 5 = 0$

۹۴- کدام معادله زیر، دو ریشه حقیقی متمایز دارد؟

(۱) $x^2 + 2 = 2\sqrt{2}x$ (۲) $x^2 - \sqrt{3}x + 1 = 0$

(۳) $3x^2 - \frac{2}{3}x = \frac{1}{9}$ (۴) $2x^2 - x + \sqrt{6} = 0$

۹۵- مجموع ریشه‌های معادله $\frac{1}{4}x^2 - \frac{3}{2}x - \frac{2}{5} = 0$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۶ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۹۶- اگر در معادله $mx + 1 = \frac{m+1}{x}$ حاصل‌ضرب ریشه‌ها برابر ۳- باشد، مجموع ریشه‌های این معادله چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۴) -۲

۹۷- تعداد جواب‌های معادله $\frac{x-4}{x^3-1} + \frac{1}{x^2+3x-4} = 0$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۳ (۴) ۲

۹۸- جواب‌های معادله $\frac{x+1}{x-1} - \frac{x^2}{x^2-1} = -1$ چگونه است؟

(۱) یک جواب دارد. (۲) دو جواب نامشبه دارد.

(۳) یک جواب منفی و یک جواب مثبت دارد. (۴) جواب ندارد.

۹۹- اگر $x = -1$ یکی از جواب‌های معادله $2x - \frac{2k}{x} = -1$ باشد، جواب دیگر معادله کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{3}{4}$

۱۰۰- اگر $x = -\frac{1}{4}$ یکی از ریشه‌های معادله $2x^2 - 4kx - k - 1 = 0$ باشد، قدرمطلق تفاضل ریشه‌ها کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{2}$ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) $\frac{2}{3}$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاژر
صفحه‌های (۳۱ تا ۳۹)

۱۰۱- کدام گزینه بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) نحوه تصمیم‌گیری و اقدام «تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان» و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات «وضعیت اقتصادی» با عنوان «...» شناخته می‌شود.
ب) تجربه نشان می‌دهد که با کاهش قیمت یک کالا:

ج) «قیمت یک کالا» و «میزان» تولید و عرضه آن از سوی «تولیدکنندگان» با هم:

د) در رابطه با «واقعیت» کدام عبارت نادرست است؟

۱) الف) تجربه اقتصادی، ب) میزان خرید آن «افزایش» ولی میزان مصرف آن «کاهش» می‌یابد. ج) رابطه «تنگ‌تنگ» دارند. د) «تولیدکنندگان» با هدف به دست آوردن «سود» به تولید کالا می‌پردازند و «مصرف‌کنندگان» نیز برای رفع «نیازهای خود» کالاها و خدمات را خریداری می‌نمایند.

۲) الف) اندیشه اقتصادی، ب) میزان خرید آن «کاهش» ولی میزان مصرف آن «افزایش» می‌یابد. ج) رابطه «متقابل» دارند. د) هر یک از کالاها و خدمات مورد نیاز مردم توسط تعدادی از «بنگاه‌های تولیدی» تولید می‌شود.

۳) الف) هدف اقتصادی، ب) میزان مصرف یا خرید آن از سوی «تولیدکنندگان» کاهش می‌یابد. ج) رابطه معکوس دارند. د) انسان برای رفع نیازهای خود ناگزیر از مصرف بعضی از «کالاها و خدمات» است.

۴) الف) رفتار اقتصادی، ب) میزان مصرف یا خرید آن از سوی «مصرف‌کنندگان» افزایش می‌یابد. ج) رابطه «مستقیم» دارند. د) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال «افزایش» باشد می‌گوییم به دلیل «کمبود» یعنی «فرونی عرضه بر تقاضا» قیمت به سمت «قیمت تعادلی» پیش می‌رود.

۱۰۲- در کدام گزینه وضعیت بازار در حالت تعادل است؟

۱) قیمت: ۳۵۰ ریال - مقدار تقاضا ۳۵۰ کیلو - مقدار عرضه: ۲۵۰ کیلو

۲) قیمت: ۳۰۰ ریال - مقدار تقاضا ۱۵۰ کیلو - مقدار عرضه: ۱۵۰ کیلو

۳) قیمت: ۱۰۰ ریال - مقدار تقاضا ۲۰۰ کیلو - مقدار عرضه: ۱۰۰ کیلو

۴) قیمت: ۲۰۰ ریال - مقدار تقاضا ۲۵۰ کیلو - مقدار عرضه: ۱۰۰ کیلو

۱۰۳- با توجه به جدول «تقاضا، عرضه، قیمت» ذیل، کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) میزان مازاد یا کمبود عرضه در سطح قیمت ۱۷,۰۰۰ تومان، چند کیلو است؟

ب) میزان مازاد یا کمبود تقاضا در سطح قیمت ۲۰,۰۰۰ تومان، چند کیلو است؟

ج) حداکثر میزان پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت ۲۳,۰۰۰ تومان، چند تومان است؟

۱) الف) ۱۰ کیلو مازاد عرضه، ب) ۲۵ کیلو مازاد تقاضا، ج) ۳۴۵,۰۰۰ تومان

۲) الف) ۱۰ کیلو کمبود عرضه، ب) ۲۵ کیلو کمبود تقاضا، ج) ۱,۱۵۰,۰۰۰ تومان

۳) الف) ۱۰ کیلو کمبود عرضه، ب) ۲۵ کیلو کمبود تقاضا، ج) ۳۴۵,۰۰۰ تومان

۴) الف) ۱۰ کیلو مازاد عرضه، ب) ۲۵ کیلو کمبود تقاضا، ج) ۱,۱۵۰,۰۰۰ تومان

۱۰۴- کدامیک از عبارات زیر در خصوص مفهوم بازار و منحنی‌های عرضه و تقاضا، صحیح است؟

الف) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی با کمبود عرضه روبه‌رو می‌شویم، در این حالت چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نمی‌شوند، حاضرند برای خرید کالا مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب کاهش قیمت کالا می‌شود.

ب) در کالاهای ضروری، کشش قیمتی تقاضا و هم‌چنین شیب منحنی تقاضا کم است.

ج) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد مصرف یک کالا از عواملی مانند قیمت کالا، هزینه‌های تولید، قیمت عوامل تولید و پیش‌بینی آن‌ها در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد.

د) نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد. (ه) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

۴) د، ه

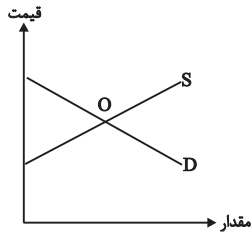
۳) ج، ب

۲) ج، د

۱) الف، ب

محل انجام محاسبات

۱۰۵- با توجه به نمودار عرضه و تقاضای کالای X کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) منحنی D مقادیر عرضه و منحنی S نشان‌دهنده مقادیر تقاضا می‌باشد.
- (۲) اگر در بازار، سطح قیمت پایین‌تر از قیمت متناظر با نقطه O باشد، همه مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز خود خواهند شد.
- (۳) در سطح قیمت بالاتر از قیمت متناظر با نقطه O به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف کالا تمایل نشان نمی‌دهند.
- (۴) صعودی بودن منحنی S به این معناست که با افزایش قیمت کالا، به دلیل عدم تمایل مصرف‌کنندگان مقدار عرضه کاهش می‌یابد.

۱۰۶- هنگامی که در بازار یک کالا «مازاد تقاضا» وجود دارد ...

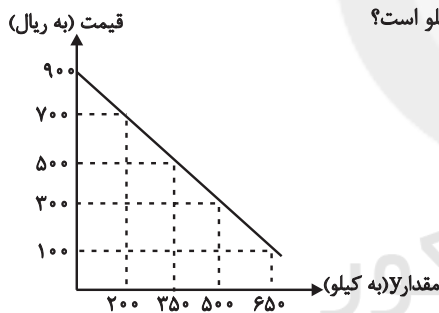
- (۱) تولیدکنندگان حاضر به کاهش قیمت کالا می‌شوند و هم‌زمان با افزایش تقاضا و مصرف تقاضاکنندگان، بازار به نقطه تعادلی برمی‌گردد.
 - (۲) برخی از مصرف‌کنندگان قادر به خرید کالای موردنظر خود نمی‌شوند در این حالت کاهش قیمت سبب کاهش تولید عرضه‌کنندگان شده و فاصله عرضه و تقاضا از بین می‌رود.
 - (۳) قیمت کالا افزایش می‌یابد، تولیدکنندگان به تولید رغبت بیشتری نشان داده و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود می‌کاهند و با افزایش قیمت کالا، فاصله عرضه و تقاضا از بین می‌رود.
 - (۴) گروهی از تولیدکنندگان موفق به فروش کالای خود نمی‌شوند در نتیجه قیمت کاهش می‌یابد و بازار به نقطه تعادلی برمی‌گردد.
- ۱۰۷- با توجه به نمودار و جدول زیر که نشان‌دهنده وضعیت یک کالا در بازار است، به ترتیب:

(الف) مقادیر X و Y به ترتیب بیان‌کننده چه مصادیقی است؟

(ب) مقدار قیمت تعادلی، تقاضای تعادلی و عرضه تعادلی کدام است؟ (به ترتیب)

(ج) به ازای چه قیمتی مقدار ۳۰۰ کیلو مازاد عرضه ایجاد می‌شود؟

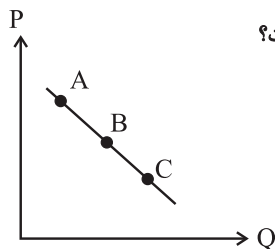
(د) تفاضل مقدار تعادلی تقاضا با میزان مازاد تقاضا در سطح قیمت ۳۰۰ ریال، چند کیلو است؟

قیمت (به ریال)	مقدار X (به کیلو)
۱۰۰	۰
۳۰۰	۲۰۰
۵۰۰	۳۵۰
۷۰۰	۵۰۰
۹۰۰	۶۵۰

- (۱) الف) عرضه - تقاضا، ب) ۵۰۰ ریال - ۳۵۰ کیلو - ۳۵۰ کیلو، ج) ۷۰۰ ریال، د) ۵۰ کیلو
- (۲) الف) تقاضا - عرضه، ب) ۵۰۰ ریال - ۳۵۰ کیلو - ۳۵۰ کیلو، ج) ۳۰۰ ریال، د) ۳۰۰ کیلو
- (۳) الف) عرضه - تقاضا، ب) ۳۰۰ ریال - ۵۰۰ کیلو - ۲۰۰ کیلو، ج) ۷۰۰ ریال، د) ۳۰۰ کیلو
- (۴) الف) تقاضا - عرضه، ب) ۳۰۰ ریال - ۵۰۰ کیلو - ۲۰۰ کیلو، ج) ۳۰۰ ریال، د) ۵۰ کیلو

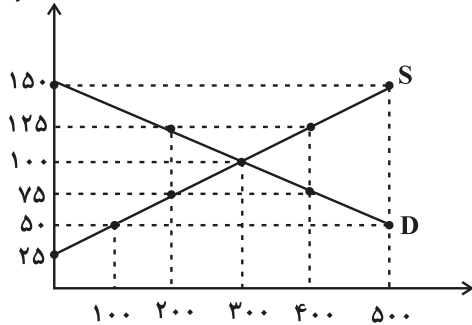
۱۰۸- با فرض اینکه نقاط A و B و C بر روی منحنی ... قرار داشته باشند، وضع نقطه A در مقایسه با C چگونه است؟

- (۱) عرضه - قیمت و مقدار بیشتر
- (۲) عرضه - قیمت و مقدار کمتر
- (۳) تقاضا - قیمت بیشتر و مقدار کمتر
- (۴) تقاضا - قیمت کمتر و مقدار بیشتر

محل انجام محاسبات

قیمت (به تومان)

مقدار عرضه و تقاضا (به کیلو)

۱۰۹- نمودار زیر وضعیت کالای الف در بازار را نشان می‌دهد. با توجه به اطلاعات مذکور در نمودار:

الف) در قیمت ۷۵ تومان بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

ب) حداکثر درآمد تولیدکنندگان در قیمت ۱۲۵ تومان کدام است؟

ج) در قیمت ۵۰ تومان، در صورت تغییر قیمت کالا و رسیدن به نقطه

تعادلی، حداکثر درآمد تولیدکنندگان به چه میزان افزایش خواهد

یافت؟

(۱) الف) ۲۰۰ کیلو مازاد تقاضا، ب) ۲۵ هزار تومان، ج) ۲۵ هزار تومان

(۲) الف) ۱۰۰ کیلو کمبود عرضه، ب) ۵۰ هزار تومان، ج) ۲۰ هزار تومان

(۳) الف) ۲۰۰ کیلو مازاد تقاضا، ب) ۵۰ هزار تومان، ج) ۲۵ هزار تومان

(۴) الف) ۲۰۰ کیلو کمبود عرضه، ب) ۲۵ هزار تومان، ج) ۲۰ هزار تومان

۱۱۰- هر یک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از انواع بازارهاست؟

الف) فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، نمونه‌ای از این نوع بازار است.

ب) شرکت توانیر و شرکت‌های خودرویی در کشور ما نمونه‌ای از این نوع بازار است.

ج) تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک است.

د) به دلایل طبیعی، اقتصادی، قانونی و یا حتی غیرقانونی، در این نوع از بازار، تعداد فروشنده یا خریدار به یک یا چند نفر محدود می‌شود.

ه) در این نوع از بازار، تولیدکننده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیرند.

و) بازار محصولاتی چون ماکارونی، نمونه‌ای از این نوع بازار است.

ی) هیچ یک از طرفین (عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان) به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار یا همان قیمت‌گذار نیستند.

ز) خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی) نمونه‌ای از این نوع بازار است.

(۱) مناقصه - رقابتی - انحصاری - مزایده - رقابتی - انحصاری - انحصاری - مزایده

(۲) مزایده - انحصاری - رقابتی - انحصاری - انحصاری - رقابتی - رقابتی - مناقصه

(۳) مزایده - انحصاری - رقابتی - انحصاری - انحصاری - رقابتی - انحصاری - مزایده

(۴) مناقصه - رقابتی - انحصاری - مزایده - انحصاری - رقابتی - مناقصه

محل انجام محاسبات

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دورهٔ بازگشت و پیداری)
پایه‌های آوایی ناهمساز
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- پدیدآورندهٔ تمام آثار در کمانک مقابل آن درست آمده است؛ به‌جز گزینهٔ ...

(۱) خداوندنامه (فتحعلی‌خان صبا) - تاریخ تطور نظم فارسی (ملک‌الشعرا)

(۲) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ناظم‌الاسلام) - قلب مادر (ایرج میرزا)

(۳) سه تابلوی مریم (میرزادهٔ عشقی) - روزنامهٔ قرن بیستم (میرزادهٔ عشقی)

(۴) شمس و طغرا (محمدباقر میرزا خسروی) - داستان باستان (میرزا حسن‌خان بدیع)

۱۱۲- کدام‌یک از شخصیت‌های زیر از اولین کسانی بود که در دورهٔ قاجار به ترجمهٔ آثار غربی پرداخت؟

(۱) ناظم‌الاسلام کرمانی

(۲) میرزا حسن‌خان بدیع

(۳) میرزا آقا تبریزی

(۴) میرزا حبیب اصفهانی

۱۱۳- کدام گزینه دربارهٔ تاریخ زبان و ادبیات دورهٔ مشروطه صحیح است؟

(۱) تحقیقات ادبی و تاریخی در دورهٔ مشروطه به علت آشنایی متفکران ایرانی با روش‌های اروپایی رواج یافت.

(۲) نمایشنامه‌نویسی در ادب کهن ایران سابقه دارد اما در دورهٔ مشروطه، این ژانر، جان تازه‌ای گرفت.

(۳) ملک‌الشعرا بهار روزنامه‌های «بهار» و «دانشکده» را که هر دو نشریه‌هایی ادبی محسوب می‌شدند، چاپ می‌کرد.

(۴) دهخدا در روزنامهٔ «صور اسرافیل» با میرزا جهانگیرخان همکاری داشت و بعدها در استانبول روزنامهٔ «سروش» را منتشر کرد.

۱۱۴- کدام رکن عروضی میان دو بیت زیر یکسان است؟

«جز درد عشق نیست مرا آرزو، مباد

آن روز را که کم شود این آرزوی من»

«آن‌چه تو کردی بتا نه شرط وفا بود

غایت بیداد بود و عین جفا بود»

(۱) فاعلات (۲) مستفعل (۳) مفعول (۴) مفاعیل

۱۱۵- کدام مصراع با «گل در بر و می در کف و معشوق به کام است» هم‌وزن است؟

(۱) کشتی به نگاه صد هزاران را

(۲) ز عاشق هیچ کس معشوق را بهتر نمی‌بیند

(۳) بر بخت بخندیدم و بر خود بگرستم

(۴) بگریست چشم ابر بر احوال زار من

۱۱۶- کدام بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد؟

- (۱) پای ما لنگ است و منزل بس دراز
 (۲) ای آن کسه غمگنسی و سزاواری
 (۳) من دوست می‌دارم جفا کز دست جانان می‌برم
 (۴) مرا به روز قیامت مگر حساب نباشد
- دست ما کوتاه و خرما بر نخیل
 واندر نهان سرشک همی‌باری
 طاقت نمی‌دارم ولی اقتان و خیزان می‌روم
 که هجر و وصل تو دیدم چه جای موت و اعادت

۱۱۷- وزن مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) ای چشم و چراغ اهل بینش (مفعول مفاعیلن فعولن)
 (۲) نشد ز نسخه دل نقطه‌ای مرا معلوم (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن)
 (۳) گوهر عمرم شکسته شد ز فراق (مفتعلن فاعلات مفتعلن فع)
 (۴) ما مرکب از این رخنه جهان‌دیم و گذشتیم (مفعول مفاعیل مفاعیلن فعل)

۱۱۸- وزن بیت زیر کدام است؟

«نخوانده بوی گل آید اگر به خلوت من / ز نازکی به دلم بار می‌شود چه کنم»

- (۱) فعلاتن مفاعیلن فعولن
 (۲) مفعول مفاعیل مفاعیلن فعولن
 (۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
 (۴) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن

۱۱۹- کدام گزینه درباره بیت «ای پادشاه حسن خدا را بسوختیم / آخر سؤال کن که گدا را چه حاجت است» نادرست است؟

- (۱) هم صامت «ی» در آن دیده می‌شود و هم مصوت «ی».
 (۲) هم وزن مصراع «پیرانه سر مکن هنری ننگ و نام را» است.
 (۳) قابلیت دو گونه دسته‌بندی هجایی را دارد.
 (۴) تعداد هجاهای کشیده دو مصراع برابرند.

۱۲۰- بیت زیر با همه ابیات به‌جز گزینه ... تناسب مفهومی دارد.

«تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت»

- (۱) رفت از برم آن سرو سهی وز دل و جانم
 (۲) چون غایب است روی خورشید تو ز من
 (۳) چشم و دل ما هست بر آن ماه دو منزل
 (۴) ز دیده رفت و قرار از دل شکیبا رفت
- صد آه ز دنبالش و صد ناله ز پی رفت
 از آب دیدگان فلک پر کواکبم
 از دیده اگر رفت مکان بودش در دل
 شکست در جگرم سوزن و مسیحا رفت

علوم و فنون ادبی (۳) - شاهد (گواه)

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره پازگشت و پیداری)
پایه‌های آوایی ناهمساز
صفحه‌های ۰ (۳ تا ۲۸)

۱۲۱- عوامل همه گزینه‌ها به جز ... در بیداری جامعه ایران در عهد قاجار مؤثر بودند.

(۱) سرکوب آزادی‌خواهان به دست حکومت استبدادی قاجار و خشم مردم

(۲) کوشش‌های عباس میرزا، ولیعهد فتحعلی‌شاه در روی آوردن به دانش و فنون جدید

(۳) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل

(۴) تأسیس مدرسه دارالفنون و آموزش دانش‌های نوین به دست امیرکبیر

۱۲۲- میرزا محمدصادق امیری از جانب کدام شاه قاجار به ادیب‌الممالک ملقب شد و فعالیت اصلی‌اش چه بود؟

(۱) مظفرالدین‌شاه - شاعری

(۲) مظفرالدین‌شاه - روزنامه‌نگاری

(۳) فتحعلی‌شاه - دبیری

(۴) فتحعلی‌شاه - نویسندگی

۱۲۳- از میان گزاره‌های زیر چند مورد نادرست است؟

الف) بیت «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی» سرآغاز یکی از سروده‌های فرخی یزدی است.

ب) ایرج‌میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی کرده است و قطعه «قلب مادر» یکی از این شعرهای ماندگار اوست.

پ) ایرج‌میرزا در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت داشت و در طنز، هجو و هزل دستی داشت.

ت) شعر «ای قلم» از نمونه‌های اشعار انتقادی ملک‌الشعراى بهار است.

ث) ادیب‌الممالک فراهانی سردبیری روزنامه «مجلس» را بر عهده داشت.

ج) میرزا محمدصادق امیری در غزل بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است.

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

۱۲۴- چرا قائم‌مقام فراهانی را احیاکننده نثر فارسی می‌دانند؟

(۱) نثر را از عامیانه‌نویسی نجات داد.

(۲) موزون‌نویسی را رواج داد.

(۳) آثاری در زمینه سیر تاریخی نثر فارسی پدید آورد.

(۴) با تغییر سبک نگارش، تکلف در نثر را از بین برد.

۱۲۵- وزن بیت زیر، کدام است؟

«جلوه‌کنان می‌روی و باز می‌آیی سرو ندیدم بدین صفت متمایل»

(۱) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

(۲) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

(۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

(۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۲۶- وزن عروضی بیت «کس نیست که افتاده آن زلف دو تا نیست / در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست» کدام است؟

- (۱) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن
 (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
 (۳) مستفعل مستفعل مستفعل مستف
 (۴) مستفعل فاعلات مستفعل فع

۱۲۷- وزن عروضی همه ابیات به استثنای بیت ... در کمانک مقابل آن درست آمده است.

- (۱) بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)
 (۲) نفس برآمد و کام از تو برنمی آید (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعولن)
 (۳) می‌وزد از چمن نسیم بهشت (مفتعلن مفتعلن فاعلن)
 (۴) روی بنما و مرا گو که ز جان دل برگیر (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعولن)

۱۲۸- پایه‌های آوایی بیت کدام گزینه از نظر همسانی و ناهمسانی متفاوت از سایر ابیات است؟

- (۱) هر چه وصالش نه به کوشش دهند
 (۲) آب چو خاکی بده باد در آتش شده
 (۳) بر در ارباب بی‌مرّت دنیا
 (۴) شمع جهان دوش نبد نور تو در حلقه ما
 هر قدر ای دل که توانی بکوش
 عشق به هم برزده خیمه این چار را
 چند نشینی که خواجه کی به در آید
 راست بگو شمع رخت دوش کجا بود کجا

۱۲۹- وزن کدام بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است؟

- (۱) جام می‌گیرم و از اهل ربا دور شوم
 (۲) باغ بهشت و سایه طوبی و قصر و حور
 (۳) آن که به پرش آمد و فاتحه خواند و می‌رود
 (۴) من به گوش خود از دهانش دوش
 یعنی از اهل جهان پاک‌دلی بگزینم
 با خاک کوی دوست برابر نمی‌کنم
 گو نفسی که روح را می‌کنم از پیش روان
 سخنانی شنیده‌ام که مپرس

۱۳۰- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم (مفتعلن مفتعلن فاعلن)
 (۲) به هر کار کردم تو را آزمایش (فعولن فعولن فعولن فعل)
 (۳) بستند راه مهلت او از چهار سو (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)
 (۴) از رقیبان نهفتنم هوس است (فاعلاتن مفاعیلن فعولن)

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۶ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از چه زمانی مرسوم شد و نخستین شاعری که قصیده را به این موضوع اختصاص

داد که بود؟

- ۱) اوایل قرن چهارم - کسایی
- ۲) اوایل قرن چهارم - ناصر خسرو
- ۳) اواسط قرن پنجم - کسایی
- ۴) اواسط قرن پنجم - ناصر خسرو

۱۳۲- همه عبارات زیر در مورد تاریخ ادبیات و زبان فارسی صحیح‌اند؛ به جز:

- ۱) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان (۵۵۹ تا ۳۳۰ ق. م.) رایج بود.
- ۲) زبان پهلوی، شاخه‌ای از زبان‌های ایرانی میانه است که اساساً به ناحیه پارس تعلق داشت.
- ۳) آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از بین رفته‌اند اما ترجمه عربی و فارسی «کلیله و دمنه» موجود است که با اصل آن تفاوت چندانی ندارد.
- ۴) زبان فارسی بعد از نفوذ اسلام، با کنار گذاشتن برخی از صدهای زبان عربی، الفبای آن را پذیرفت و ادبیات فارسی دری همزمان با حکومت طاهریان پدید آمد.

۱۳۳- اصل تفسیر طبری نوشته کیست و به دست چه کس یا کسانی ترجمه شده است؟

- ۱) محمدبن جریر - منصور بن نوح سامانی
- ۲) محمدبن جریر - عده‌ای از دانشمندان عهد سامانی
- ۳) ابوعلی بلعمی - ابومنصور المعمری
- ۴) ابوعلی بلعمی - شهید بلخی

۱۳۴- انتساب کدام شعر یا عبارت به سراینده یا نویسنده مقابل آن نادرست است؟

- ۱) تو را من چشم در راهم؛ / شباهنگام / که می‌گیرند در شاخ تلاجن، سایه‌ها رنگ سیاهی (نیما پوشیج)
- ۲) حلالست رفتن به صحرا ولیک / نه انصاف باشد که بی ما روند (مولانا)
- ۳) الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو، درد و داغ است. (خواجه عبدالله انصاری)
- ۴) و این ضحاک را اژدها به وی، از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رسته دراز و سر آن به کردار ماری بود. (ابوعلی بلعمی)

۱۳۵- کدام عبارت «فاقد» سجع است؟

- ۱) جواب داد که: نیکوتر سیرتی و پسندیده‌تر طریقتی ملوک را.
- ۲) خرد و بزرگ را حاجت است و منافع آن خاص و عام و لشکر و رعیت را شامل.
- ۳) نفس ایشان مهیب و مکرم گردد و هم لشگر و رعیت خشنود و شاکر باشند.
- ۴) ثبات و وقار پادشاهان را زیباتر حلیتی و تابان‌تر زینتی است.

۱۳۶- نوع سجع در کدام عبارت متفاوت است؟

- (۱) سخن بدین جا رسانیده که درویش را دست قدرت بسته است و توانگر را پای ارادت شکسته.
- (۲) فی الجمله بنشستم و از هر دری سخن پیوستم تا حدیث زلت یاران در میان آمد.
- (۳) خداوند تعالی همان خلق را برو گمارد تا دمار از روزگارش برآرد.
- (۴) گفت محال است که هنرمندان بمیرند و بی هنران جای ایشان بگیرند.

۱۳۷- نوع سجع کدام ابیات یکسان است؟

الف) ای دل ز اوضاع جهان بیگانه شو بیگانه شو	با آن نگار خانگی همخانه شو همخانه شو
ب) از اهل دنیا نیستی در فکر عقبی نیستی	دست از دو دنیا برفشان دیوانه شو دیوانه شو
ج) یک چند در خواب گران بردی به سر چون غافلان	چندی دگر در عاشقی افسانه شو افسانه شو
د) تا در حریم زلف او گستاخ گردی هم چو بو	با صد زبان در خامشی چون شانه شو چون شانه شو
- (۱) ب، ج (۲) الف، ج (۳) ب، د (۴) ج، د

۱۳۸- «تهاد» در کدام مصراع مطابق الگوی «صامت + مصوت + صامت + صامت + مصوت» است؟

- (۱) این زمان سودی نمی دارد پیشمانی مرا
- (۲) از صحبت من با تو برخاست بسی فتنه
- (۳) از بوی تو من مستم ساقی مدهم ساغر
- (۴) کس نمی داند به غیر از پیر ما تدبیر ما

۱۳۹- در بیت زیر، به ترتیب چند هجای کوتاه و چند هجای بلند وجود دارد؟

«به خدا اگر بمیرم که دل از تو بر نگیرم برو ای طبیبم از سر که دوا نمی پذیرم»

- (۱) شانزده، شانزده (۲) پانزده، هفده (۳) هفده، پانزده (۴) چهارده، چهارده

۱۴۰- در کدام مصراع، چهار بار الگوی هجایی «U --» تکرار شده است؟

- (۱) تو نیز ای فلان بی وفایی مکن
- (۲) مگیرید عیبم که در بند اویم
- (۳) حدیثم در دهانت هیچ بر هیچ
- (۴) آن که از جان دوست تر می دارمش

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳):
من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۰
عربی (۱):
مَطَرُ السَّمَكَ / التَّعَائِشُ السَّلْمِيُّ
درس ۳ تا پایان درس ۴
صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «لَيْتَ هَوْلَاءِ النِّسَاءِ تَخْلَصْنَ مِنْ أَفْكَارٍ تَمْنَعُهُنَّ عَنِ الْوُصُولِ إِلَى الْغَايَاتِ!»:

- (۱) کاش این زنان از افکاری که آن‌ها را از دستیابی به هدف‌های خود باز می‌دارد، رهایی می‌یافتند!
- (۲) کاش این زن‌ها از افکاری که آن‌ها را از رسیدن به اهداف باز می‌داشت، رهایی می‌یافتند!
- (۳) کاش این زن‌ها نجات یافته بودند از افکاری که مانع رسیدن آن‌ها به اهداف می‌شود!
- (۴) کاش این زنان رهایی یابند از افکاری که آن‌ها را از رسیدن به اهداف باز می‌دارد!

۱۴۲- «لَمْ تَكُنْ لِبَعْضِ الطَّلَابِ طَرِيقَةٌ لِتَعَلُّمِ الدَّرُوسِ، فَتَكَلَّمُوا مَعَ الْمُسْتَشَارِ التَّعْلِيمِيِّ وَتَعَرَّفُوا عَلَى طَرِيقٍ جَدِيدَةٍ نَافِعَةٍ!»:

- (۱) برخی از دانش‌آموزان راهی برای آموختن درس‌ها ندارند، پس با مشاور آموزشی سخن می‌گویند و راه‌هایی جدید و سودمند را می‌شناسند!
- (۲) برخی دانش‌آموزان روشی برای یادگرفتن دروس نداشته‌اند، پس با مشاور آموزشی صحبت کردند و با راه‌هایی تازه و سودبخش آشنا شدند!
- (۳) بعضی از دانش‌آموزان راهی برای آموختن درس‌ها نداشتند، پس آن‌ها با مشاور تحصیلی سخن گفتند تا با راه‌هایی جدید و منفعت‌بخش آشنا شوند!
- (۴) بعضی دانش‌آموزان روش یادگرفتن دروس را بلد نبودند، پس با مشاور آموزشی صحبت کردند و روش‌های جدید و سودمندی را به آنان معرفی کرد!

۱۴۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) لَعَلَّ تَلَامِيذَنَا يَبْحَثُونَ عَنِ مَعْنَى الْكَلِمَاتِ فِي الْمَعْجَمِ! : امید است دانش‌آموزانمان دنبال معنی کلمات در فرهنگ لغت بگردند!
- (۲) يَنْصَحُنَا الْوَالِدُ بِالْأَلَا نَعِدُ وَعَدَاءٌ لَا نَسْتَطِيعُ الْوَفَاءَ بِهِ! : پدر ما را نصیحت می‌کند که فقط وعده‌ای دهیم که می‌توانیم بدان وفا کنیم!
- (۳) أَمْ تَسْعَى أَنْ تُرْضِيَ جَمِيعَ النَّاسِ؟! أَنْتَ خَاسِرٌ! : آیا تلاش می‌کنی مردم همه راضی باشند؟! تو زیانکار هستی!
- (۴) لَيْتَ النَّاسَ لَا يَفْتَخِرُونَ بِمَا لَا قِيَمَةَ لَهُ! : ای کاش مردم به آنچه که بی‌ارزش است، افتخار نکنند!

۱۴۴- «مَزْدُورَانِ كَسَانِي هَسْتَنْدِ كِه بَرَايِ پَرَاكَندِه سَاخْتَنِ مَسْلَمَانَانِ هِمَوَارِه تَلَاشِ مِي كَنْدِن!»:

- (۱) الْعَمَالُ الَّذِينَ يَجْتَهِدُونَ لِتَفْرِيقِ الْمُسْلِمِينَ دَائِمًا!
- (۲) الْعَمَلَاءُ الَّذِينَ يُحَاوِلُونَ لِتَفْرِيقِ الْمُسْلِمِينَ دَائِمًا!
- (۳) الْعَمَلَاءُ مِنْ يَجْتَهِدُونَ لِتَفْرِيقِ الْمُسْلِمِينَ دَائِمًا!
- (۴) الْعَمَالُ مِنْ حَاوَلُوا لِتَفْرِيقِ الْمُسْلِمِينَ الدَّائِمِي!

۱۴۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) الإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخِرٍ!
- (۲) أَرْسَلُوا فَرِيقًا لِلتَّعَرُّفِ عَلَى الْأَسْمَاكِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى الْأَرْضِ!
- (۳) يَحْتَفِلُ الْإِيرَانِيُّونَ بِالنُّورِزِ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ السَّنَةِ الشَّمْسِيَّةِ!
- (۴) ﴿ قُلْ إِنَّمَا الْعَيْبُ لِلَّهِ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴾

۱۴۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

- (۱) لا تُطعموا المساكين مما لا تأكلون!: فعل مضارع للنهي - للمخاطبين - مجرد ثلاثي (مادته: ط ع م و ليس له حرف زائد) - متعدّد
- (۲) هؤلاء العمال يُزولون البضائع من السيّارة!: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي (مصدره على وزن: إفعال و له حرف واحد زائد) - متعدّد
- (۳) للانفتاح فوائد في تواصل النَّاس!: اسم - مفرد مذكّر - مصدر (حروفه الأصليّة: ف ت ح؛ ماضيه على وزن «انفَعَلْ» و مضارعه على وزن «ينفَعَلُ»)
- (۴) سُرّسِلَ فريفاً للتعرّف على هذه الظّاهرة!: اسم - مفرد مذكّر - مصدر (ماضيه: عرّف؛ مضارعه: يُعرّف؛ حروفه الأصليّة: ع ر ف و ليس له حرف زائد)

۱۴۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَن كَلِمَةِ «مَرصُوصٍ»:

(۱) من الفلزّات الصّلبة!

(۲) صفة لشيءٍ أحكم بنيانه!

(۳) تستعمل لتوصيف النَّاس!

(۴) مرادفها: صعب و مضادها: متين!

۱۴۸- عَيْنِ عِبْرَةٍ لَا يُوْجِدُ فِيهَا مَعْنَى التَّشْبِيهِ:

(۱) فضّل العالم على غيره كفضل النَّبيّ على أمته!

(۲) تتكلم الدّلافين باستخدام أصوات معيّنة كأنها من الطيور!

(۳) إنّ الممرّضات يُقاتلن فيروس كورونا مثل مجاهدين يُقاتلون الأعداء!

(۴) إنّما الزّرافة تنام في اليوم الواحد أقلّ من ثلاثين دقيقة و على ثلاث مراحل!

۱۴۹- عَيْنِ مَا فِيهِ وَقُوعُ الْفِعْلِ حَتْمِيّ:

(۱) لعلّ المُذنب يتوب عن ذنبه طول حياته!

(۲) لبيت العداوة تنتهي و تُوضَع الصّدّاقَة مَوْضِعُهَا!

(۳) قال المعلّم: ان الاجتهاد يُوصل الإنسان إلى قمّة النّقدّم!

(۴) ان جرّبت المجرب مرّات عديدة فسوف تنزل عليك النّدامة!

۱۵۰- عَيْنِ الْخَطَا فِي تَعْيِينِ نَوْعِ «لَا»:

(۱) اجتهدوا كثيراً حتّى لا تفشلوا في الحصول على غاياتكم: ناهية!

(۲) كنتُ نادمة على فعلي فقال أخي لا بأس: نافية للجنس!

(۳) إلهي عاملنا بفضلك، لا تُعاملنا بعدلك: ناهية!

(۴) سكتنا لما فهمنا أنك لا تفعل شيئاً: نافية!

درس‌های (۲ و ۳)
ابتدای جهان در آستانه دوره معاصر
صفحه‌های ۲۴۵ تا ۲۴۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۵۱- کدام گزینه درباره «تاریخ‌نگاران سنتی» نادرست است؟

- (۱) بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آنان همت داشتند.
(۲) آثار خود را غالباً به دور از خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.
(۳) بیش از آن که مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند.
(۴) گاه با زبان تملق و مدح شاهان سخن گفته‌اند.

۱۵۲- کدام یک از مورخان دربار قاجار، سعی کرد تا آثار خود را از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد؟

- (۱) خاوری شیرازی
(۲) میرزا محمدجعفر خورموجی
(۳) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده
(۴) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه

۱۵۳- موضوع کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی چیست؟

- (۱) توجه به نقش مردم و طبقات اجتماعی در انقلاب مشروطیت
(۲) بررسی پیامد و نتایج جنگ‌های ایران و روسیه
(۳) تحلیل روابط سیاسی و تجاری ایران و انگلستان
(۴) بررسی و توجه به زندگی پادشاهان دوره قاجاریه

۱۵۴- میرزا صالح شیرازی کدام روزنامه ایرانی را در تهران منتشر کرد؟

- (۱) وقایع اتفاقیه
(۲) دولت علیه ایران
(۳) کاغذ اخبار
(۴) قانون

۱۵۵- از کدام یک از شاهان قاجار سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است؟

- (۱) فتحعلی‌شاه و محمدشاه
(۲) محمدشاه و ناصرالدین‌شاه
(۳) احمدشاه و محمدعلی‌شاه
(۴) ناصرالدین‌شاه و مظفرالدین‌شاه

۱۵۶- چرا افغان‌ها پس از فروپاشی حکومت صفویان، نتوانستند حاکمیت مقتدری در ایران تشکیل دهند؟

- (۱) درگیری‌های پیاپی با روسیه و عثمانی
(۲) ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی
(۳) ناآشنایی با فرهنگ و سنت ایرانیان
(۴) حملات مکرر صحرائشینان شرق ایران

۱۵۷- کدام یک از گزاره‌های زیر، از جمله شروط نادرشاه افشار برای پذیرش سلطنت در شورای دشت مغان نمی‌باشد؟

- (۱) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی
(۲) موروثی شدن سلطنت در خاندان او
(۳) تقویت قوای نظامی و تثبیت حکومت
(۴) عدم حمایت بزرگان و سران طوایف از خاندان صفوی

۱۵۸- کدام اقدام کریم‌خان، موجبات آبادانی قلمرو او را فراهم آورد؟

- (۱) اعزام هیئت‌های درباری به فرانسه و انگلستان
(۲) خودداری کریم‌خان از ادامه لشکرکشی به سایر مناطق ایران
(۳) انجام اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی
(۴) کاهش مالیات‌ها و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاها

۱۵۹- از جمله مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی در دوره زندیه کدام مناطق بود؟

- (۱) فارس و بندرعباس
(۲) شیراز و بندر بوشهر
(۳) کرمان و خوزستان
(۴) تهران و شیراز

۱۶۰- کدام گزینه از دلایل عدم برخورداری سازمان اداری و دیوانی ایران از اعتبار و قوت سابق در عصر افشاریه و زندیه نمی‌باشد؟

- (۱) حاکمیت عناصر ایلی
(۲) غلبه تفکر نظامی‌گری
(۳) کوتاه بودن دوران استقرار سلسله‌های مذکور
(۴) فقدان مناسبات سیاسی با مناطق همجوار

درس ۱
صفحه‌های (۲۰ تا ۲۰۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۶۱- کدام گزینه درباره «قلعه روستای هولوکو» صحیح است؟

- (۱) تغییرات محیط پیرامون باعث ازدست‌رفتن اعتبار یک شهر می‌شوند.
- (۲) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل سیاسی بیشترین نقش را داشته‌اند.
- (۳) هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده‌اند و سکونتگاه از آنجا گسترش یافته است.
- (۴) جایگاه یک سکونتگاه در سطح ناحیه متأثر از عوامل انسانی و طبیعی آن و پیرامونش است.

۱۶۲- «میزان اشتغال جمعیت سکونتگاه‌های روستایی به زراعت، صید و شکار و...»، «تراکم بالای فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدود» و «بالابودن نوگرایی در

شهرها» به کدام‌یک از ملاک‌های تفاوت شهر و روستا اشاره دارند؟

- (۱) وسعت و فضای سکونت و فعالیت - میزان جمعیت - دسترسی به خدمات و تسهیلات
- (۲) فعالیت اقتصادی - میزان جمعیت - دسترسی به خدمات و تسهیلات
- (۳) وسعت و فضای سکونت و فعالیت - فعالیت اقتصادی - فرهنگ و مناسبات اجتماعی
- (۴) فعالیت اقتصادی - وسعت و فضای سکونت و فعالیت - فرهنگ و مناسبات اجتماعی

۱۶۳- در دسته‌بندی سکونتگاه‌ها بر اساس سلسله‌مراتب آن‌ها، کدام ویژگی ملاک تصمیم‌گیری است؟

- (۱) میزان و تنوع خدمات ارائه‌شده توسط آن‌ها
- (۲) وسعت و فضای اشغال‌شده توسط آن‌ها
- (۳) ویژگی‌های سنی و جنسی جمعیت
- (۴) شکل و جهت جغرافیایی آن‌ها

۱۶۴- در جدول طبقه‌بندی سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، تعداد شهرها یا روستاهایی که در هر طبقه وجود خواهند داشت، پس از کدام مرحله مشخص می‌شوند؟

- (۱) هماهنگی اهداف و نوع مطالعات محققان
- (۲) تعیین نوع خدمات مشخص و مشترک
- (۳) در نظر گرفتن تحولات و میزان جمعیت
- (۴) طراحی معیارهای رتبه‌بندی

۱۶۵- در اصطلاح شهرنشینی، کدام گزینه مدنظر است؟

- (۱) افزایش قابل توجه تعداد شهرهای یک کشور به نسبت روستاهای آن
- (۲) تغییرات قابل ملاحظه‌ای که چهره و کالبد روستاها را تغییر می‌دهد.
- (۳) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن
- (۴) روندی اقتصادی-اجتماعی که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردهای شهرنشینان تغییر می‌کند.

۱۶۶- کدام گزینه اطلاعات نادرستی از سکونتگاه‌های شهری ارائه می‌کند؟

- (۱) متروپل مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.
- (۲) به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت، کلان‌شهر اطلاق می‌شود.
- (۳) با گسترش حمل‌ونقل می‌توان از تراکم حومه‌ها کاست.
- (۴) در ایران به مادرشهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر می‌گویند.

۱۶۷- همهٔ گزینه‌ها ویژگی‌های مگالاپلیس را برمی‌شمرند، به‌جز...

- (۱) تمرکززدایی از انبوه جمعیت، مؤسسات مالی و پولی و توزیع صنایع دانش‌بنیان در شهرهای هم‌جوار
- (۲) پدیدآمدن آن در نتیجهٔ گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر
- (۳) پیوند حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر
- (۴) زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل

۱۶۸- از میان عوامل زیر کدام یک اثری بر دفع جمعیت از روستاها ندارد؟

- (۱) چرای بیش از حد دام‌ها در نواحی روستایی
- (۲) کمبود ماشین‌آلات در فعالیت‌های کشاورزی
- (۳) درآمد کم در نتیجهٔ کمبود فرصت‌های شغلی
- (۴) کمبود بهداشت، خدمات رفاهی و آموزش

۱۶۹- ویژگی مهاجرت روستائیان به شهرها در سده‌های نوزدهم و نیمهٔ اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی چیست؟

- (۱) تدریجی، طولانی و همگام با تحولات صنعتی شدن
- (۲) مقطعی، سریع و پس از صنعتی شدن آن‌ها
- (۳) طی دوره‌های زمانی کوتاه، و سریع‌تر از رشد صنعتی
- (۴) پیوستگی و پس از اتمام تحولات مربوط به صنعتی شدن

۱۷۰- کدام عبارات دربارهٔ شهرنشینی سریع در ایران درست هستند؟

- (الف) تبدیل شدن تهران به مادرشهر ملی
- (ب) استفاده از درآمد نفتی و ایجاد زیرساخت‌ها و کارخانه‌ها در اطراف روستاها
- (ج) تقسیم نادرست زمین و حمایت‌نکردن دولت از کشاورزان در طرح اصلاحات ارضی
- (د) انهدام کشاورزی از طریق ادغام روستاهای هم‌جوار در یکدیگر

- (۱) ب، ج (۲) ج، د (۳) الف، ج (۴) الف، ب

فصل سوم
(درس‌های ۱۴ تا ۱۷)
صفحه‌های (۶ تا ۱۳۵)

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیای ایران زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۷۱- علت افزایش تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی ایران در عصر قاجار چه بود؟

- (۱) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا
- (۲) خوانده شدن خط‌های باستانی و افزایش آگاهی درباره تاریخ ایران
- (۳) خروج فعالیت‌های باستان‌شناسی از انحصار کشور فرانسه
- (۴) علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران و گسترش کاوش‌ها

۱۷۲- کدام گزینه در ارتباط با سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم صحیح است؟

- (۱) این سنگ نوشته شرح جنگ‌های حکومت ساسانی با اعراب مسلمان را بازگو می‌کند.
- (۲) به شرح جنگ‌های شاپور یکم ساسانی با رومیان می‌پردازد.
- (۳) این سنگ نوشته از مهمترین منابع تاریخی است که از آغاز آفرینش سخن می‌گوید.
- (۴) شرحی آمیخته با افسانه، درباره اردشیر یکم ساسانی است.

۱۷۳- کدام سکونتگاه‌ها از مراکز عمده تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند؟

- (۱) شهداد و تپه زاغه
- (۲) جیرفت و تپه یحیی
- (۳) شوش و چغامیش
- (۴) تل ابلیس و بافت

۱۷۴- حکومت و تمدن ایلام بر اثر یورش کدامیک از اقوام ساکن در بین‌النهرین، دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

- (۱) سومریان
- (۲) اکدی‌ان
- (۳) بابلیان
- (۴) آشوریان

۱۷۵- کدامیک از پادشاهان هخامنشی به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق شمالی دریای سیاه و جنوب روسیه لشکر کشید؟

- (۱) کمبوجیه
- (۲) کوروش دوم
- (۳) خشایارشا
- (۴) داریوش یکم

۱۷۶- کدامیک از موارد، از جمله عوامل مؤثر در سقوط حکومت ساسانی نمی‌باشد؟

- (۱) شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی
- (۲) نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی
- (۳) شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز بین‌النهرین
- (۴) هجوم مکرر اقوام بیابانگرد به شهرها و آبادی‌های مرزی ایران

۱۷۷- کدام پادشاه ساسانی با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی حمایت می‌شدند، نجات داد؟

- (۱) خسرو انوشیروان
- (۲) اردشیر بابکان
- (۳) خسرو پرویز
- (۴) شاپور یکم

۱۷۸- در دوره فرمانروایی ساسانیان، همگام با کدام عامل صنعت رشد کرد و کیفیت کالاهای تولیدی بهتر شد؟

- (۱) یکپارچه ساختن سرزمین‌های ثروتمند
- (۲) وجود صنعتگران رومی در کارگاه‌های شاهی
- (۳) توسعه شهرنشینی
- (۴) رشد بازرگانی میان شهرها

۱۷۹- کدامیک از آثار زیر، دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است که در دوره ساسانی تألیف شده است؟

- (۱) هزار داستان
- (۲) دینکرد
- (۳) بندهش
- (۴) یادگار زریران

۱۸۰- آتشکده آذرترزین مهر، که یکی از بناهای مذهبی ساسانی است، در کدامیک از مناطق زیر استقرار یافته است؟

- (۱) خراسان
- (۲) آذربایجان
- (۳) فارس
- (۴) یزد

فصل سوم
درس‌های ۷ تا ۱۰
صفحه‌های ۵۹ تا ۹۸

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیای ایران

۱۸۱- میزان موالید کشوری در یک سال حدود ۷۵۰,۰۰۰ نفر و مرگ‌ومیر آن ۱۴۰,۰۰۰ نفر بوده است. میزان رشد طبیعی آن چند درصد است؟ (کل جمعیت

حدود ۶۹,۵۰۰,۰۰۰ نفر)

(۴) ۰/۸

(۳) ۰/۴

(۲) ۰/۶

(۱) ۰/۵

۱۸۲- برنامه‌ریزان به‌منظور پیش‌بینی‌های لازم برای آینده چه اقدامی انجام می‌دهند؟

(۱) ساختمان جمعیت فعلی را بررسی می‌کنند. (۲) از میزان رشد جمعیت اطلاع حاصل می‌کنند.

(۳) میزان پراکندگی جمعیت در نواحی مختلف را بررسی می‌کنند. (۴) عوامل مؤثر در نحوه پراکندگی جمعیت را مطالعه می‌کنند.

۱۸۳- کدام‌یک از گروه‌های زیر سهم بیشتری از جمعیت کشور ایران در سال ۱۳۹۵ داشته است؟

(۱) ۱۵ تا ۲۹ سال (۲) ۶۰ تا ۸۵ سال

(۳) ۳۰ تا ۵۹ سال (۴) از تولد تا ۱۴ سال

۱۸۴- عناصر اصلی تقسیمات کشوری به‌ترتیب در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه کدام است؟

(۱) قصبه - ایالت - بلوک - ولایت (۲) ایالت - ولایت - بلوک - قصبه

(۳) بلوک - ایالت - ولایت - قصبه (۴) ولایت - ایالت - قصبه - بلوک

۱۸۵- در بین عوامل شکل‌دهنده روستایی و شهری ایران کدام عامل بیشترین اهمیت را داشته و زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه چه بوده است؟

(۱) آب - افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی

(۲) خاک مناسب کشاورزی - افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی

(۳) آب - کمبود امکانات در سکونتگاه‌های روستایی

(۴) خاک مناسب کشاورزی - کمبود امکانات در سکونتگاه‌های روستایی

۱۸۶- چه چیزی تعیین کننده شکل های گوناگون شهرها است؟

- (۱) میزان جمعیت و محورهای ارتباطی آنها
 (۲) قدمت و آداب و رسوم حاکم بر آنها
 (۳) آب و خاک و میزان حاصلخیزی آنها
 (۴) چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف آنها

۱۸۷- کدام گزینه درباره تحولات مربوط به تغییرات جمعیتی سکونتگاه های ایران در دهه های اخیر صحیح نیست؟

- (۱) از پیامدهای افزایش جمعیت، تغییر تدریجی شکل سکونتگاه ها بوده است.
 (۲) تبدیل نقاط روستایی به شهر یکی از نتایج رشد سریع جمعیت کشور بوده است.
 (۳) تغییرات محدود شیوه زندگی اجتماعی اقتصادی جمعیت از نکات قابل توجه است.
 (۴) بیشترین رشد جمعیت شهری بین سال های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ بوده است.

۱۸۸- هر یک از سکونتگاه های زیر چه نقشی دارند؟

الف) اراک	ب) انزلی	ج) کیش	د) تهران
(۱) صنعتی - اداری سیاسی - صنعتی - دانشگاهی			
(۲) بندری - بندری - بندری - بندری			
(۳) بندری - بندری - بندری - بندری			
(۴) بندری - اداری سیاسی - اداری سیاسی - اداری سیاسی			

۱۸۹- علت برخورداری ایران از مزیت های زیاد برای تولیدات باغی کدام است؟

- (۱) تغییر روش آبیاری به روش های نوین و متناسب با محیط
 (۲) قرارگرفتن ایران در منطقه ای استراتژیک برای صادرات محصول خود
 (۳) رایج شدن کشت گلخانه ای در بین کشاورزان و باغداران ایران
 (۴) امکان کشت انواع گوناگون میوه های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری

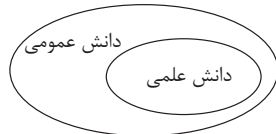
۱۹۰- توسعه همه مناطق کشور متناسب با امکان های طبیعی و انسانی آنها در چه صورتی امکان پذیر است؟

- (۱) توجه به صنایع دستی و صنایع ماشینی مناسب برای همه مناطق
 (۲) بررسی نحوه توزیع معادن موجود در کشور و بهره گیری از آن در جهت اشتغال زایی
 (۳) پراکنده کردن قطب های صنعتی به طور یکسان و در همه مناطق کشور
 (۴) بررسی ویژگی ها و توان محیطی مناطق مختلف در هنگام استفاده از منابع طبیعی

ذخیره دانشی
علوم اجتماعی
صفحه‌های ۱۸۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- کدام گزینه در رابطه با نمودار مقابل، درست نیست؟

- (۱) این تقسیم‌بندی که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است را انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.
- (۲) در برخی از نخله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.
- (۳) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.
- (۴) دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

۱۹۲- با توجه به «فیلم سینمایی دورافتاده» که داستان فردی است که بر اثر یک اتفاق، مجبور می‌شود چهار سال به تنهایی در جزیره‌ای خالی از سکنه زندگی کند. کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) کنش آدمی وابسته به آگاهی است و بدون آگاهی از موقعیت‌ها با مشکل مواجه می‌شود.
- (۲) ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم.
- (۳) ما درباره دانش عمومی بیشتر می‌اندیشیم، کمتر از آن استفاده می‌کنیم و این دانش، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد.
- (۴) جهان اجتماعی یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۱۹۳- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با دانش عمومی و دانش علمی نادرست و درست است؟

- (۱) مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌هایی است که ما در آن‌ها با افراد جامعه، سهیم و شریک هستیم - تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
- (۲) کسی که این نوع دانش را داراست به درک عمیقی از شناخت علمی جهان اجتماعی خود می‌رسد - دانش علمی مانند هوا برای زندگی انسان، ضروری است.
- (۳) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست - این نوع از دانش با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.
- (۴) این نوع از دانش با تأمل و اندیشه در دانش علمی به دست می‌آید - این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر از دانش عمومی می‌باشد.

۱۹۴- به ترتیب درست و غلط بودن عبارات‌های زیر را تعیین کنید:

- اگر آگاهی و دانش عمومی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌پاشد.
- هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی فراهم می‌گردد.
- همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، مشکلات و مسائل زندگی اجتماعی را می‌شناسند و برای حل همه آن‌ها، راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند.

- در هنگام تعارض در ذخیره دانشی جوامع، دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت می‌کند.

- (۱) ص - غ - غ - ص
(۲) ص - ص - غ - غ
(۳) غ - ص - غ - غ
(۴) ص - غ - غ - غ

۱۹۵- کدام گزینه در رابطه با تفاوت موضوع میان علوم، درست است؟

- (۱) در پایان قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.
- (۲) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.
- (۳) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش، بر موضوع علوم تأکید کردند.
- (۴) در نیمه دوم قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش، بر موضوع علوم تأکید کردند.

۱۹۶- هریک از عبارات به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- از فعالیت‌های غیرارادی انسان بحث نمی‌کند.

- ساختار اجتماعی را مطالعه می‌کند.

- اشتراک موضوع روان‌شناسی اجتماعی و مدیریت

- شناخت آن بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست.

(۱) علوم انسانی - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های طبیعی - علوم اجتماعی

(۲) علوم اجتماعی - جامعه‌شناسی خرد - پدیده‌های اجتماعی - علوم انسانی

(۳) علوم انسانی - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های اجتماعی - کنش انسانی

(۴) علوم ابزاری - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های طبیعی - کنش اجتماعی

۱۹۷- هر عبارت با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

متافیزیک	الف	ج	فایده علوم انسانی و علوم اجتماعی
د	بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی دارای رویکردهای مختلفی است.	بر زندگی بشر سیطره یافته است و آن را کنترل می‌کند.	ب

- فناوری

- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

- نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی و اجتماعی است.

- جامعه‌شناسی

(۲) ج - ب - الف - د

(۱) د - الف - ب - ج

(۴) ج - ب - د - الف

(۳) الف - ج - ب - د

۱۹۸- هریک از عبارات زیر به ترتیب، پیامد، علت و مفهوم کدام موارد است؟

- افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها

- آگاهانه و ارادی بودن کنش انسان‌ها

- به موجودی خاص، مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد.

(۱) آگاهی دادن درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم ابزاری - قانون علیت

(۲) ایجاد زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر - معنادار بودن پدیده‌های اجتماعی - علوم انسانی

(۳) فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر - پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی - اصل وجود

(۴) شناخت پدیده‌های اجتماعی و پیش‌بینی پیامدهای آن - معنادار بودن پدیده‌های اجتماعی - علوم اجتماعی

۱۹۹- به ترتیب «اشتراک جامعه‌شناسی خرد و کلان»، «تفاوت علوم»، «منشأ علوم انتقادی و علوم تفهیمی» و «ملاک خانواده‌ها برای ارزیابی رشته‌های

تحصیلی» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

(۱) مطالعه پدیده اجتماعی - روش - علوم ابزاری - آینده شغلی

(۲) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی - روش - علوم اجتماعی - فواید برای جامعه

(۳) مطالعه پدیده اجتماعی - موضوع - علوم انسانی - آینده شغلی

(۴) رویکردهای جامعه‌شناسی - موضوع - علوم طبیعی - همسویی با هویت فرهنگی خود

۲۰۰- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی و شاخه‌های علوم اجتماعی، نادرست و درست است؟

(۱) شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی و داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها - زبان‌شناسی و روان‌شناسی از شاخه‌های علوم

اجتماعی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

(۲) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری و رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت - برای بررسی و مطالعه انواع و ابعاد کنش‌های اجتماعی به وجود آمده است.

(۳) پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت - همان‌طور که بدن انسان اعضای مختلفی دارد، زندگی اجتماعی نیز

دانش‌های متفاوتی را پدید آورده است که موضوع همه آن‌ها شناخت پدیده‌های اجتماعی و طبیعی است.

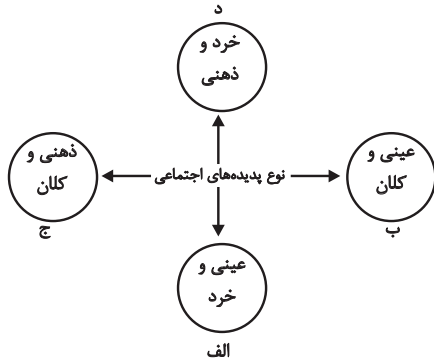
(۴) شناخت عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند - جامعه‌شناسی یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی است که دارای سه رویکرد اصلی

است.

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تشریح جهان اجتماعی،
جهان‌های اجتماعی،
پیامدهای جهان اجتماعی،
صفحه‌های ۲۳ و ۴۴

۲۰۱- هر یک از موارد زیر در کدام قسمت از نمودار قرار می‌گیرد؟

- هدیه دادن
- تصور صلح جهانی
- مراقبت از اموال عمومی
- علاقه به غذای خاص
- (۱) الف - ب - ج - د
- (۲) ب - ج - الف - د
- (۳) الف - ج - ب - د
- (۴) الف - د - ب - ج

۲۰۲- به ترتیب کدام گزینه از جمله عقاید، نمادها، هنجارها و ارزش‌ها در نظام تعلیم و تربیت است؟

- (۱) برای دانا شدن باید به مدرسه رفت - دانش‌آموز - دانایی از نادانی بهتر است - انسان تربیت‌پذیر است.
- (۲) دانایی از نادانی بهتر است - انسان تربیت‌پذیر است - قلم و دفتر - برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.
- (۳) انسان تربیت‌پذیر است - کلاس و دانش‌آموز - برای دانا شدن باید به مدرسه رفت - دانایی بهتر از نادانی است.
- (۴) انسان تربیت‌پذیر است - قلم و دانش‌آموز - دانایی از نادانی بهتر است - برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.

۲۰۳- کدام گزینه در رابطه با لایه‌های بنیادین و لایه‌های سطحی جهان اجتماعی به ترتیب، درست و نادرست است؟

- (۱) بخش‌هایی است که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند - این بخش‌ها نقش حیاتی و اساسی در جهان اجتماعی ندارند.
- (۲) این بخش‌ها در معرض تغییرات کمتری قرار می‌گیرند - این بخش‌ها تأثیرات محدودتری بر جهان اجتماعی دارند.
- (۳) تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند - اگر حذف شوند جهان اجتماعی از تداوم بازمی‌ماند و در نهایت فرو می‌ریزد.
- (۴) عقاید و ارزش‌ها در این بخش از لایه‌های جهان اجتماعی قرار می‌گیرند - تأثیرات محدودتر و تغییرات بیشتری را دارند.

۲۰۴- هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- رشد یا افول اقتصاد و دگرگونی زبان و لهجه مردم
- ضرب‌المثل «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شوند»
- معنای استعمار برای انسان امروزی

- (۱) تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی - دیدگاه تک‌خطی - استعمار
- (۲) تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی - دیدگاه تک‌خطی - عمران
- (۳) تفاوت‌های درون یک جهان‌های اجتماعی - دیدگاه طولی - طلب آبادانی
- (۴) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بازمی‌گردد - دیدگاه عرضی - استعمار

۲۰۵- در ارتباط با دیدگاه‌های متفاوت نسبت به سرنوشت جوامع، کدام گزینه با نمودار مقابل، مرتبط نیست؟

- (۱) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را طی می‌کنند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که موجود زنده در مراحل مختلف رشد طی می‌کند.
- (۲) همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب‌مانده‌اند.
- (۳) جهان‌های اجتماعی با حفظ هویت خود می‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند و با جهان پیشرفته ارتباط برقرار کنند و مطابق نیاز خود از دستاوردهای آن بهره ببرند.
- (۴) جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند و تفاوت میان آن‌ها مانند مراحل مختلف رشد موجود زنده از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی است.

۲۰۶- به ترتیب هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- شکل‌گیری جهان‌های اجتماعی مختلف
- زبان عربی حامل کلام و بیان الهی شد
- انتقاد از خودمداری فرهنگ غرب

(۱) انسان موجودی فعال و پذیرنده است و در مقابل فرهنگی که به او منتقل می‌شود اثرگذار است - نابود شدن لایه‌های سطحی جامعه جاهلی - مواجه شدن با فرهنگ‌های غیرغربی

(۲) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها - به خدمت گرفتن لایه‌های سطحی جامعه جاهلی توسط فرهنگ اسلام - پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی

(۳) انسان در مقابل فرهنگی که به او منتقل می‌شود اثرگذار است و موجودی پذیرنده و منفعل است - تفاوت‌های جهان اجتماعی اسلام و جهان اجتماعی شبه جزیره عربستان از نوع تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی است - پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی

(۴) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها - به خدمت گرفتن عقاید و ارزش‌های بنیادین فرهنگ جاهلی توسط لایه‌های سطحی فرهنگ اسلام - مواجه شدن با فرهنگ‌های غیرغربی

۲۰۷- علت پیدایش هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- ساختن جهان اجتماعی جدید

- قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی

(۱) گسترش آگاهی و اراده نوین - بسط عقلانیت ذاتی

(۲) جهان موجود، اجازه بسط آن را دهد - بسط عقلانیت ذاتی

(۳) گسترش آگاهی و اراده نوین - گسترش عقلانیت ابزاری

(۴) رواج کنش‌های معطوف به دنیا - گسترش عقلانیت ابزاری

۲۰۸- به ترتیب درست و غلط بودن عبارتهای زیر را تعیین کنید:

- در جهان اجتماعی، بُعد ذهنی پدیده‌ها اهمیت کمتری دارد زیرا همه پدیده‌های اجتماعی بُعد محسوس و عینی دارند.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، پدیده‌های اجتماعی آشکار می‌شوند.

- نهاد اجتماعی، مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

(۱) ص - ص - غ (۲) غ - ص - ص (۳) ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص

۲۰۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام گروه، فرهنگ یا جهان اجتماعی، اشاره دارد؟

- طرح مهم‌ترین انتقادهای خودمداری فرهنگ غرب

- نگاه نژادی و قبیله‌ای

- پذیرش جهان دیگر در محدوده منافی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد

(۱) مردم‌شناسان - فرهنگ سکولار - فرهنگ اساطیری

(۲) جامعه‌شناسان - جامعه جاهلی عربستان - فرهنگ سکولار

(۳) جامعه‌شناسان - فرهنگ سکولار - فرهنگ اساطیری

(۴) مردم‌شناسان - جامعه جاهلی عربستان - فرهنگ سکولار

۲۱۰- کدام گزینه به ترتیب درباره ویژگی‌های فرهنگ اساطیری، درست و درباره جهان متجدد، نادرست است؟

(۱) مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود. - در این فرهنگ، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند.

(۲) ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان‌ها را به فراموشی می‌سپارد. - هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند.

(۳) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. - علمی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، به رسمیت می‌شناسد.

(۴) به خداوندگاران و قدرتهای فوق طبیعی قائل است. - داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های بشری را به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق می‌سپارد.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی
جهان ممکنات
صفحه‌های (۱۳ تا ۱۴)

۲۱۱- وجود و ماهیت در ... با هم مغایر هستند و ...

(۱) ذهن - اجزاء امر واحدند.

(۲) خارج - اجزاء امر واحدند.

(۳) ذهن - مابه‌ازای یکسان دارند .

(۴) خارج - مابه‌ازای یکسان دارند.

۲۱۲- با توجه به دیدگاه ابن‌سینا در چه صورتی وجود و ماهیت ممکن بود در جهان خارج از هم تفکیک شوند؟

(۱) اگر وجود و ماهیت در ذهن از هم قابل انفکاک نبودند.

(۲) در صورتی که وجود و ماهیت دو وجه از یک شیء بودند.

(۳) اگر وجود و ماهیت در خارج یکی نبودند.

(۴) در صورتی که موجودات اموری مرکب بودند.

۲۱۳- در کدام گزینه حمل محمول بر موضوع نیازمند دلیل است؟

(۱) انسان جسم است.

(۲) مثلث شکل است.

(۳) حیوان راه رونده است.

(۴) متوازی‌الاضلاع دارای چهار ضلع است.

۲۱۴- کدام گزینه درباره عبارت «انسان حیوان ناطق است» نادرست است؟

(۱) محمول قضیه تعریفی است برای موضوع قضیه.

(۲) حقیقت و ذات موضوع در محمول قضیه آمده است.

(۳) حمل محمول بر موضوع به دلیل نیاز ندارد.

(۴) محمول قضیه دو مفهوم را از ماهیت انسان جدا کرده است.

۲۱۵- همه موارد زیر حمل شایع صنعتی هستند، به جز ...

(۱) انسان ورزشکار است.

(۲) کتاب یار مهربان است.

(۳) لوزی دارای چهار زاویه است.

(۴) حیوان جسم نامی حساس است.

۲۱۶- توماس آکوئیناس بیشتر متأثر از کدام رویکرد فلسفی ابن‌سینا بود؟

(۱) عقلی

(۲) تجربی

(۳) عقلی و تجربی

(۴) دینی

۲۱۷- در هر یک از قضایای زیر به ترتیب چه رابطه‌ای بین موضوع و محمول برقرار است؟

«متوازی‌الاضلاع چهار ضلع دارد - انسان وجود دارد - لوزی شکل متساوی‌الاضلاع است - ساکن روان وجود دارد»

(۱) وجوب - امتناع - وجوب - امکان

(۲) امکان - وجوب - امکان - امتناع

(۳) وجوب - امکان - وجوب - امکان

(۴) وجوب - امکان - وجوب - امتناع

۲۱۸- رابطه وجود به عنوان محمول با کدام موضوع نسبت به دیگر موضوعات متفاوت است؟

(۱) دایره چهار ضلعی

(۲) شریک خدا

(۳) روح فناپذیر

(۴) روز شب

۲۱۹- در میان مفاهیم سه‌گانه، مفهوم ... واحد است که ...

(۱) واجب‌الوجود بالذات - عدم برای آن تصور نمی‌شود.

(۲) ممتنع‌الوجود بالذات - وجود برای آن تصور نمی‌شود.

(۳) واجب‌الوجود بالذات - وجود برای ذاتش ضرورت یافته است.

(۴) ممتنع‌الوجود بالذات - عدم برای ذاتش ضرورت یافته است.

۲۲۰- اگر ماهیتی را در نظر بگیریم و آن را در جهان خارج هم بیابیم، به این معنی نیست که ...

(۱) حتماً از ناحیه غیر پا به عرصه وجود گذاشته است.

(۲) حالا که موجود است ممکن بود موجود نشود.

(۳) نمی‌تواند واجب‌الوجود بالذات باشد.

(۴) بتواند از ناحیه خودش باعث ضرورت وجود خودش شده باشد.

لغت و معنی
صفحه‌های (۱۹ تا ۱۶)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۲۱- در کدام عبارت اشتراک لفظ می‌تواند باعث بروز مغالطه شود؟

- (۱) حمید و علی دیروز با هم به مدرسه رفتند.
(۲) بچه‌ها برای دیدن شیر به باغ وحش رفتند.
(۳) روزی راننده‌ای به پیچی رسید، خم شد و آن را برداشت.
(۴) شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند.

۲۲۲- در صورتی که لفظ تکرار شده در مقدمات یک استدلال معنایی یکسان نداشته باشد و با این وجود از قیاس نتیجه گرفته شود، با چه مغالطه‌ای روبه‌رو هستیم؟

- (۱) اشتراک لفظ
(۲) توسل به معنای ظاهری
(۳) نگارش کلمات
(۴) ابهام در مرجع ضمیر

۲۲۳- در کدام گزینه نوع متفاوتی از دلالت لفظ بر معنا وجود دارد؟

- (۱) مدادم را تراشیدم.
(۲) امروز با دوچرخه برگشتم.
(۳) کتابم پاره شد.
(۴) دستت را به من بده.

۲۲۴- در کدام گزینه مغالطه توسل به معنای ظاهری به کار رفته است؟

- (۱) از آنجایی که ماست از شیر است پس کلسیم دارد!
(۲) علی برادر احمد است، او انسان باهوشی است!
(۳) گفتم کیف پولم را جا گذاشته‌ام، نگفتم که پول همراهم نیست!
(۴) من از راهنمایی شما پشیمان شده‌ام!

۲۲۵- کدام عبارت ممکن است به مغالطه توسل به معنای ظاهری منتهی شود؟

- (۱) کتابم را به دوستم هدیه دادم.
(۲) من پول غذا را پرداخت کردم.
(۳) سیم کارت برادرم سوخت.
(۴) دزد ماشینم را برد.

۲۲۶- در کدام مورد علی‌رغم رعایت دقیق قواعد مربوطه باز هم امکان مغالطه وجود دارد؟

- (۱) علائم سجاوندی
(۲) دیکته کلمات
(۳) حرکات کلمات
(۴) قواعد ویرایشی

۲۲۷- در کدام عبارت ممکن است مغالطه ابهام در مرجع ضمیر رخ دهد؟

- (۱) امتحان کنکور سراسری امسال برای همه ما تجربه جدیدی بود ولی خیلی سختی کشیدیم.
(۲) شاید پدر علی متوجه رفتار بدش شده باشد ولی به رویش نیاورد.
(۳) من و دوستم به پارک رفتیم و در حالی که قدم می‌زدیم درباره موضوعات مختلف نیز گفت‌وگو کردیم.
(۴) متأسفانه باز هم همان اتفاقی افتاد که نباید می‌افتاد.

۲۲۸- در کدام گزینه مغالطه ابهام در عبارت یافت می‌شود؟

- (۱) من مانند تو نادان نیستم.
(۲) من از سخنان تو تأثیر پذیرفتم.
(۳) ماه در آسمان می‌درخشد.
(۴) او از کارش پشیمان شد.

۲۲۹- بیت زیر می‌تواند برای مغالطه‌های زیر به کار گرفته شود، به جز ...

«امشب صدای تیشه از بیستون نیامد / شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد»

- (۱) اشتراک لفظ
(۲) توسل به معنای ظاهری
(۳) نگارش کلمات
(۴) ابهام در عبارت

۲۳۰- نوع مغالطه احتمالی در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

- (۱) گفت بروید کار کنید نگفت بروید بخوابید. (مغالطه توسل به معنای ظاهری)
(۲) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است. (مغالطه اشتراک لفظ)
(۳) ثبت احوال: در این روستا همه کشاورز هستند. (مغالطه اشتراک لفظ)
(۴) معلم از دانش‌آموز خواست از کتابش نگهداری کند. (ابهام در مرجع ضمیر)

ریشه و شاخه‌های فلسفه
صفحه‌های ۱۸ تا ۱۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۳۱- کدام گزاره بنیادی‌تر و اساسی‌تر است؟

- (۱) جهان طراحی دقیقی دارد.
(۲) انسان موجودی اجتماعی است.
(۳) زندگی را با امید به آینده بنا کن.
(۴) در سراسر عالم اخلاق ذاتاً ارزشمند است.

۲۳۲- بخش‌های فرعی دانش فلسفه به منزله ... است و بخش اصلی آن در حکم ... فلسفه است.

- (۱) ریشه - ستون‌های
(۲) ستون‌ها - اساس
(۳) ریشه - شاخه‌های
(۴) شاخه‌ها - ستون‌های

۲۳۳- کدام پرسش با سایر پرسش‌ها متفاوت است؟

- (۱) آیا نمی‌توان به شرارت از نحوه‌ای زیباشناسانه نگریست؟
(۲) آیا اگر آتشی را در ذهنم تصور کنم، ذهن من نمی‌سوزد؟
(۳) آیا نمی‌توان به خاطر مصلحت، در مواقعی دروغ را جایز دانست؟
(۴) آیا قدرت باید در دست ثروتمندان باشد یا همه با هم برابر باشند؟

۲۳۴- کدام گزینه درباره بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه نادرست است؟

- (۱) بحث امکان شناخت فرع بر معرفت به وجود است.
(۲) معرفت‌شناسی به نوعی ذیل وجودشناسی قرار می‌گیرد.
(۳) برای اطمینان از وجود علیت باید به امکان شناخت آن پرداخت.
(۴) موضوع هستی‌شناسی احکامی کلی درباره وجود هستند.

۲۳۵- سوال‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام بخش از فلسفه است؟

- آیا انسان می‌تواند هستی را بشناسد؟

- آیا هستی نامتناهی است؟

- (۱) معرفت‌شناسی - هستی‌شناسی
(۲) هستی‌شناسی - هستی‌شناسی
(۳) معرفت‌شناسی - معرفت‌شناسی
(۴) هستی‌شناسی - معرفت‌شناسی

۲۳۶- کدام گزینه جای خالی را به درستی کامل می‌کند؟

«شاخه‌های دانش فلسفه ... را به ... منتقل می‌کنند که در قالب قوانینی ... صورت می‌یابند»

(۱) قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی - محدوده‌های خاص - عام

(۲) یافته‌های علوم گوناگون و حوزه‌های خاص - اصل دانش فلسفه - عام

(۳) قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی - محدوده‌های خاص - خاص

(۴) یافته‌های علوم گوناگون و حوزه‌های خاص - اصل دانش فلسفه - خاص

۲۳۷- اگر کسی در انسان‌شناسی فلسفی خود بگوید انسان دارای بعد مجرد است می‌توانیم نتیجه بگیریم که او ...

(۱) در هستی‌شناسی پذیرفته است وجود هم مادی است و هم غیرمادی.

(۲) در وجودشناسی صرفاً به بعد غیرمادی معتقد است.

(۳) بعد جسمانی انسان را نپذیرفته است.

(۴) انسان را مانند موجودات مجرد فرض کرده است.

۲۳۸- اساس و شالوده نظریات در علوم مختلف چیست؟

(۱) مبانی پذیرفته شده در بخش ریشه‌ای فلسفه.

(۲) مبانی پذیرفته شده در فلسفه های مضاف.

(۳) اصول علمی پذیرفته شده در هر شاخه از آن علوم.

(۴) فرضیه های پذیرفته شده در علوم مختلف.

۲۳۹- کدام گزینه بیانگر تفاوت دو رویکرد اصالت فرد و اصالت جامعه است؟

(۱) وجود جامعه وابسته به وجود افراد است.

(۲) جامعه تجمع مردمی با هدف‌های مشترک است.

(۳) جامعه همان مجموعه افراد جامعه است.

(۴) حیثیت اجتماعی وابسته به وجود اجتماع است.

۲۴۰- یک مقام عالی‌رتبه دولت یک کشور با اشاره به این که اکثریت مردم جامعه دچار فقر و تنگدستی هستند بیان می‌کند: «با این وجود جامعه ما از

پیشروترین جوامع در عرصه تولید و پیشرفت اقتصادی است.» چنین سخنی اشاره به کدام رویکرد دارد و این رویکرد در چه حوزه‌ای بررسی می‌شود؟

(۱) اصالت فرد - علوم اجتماعی

(۲) اصالت جامعه - علوم اجتماعی

(۳) اصالت جامعه - فلسفه علوم اجتماعی

(۴) اصالت فرد - فلسفه علوم اجتماعی

روان‌شناسی رشد
(مقدمه، تعریف روان‌شناسی رشد، ...
ویژگی‌های رشد در دوره کودکی)
صفحه‌های ۳۴ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۴۱- با توجه به ویژگی‌های رشد در دوره کودکی، موارد کدام گزینه از نظر زمانی با یکدیگر هیچ هم‌پوشانی ندارند؟

(۱) نشستن مستقل - دو برابر شدن وزن نوزاد نسبت به زمان تولد (۲) لبخند اجتماعی - غلت زدن

(۳) ترس از غریبه - ایستادن مستقل (۴) پردازش ادراکی - بازی‌های موازی

۲۴۲- به ترتیب، منظور از رشد در دوره کودکی چیست و وزن نوزاد پس از پایان سال اول چه تغییری می‌کند؟

(۱) از زمان تولد تا ۱۲ سالگی - ۳ برابر می‌شود. (۲) از دوران جنینی تا ۱۲ سالگی - ۲ برابر می‌شود.

(۳) از زمان انعقاد نطفه تا ۱۲ سالگی - ۳ برابر می‌شود. (۴) از زمان تولد تا ۱۲ سالگی - ۲ برابر می‌شود.

۲۴۳- در رابطه با رشد درک اخلاقی دوره کودکی، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند.

(۲) منظور از رشد درک اخلاقی، همان انجام عمل اخلاقی است.

(۳) دلایل کودک برای انجام اعمال اخلاقی با سن او ارتباطی ندارد.

(۴) کودکان در ابتدا، مسئول رفتار خود نیستند.

۲۴۴- کدام‌یک از مهارت‌های زیر در بازه ۹ تا ۱۲ ماهگی کسب می‌شود؟

(۱) ایستادن مستقل

(۲) راه رفتن مستقل

(۳) بلند شدن از وضعیت نشسته

(۴) ایستادن با کمک

۲۴۵- تغییر رشدی مطرح شده در مثال زیر، احتمالاً مربوط به کدام‌یک از مراحل رشد انسان است؟

«مادر پارسا به صورت عمدی اشتباهاتی می‌کند و پس از آن، آگاهانه و مؤدبانه از پرسش عذرخواهی می‌کند؛ بنابراین پارسا هم یاد گرفته در مواقعی

که اشتباه می‌کند، خیلی ساده عذرخواهی کند.»

(۲) کودکی دوم

(۱) هفت سال دوم

(۴) طفولیت و کودکی اول

(۳) نوجوانی

۲۴۶- علی و خواهر دوقلویش از لحاظ ظاهر و رفتار بسیار شبیه یکدیگر هستند، آن‌ها رابطه خوبی با دوستان خود دارند، اما هنگام استفاده از آسانسور آپارتمان، حقوق همسایگان را رعایت نمی‌کنند؛ به عبارت دیگر این دوقلوهای ... در جنبه ... به خوبی رشد نکرده‌اند، اما رشد خوبی در جنبه ... داشته‌اند.

(۱) ناهمسان - اخلاقی - اجتماعی

(۲) همسان - اخلاقی - اجتماعی

(۳) همسان - اجتماعی - اخلاقی

(۴) ناهمسان - اجتماعی - اخلاقی

۲۴۷- در متن زیر به ترتیب به کدام عوامل مؤثر بر رشد اشاره شده است؟

«سن متوسط بلوغ جنسی در کشورهای اروپایی، نسبت به کشورهای آسیایی و آفریقایی پایین‌تر است؛ اما می‌توان گفت تقریباً همه نوجوانان بین ۱۱

تا ۱۴ سالگی بلوغ جنسی را تجربه می‌کنند. از لحاظ زمانی، کودکان تمام جهان، در حداقل سن رسیدن به بلوغ، نسبت به کودکان چند قرن گذشته،

تفاوت چندانی ندارند.»

(۱) عوامل محیطی - رسش - عوامل وراثتی

(۲) عوامل محیطی - عوامل وراثتی - یادگیری

(۳) عوامل وراثتی - یادگیری - عوامل وراثتی

(۴) عوامل وراثتی - رسش - عوامل زیستی

۲۴۸- برخی از جنبه‌های رشد مثل رفتار اجتماعی و رشد اخلاقی بیشتر تحت تأثیر عوامل ... و برخی دیگر مثل رشد جسمانی بیشتر تحت تأثیر عوامل ... قرار دارند.

(۱) زیستی - محیطی

(۲) محیطی - زیستی

(۳) محیطی - یادگیری

(۴) زیستی - وراثتی

۲۴۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر پیرامون رشد اخلاقی کاملاً صحیح است؟

(۱) ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد است.

(۲) این حیطه رشد در کودکی فرایندی پیچیده است که مستلزم آگاهی دوسویه می‌باشد.

(۳) این جنبه از رشد در کودکان، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر رشد یافته است.

(۴) برای این جنبه از رشد یک فرایند تدریجی و پیچیده طی می‌شود.

۲۵۰- طبق نظر روان‌شناسان و اسلام، کدام‌یک از افراد زیر، قطعاً دوره نوجوانی را به پایان رسانده است؟

(۱) امیر که ۲۰ سال سن دارد، هنوز شغلی ندارد و با والدینش زندگی می‌کند.

(۲) بهنام که ۱۸ سال دارد، چند روز بعد از کنکور خود، مشغول به کار شده و کمک خرج خانواده است.

(۳) پدر و مادر محمد ۱۹ ساله، او را جزء اعضای بزرگ خانواده محسوب کرده و در کارها با او مشورت می‌کنند.

(۴) سعید سه مرحله رشد انسان طبق نظر اسلام را به خوبی طی کرده و وارد مراحل بعدی زندگی شده است.

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، احسان برزگر، حسن پاسیار، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، حسن وسکری	فارسی	
نوید امساک، هادی پولادی، محمد جهان‌بین، امیر رضایی رنجبر، مجید فاتحی، ابراهیم غلامی نژاد، مسعود محمدی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
محمد آفاضل، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، علی فضل‌خانی، مرتضی محسنی کبیر، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
ناصر ابوالحسنی، حسن روحی، میرحسین زاهدی، حمید مهدیان	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داودی، نیکو دکامین، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی	ریاضی و آمار (۳)	
محمد بحیرایی، کورش داودی، نیکو دکامین، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی	ریاضی و آمار (۱)	
نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۳)	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد (گواه)	
سیدعلیرضا احمدی، محسن فدایی، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی (۱)	
ابراهیم احمدی، نوید امساک، ولی برجی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه	عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	
میلاد باغ شیخی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آریتا بیدی، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری، فرهاد قاسمی‌نژاد	منطق و فلسفه	
مهسا عفتی، مبیناسادات تاجیک، کوثر دستورانی، فرهاد علی‌نژاد، نصیبه کلانتری	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	محسن اصغری	محمدجواد قورچیان	مریم شمیرانی، مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	---
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	رحمت‌اله استیری، محدثه مرآئی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمزانی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمزانی
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	مریم بوستان
علوم و فنون ادبی (۳)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
علوم و فنون ادبی (۱)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	پریسا ایزدی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

۱-

(مسن اصغری)

معنی درست واژه‌ها:

(ب) باسق: بلند، بالیده

(د) وظیفه: مقرری، وجه معاش

(ه) وجه: ذات، وجود

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۲-

(مرتضی منشاری - اربیبیل)

املائی درست واژه‌ها:

گزینۀ «۲»: بهر (برای) ← بحر (دریا)

گزینۀ «۳»: ثواب (پاداش) ← صواب (مصلحت، درست)

گزینۀ «۴»: غربت (دوری) ← قربت (نزدیکی)

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳-

(غنیف افغمی ستوره)

بیت (د): واج آرایبی (نغمه حروف): صامت (ر) / بیت (ب): نگران ایهام دارد: (۱) دلواپس،
 (۲) نگاه کننده/ بیت (الف): تضاد: خواب و بیداری/ بیت (ج): «خرقه تجرید» اضافه
 تشبیهی است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴-

(مسن پاسیار - لاهیجان)

در بیت (ب): دست سبب: تشخیص / «سر و در»: جناس
 در بیت (ج): شاعر علت غروب خورشید را در هر روز، حسادت بردن به چهره یار
 دانسته است (حسن تعلیل) / «سیر انداختن» کنایه از «تسلیم شدن»
 در بیت (الف): «بتان»: استعاره، اما ایهام وجود ندارد.
 در بیت (د): «پیر و تیر»: جناس / پارادوکس در این بیت دیده نمی‌شود.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵-

(امسان بررگر - رامسر)

مصراع اول که مرتب و مشخص است (مستی: نهاد / نشئه: مفعول / ایام: مضاف‌الیه
 برای نشئه / طفل: مضاف‌الیه برای ایام) و مرتب شده مصراع دوم چنین است:

مگر مهتاب امشب در قَدحِ ما شیر ریخت
 قید نهاد قید متمم مضاف‌الیه مفعول

«را» در مصراع دوم از نوع فک اضافه است (قدح ما) / ما: مضاف‌الیه

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۶-

(مسن وسکری - ساری)

بیت (الف): ۱- (نشان + ّت) را از که جویم.

بیت (ب): ۲- به دامن (وصل + ّت)، ۳- (دست + ّم) نمی‌رسد.

بیت (ج): ۴- صنمی لشکری (دل + ّم) را غارت کرد آه اگر عاطفت شاه،

۵- (دست + ّم) را نگیرد.

بیت (د): اگر در ۶- (سر + ّم) سروری نیست غمی نیست، هر دم از غم، ۷-

(عشق + ّم) به دل بانگ و سرور می‌آید.

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۷-

(غنیف افغمی ستوره)

در باقی گزینه‌ها «می‌گشت» فعل اسنادی است اما در گزینۀ «۱» یعنی «حرکت
 می‌کرد».

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۲۰)

۸-

(مرتضی منشاری - اربیبیل)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» بر سعی و کوشش تأکید شده است اما در گزینۀ «۳»،
 سعی و تلاش را گاهی مؤثر و گاهی بی‌ثمر می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: برای ساز زندگانی باید تلاش و کوشش کرد.

گزینۀ «۲»: در هستی و نیستی همه جا سعی و کوشش وجود دارد؛ به دلیل تلاش
 گیاه است که ثمر او زیر خاک نمی‌رود و بیرون می‌آید.

گزینۀ «۳»: همه قفل‌ها و مشکلات با سعی و کوشش باز و گشوده نمی‌شود و گاهی
 تعلل و درنگ ثمربخش است.

گزینۀ «۴»: در عین بی‌برگی، به واسطه سعی و کوشش برگ و نوای زیادی داریم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۸)

۹-

(مریم شمیرانی)

این‌که محتسب خود نیز اهل شراب‌خواری است پیام مشترک بیت صورت سؤال و
 گزینۀ «۳» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: اگر محتسب شیشه می‌را بشکند، جزایش را خواهد دید.

گزینۀ «۲»: به محتسب بگو شحنه را خبر نکند که من حتی از پادشاه هم نمی‌ترسم.

گزینۀ «۴»: هر چند محتسب در میخانه را ببندد، شراب بوی خود را به سرستان می‌رساند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۱)

۱۰-

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: قدم نهادن در طریق عشق و
 گذشتن از وجود موجب کمال بخشی است.

معنی و مفهوم بیت گزینۀ «۳»: گاهی از درد عشق به دنبال زیبارویان رفتن و گاهی
 از روی حرص به دنبال علم کیمیا رفتن.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۲)

فارسی ۱

۱۱-

(مسن اصغری)

در گزینۀ «۲» معنی سه واژه درست است:
 «بُنشَن: خواربار از قبیل نخود و لوبیا و عدس» در سایر گزینه‌ها معنای دو واژه
 درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم / سودایی: عاشق، شیفته، شیدا

گزینۀ «۳»: تسلأ: آرامش یافتن / کَلَه: برآمدگی پشت پای اسب

گزینۀ «۴»: وُصَلت: پیوند، پیوستگی / خَلف: جانشین، فرزند (خلف صدق: جانشین
 راستین)

(فارسی ۱، لغت، ترکیبی)

۱۲-

(مهمربوزار قورچیان)

تصحیح املائی ابیات:

(الف) غزا ← قضا / ببقوله ← بیغوله

(ب) قذاری ← غذاری / فراقث ← فراغت

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۱۹- (کافم کافمی)
مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: اسرار انسان‌ها را در اشعار و سخنان آن‌ها می‌توان می‌یافت (سخن یا شعر هر کسی بی‌انگیز اندیشه‌ها و اسرار درونی اوست).
مفهوم بیت گزینه «۴»: شاعر به اصالت خانوادگی خود افتخار می‌کند اما از این‌که این موضوع را بیان کرده است، شرمسار است.
(فارسی، ا. مفهوم، صفحه ۳۵)

۲۰- (کافم کافمی)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: «اسرار عشق و محبت را فقط باید با عاشقان و عارفان در میان گذاشت زیرا هر کس شایسته محرم بودن برای حفظ رموز عشق نیست.»
مفهوم بیت گزینه «۳»: با وجود تعلقات و دلبستگی‌های نفسانی، رسیدن به قرب الهی، ناممکن است.
(فارسی، ا. مفهوم، صفحه ۵۱)

عربی، زبان قرآن ۱ و ۳

۲۱- (ابراهیم غلامی نژاد)
«إِنَّ اللَّهَ: قطعاً بی شک، همانا، بی گمان خداوند / «يَحِبُّ الَّذِينَ: کسانی را دوستی می‌دارد / «يَقَاتِلُونَ»: مبارزه می‌کنند، می‌جنگند / «فِي سَبِيلِهِ»: در راه او / «صَفَاءً»: صف در صف، یکپارچه / «كَأَنَّهُمْ»: مثل این‌که، گویی ایشان / «بَنِيَانٍ مَّرْصُوعٍ»: ساختمانی استوار
(ترجمه)

۲۲- (هاری پولاری - تبریز)
«سوف تَعَلَّمُ الْإِيَامَ»: روزها به تو خواهند آموخت (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) / «الْثَّرْوَةُ الْحَقِيقِيَّةُ»: ثروت حقیقی (واقعی) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَنْ تَمْلِكَ»: مالک شوی (داشته باشی) (رد گزینه ۴) / «قَلُوبَ مَنْ حَوْلَكَ»: دل‌های کسانی را که در اطرافت هستند / «مِنْ أَصْدِقَائِكَ وَ جِيرَانِكَ»: از دوستان و همسایگانت (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
(ترجمه)

۲۳- (محمدرضا پورانی - قاننات)
ادات پرستی «لِمَ»: چرا، برای چه، به چه خاطر، «لَا تَفْزُزْ بِالْعِلْمِ»: دانش بدست نمی‌آوری (فازب: به دست آوردن = حصل علی = اکتساب) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)، «تَطْلُبُ»: می‌خواهی (رد گزینه ۴)، «بِهَ»: برایش؛ «أَيْدِيَهُ»: جایگزین‌هایی، جانشین‌هایی (رد گزینه‌های ۳ و ۴)؛ «أَلَمْ تَعْلَمْ»: آیا ندانسته‌ای / آیا ندانستی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ «أَنْ»: که؛ «أَهْلُ الْعِلْمِ»: دانشمندان؛ «أَحْيَاءُ»: زنده‌اند؛ «وَ إِنْ»: گرچه، هر چند؛ «مَاتُوا»: مرده باشند / بمیرند
(ترجمه)

۲۴- (مهیار خاتمی - کامیاران)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: (راست می‌گویی) / «صَدَقَ» در باب تفعیل معنی «باور کرد» می‌دهد!
گزینه «۲»: جشن گرفتند، نامیدند
گزینه «۴»: آن
(ترجمه)

۱۳- (ممنون فرایی - شیراز)
واژه «تار» ایهام تناسب دارد، معنای نزدیک: «تار مو» که کاربرد دارد و معنای دور: «تاریک» که کاربرد ندارد ولی با «شب» تناسب دارد.
واژه «لاله» ایهام تناسب دارد، معنای نزدیک: «گل لاله» که کاربرد دارد و معنای دور: «نوعی چراغ پایه‌دار» که کاربرد ندارد ولی با «روشن» تناسب دارد.
واژه «ماه» ایهام تناسب دارد، معنای نزدیک «قمر» که کاربرد دارد و معنای دور: «ماه سی روز» که کاربرد ندارد ولی با «هفته» تناسب دارد.
«چراغ لاله» اضافه تشبیهی است.
«چون دو هفته ماه» (ماه دو هفته) تشبیه است.

(فارسی، ا. آرایه، ترکیبی)

۱۴- (الهام ممردی)
«سر» مجاز از «ندیشه» / تشبیه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «هلال و هلال» تکرار جناس همسان (تام): «ماه» مصراع اول «واحد اندازه‌گیری زمان برابر با یک‌دوازدهم سال» و «ماه» در مصراع دوم «استعاره از معشوق»
گزینه «۲»: «تیغ و سنان» استعاره از «مشکلات و دشواری‌ها» / «خیمه برون زدن» کنایه از «بیرون ساکن شدن» و «سراپرده را خارج از میدان جنگ برپا کردن»
گزینه «۳»: تشبیه: «سینه سپر ساختن» / مراعات‌نظیر: «سپر، تیر، شست»
(فارسی، ا. آرایه، ترکیبی)

۱۵- (ممنون فرایی - شیراز)
که میان گریه و میان گوسفندان صلح است: «که در این بیت «واو» عطف است.
ولی در بقیه بیت‌ها «واو» حرف ربط است.»

(فارسی، ا. دستور، صفحه ۳۱)

۱۶- (میرم شمیرانی)
گزینه «۳» واژه دو تلفظی ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: رستگار: دو تلفظی
گزینه «۲»: یادگاران: دو تلفظی
گزینه «۴»: جاودان، استوار: دو تلفظی
(فارسی، ا. دستور، صفحه ۵۷)

۱۷- (ممنون وسکری - ساری)
مفهوم مشترک صورت سؤال و بیت گزینه «۴» این است که در عرفان اسلامی برای وجود مادی انسان اعتباری قائل نیستند و در حقیقت اساس هستی خداست. «وجود مادی انسان» مانع وصال اوست. شرط اساسی برای رسیدن به وصال، پشت پا زدن به جسم و گذشتن از وجود مادی اوست.

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: مفهوم بیت ستایش عرفان و رسیدن به خدا از راه دل
گزینه «۲»: مفهوم بیت «مشارکت مردانه داشتن در امری»
گزینه «۳»: مفهوم بیت: عرفان انسان را به درجات والا می‌رساند (ستایش عرفان)
(فارسی، ا. مفهوم، صفحه ۳۹)

۱۸- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم بیت صورت سؤال ترجیح خدمت‌گزاری خداوند بر خدمت‌گزاری مردم است. مقابل این مفهوم را می‌توان از بیت گزینه «۳» دریافت کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: مناعت طبع داشتن و بی‌نیازی از خلق
گزینه «۲»: پر خطر بودن ربا یا ترسیدن از افراد ریاکار
گزینه «۴»: عیب و ایراد نگرفتن از دیگران / نادیده گرفتن عیب دیگران
(فارسی، ا. مفهوم، صفحه ۵۸)

(امیر رضائی رنجبر)

۳۰-

دست یافتن به سنگ‌های اصلی مانند یاقوت و غیره، دشوار است! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: سه نوع سنگ قیمتی وجود دارد!

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: سنگ‌های قیمتی طبیعی در بازارها دیده نمی‌شوند!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: اگر سنگ نزدیک سطح زمین یافت شود، گران‌قیمت نیست!

(درک مطلب)

(امیر رضائی رنجبر)

۳۱-

شرایط در ایجاد رنگ‌های زیبا در سنگ مؤثرتر هستند! (نادرست).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: ممکن است یاقوت را در بیشتر محل‌های زمین و قاره‌های آن بیابیم!

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: عواملی وجود دارند که در به‌کارگیری سنگ‌های قیمتی

تأثیر می‌گذارند، به جز زیبایی!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: بعضی از مردم سنگ‌های مصنوعی را برای زیبایی و

آراستن استفاده می‌کنند!

(درک مطلب)

(امیر رضائی رنجبر)

۳۲-

گزینه «۱»: «حروفه الأصلية: ت ث ر» نادرست است. سه حرف اصلی آن، «أ ث ر» است.

گزینه «۲»: «مصدره: تأثر» نادرست است. فعل از باب تفعیل است و مصدر آن،

«تأثیر» است.

گزینه «۳»: «للمخاطب، حرفان زائدان» نادرست است. «تؤثر» مفرد مؤنث غایب و

دارای یک حرف زائد (از باب تفعیل) است. «فعل و فاعله محذوف» نادرست است.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

(امیر رضائی رنجبر)

۳۳-

گزینه «۱»: «للمجم» نادرست است. «یستخرج» مفرد مذکر غایب است.

گزینه «۲»: «حرفان زائدان» نادرست است. «یستخرج» از باب استفعال و دارای سه

حرف زائد است.

گزینه «۳»: «مصدره: تخرج» نادرست است. مصدر آن، «استخراج» است.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

(امیر رضائی رنجبر)

۳۴-

گزینه «۱»: «جَهَل» اشتباه و شکل درست آن «جَهَل» (جمع مکسر «جاهل»: نادان)

می‌باشد. همچنین با توجه به ترجمه عبارت، فعل «عَلِّمُوا» امر است و صحیح

آن به صورت «عَلِّمُوا» است، نه «عَلِّمُوا».

(ضبط حرکات)

(مسعود ممدری)

۳۵-

«تَجَلَّى»: جلوه‌گر شد، نمود یافت، فعل لازم و «کتَم»: پنهان کرد، فعل

متعدی است. واژه مناسب که متضاد «تَجَلَّى» باشد، فعل «إِخْتَفَى»: پنهان

شد، است.

(مفعوم)

(ابراهیم غلامی نژاد)

۲۵-

«لَا تُصْر»: ما نباید پافشاری کنیم؛ «عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عُلَى الْعِدَاوَةِ»: بر

نقاط اختلاف و دشمنی؛ «لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ»: کسی از آن بهره‌مند نمی‌شود؛

«و عَلَيْنَا»: بر ما واجب است، ما باید؛ «أَنْ نَتَعَايَشَ تَعَايَشًا سَلْمِيًّا»: با یکدیگر

هم‌زیستی مسالمت‌آمیز کنیم، با یکدیگر با مسالمت زندگی کنیم.

(ترجمه)

(معبود خاتمی - کامیاران)

۲۶-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: (لاتجمع: جمع نمی‌شود)

فعل باب افتعال معمولاً به صورت "لازم" ترجمه می‌شود!

گزینه «۲»: (یاد دهید)

فعل (عَلِمَ) در باب تَفَعَّلَ به معنی (یاد گرفتن) است.

ترجمه درست عبارت: دانش را بیاموزید و با آن آرامش بیاموزید!

گزینه «۳»: (قطع نکرده)

باب انفعال به صورت "لازم" ترجمه می‌شود.

ترجمه عبارت: امیدم از خداوند قطع نشود!

(ترجمه)

(معمود هوان‌بین - قاننات)

۲۷-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه «إِنَّ» (قطعاً) باید در ابتدای جمله فارسی باشد.

گزینه «۲»: ترکیب وصفی «أمكنة بعيدة» نکره است لذا باید (جاهای دوری)

ترجمه می‌شد؛ و نیز فعل مضارع (يأخذ) می‌تُرد) به اشتباه ماضی ترجمه

شده است.

گزینه «۳»: «كان» + «يش» = ماضی بعید = ناامید شده بودند

(ترجمه)

(مسعود ممدری)

۲۸-

«أى معلّم عزيزمان»: یا معلّمنا العزيز (رد گزینه ۲) / «به ما یاد بده». عَلِّمْنَا

(رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

ترجمه متن:

انواع زیادی از سنگ‌های قیمتی وجود دارند که با رنگ‌هایی مختلف و شکل‌هایی

گونگون دیده می‌شوند، از جمله آن‌ها، عقیق و فیروزه و یاقوت است! گفته می‌شود که

هر کدام از آن‌ها فایده‌هایی دارند، ولی بسیاری از مردم از آن‌ها به‌خاطر زینت و زیبایی

استفاده می‌کنند، همان‌طور که در انگشترها یا برخی نگاره‌ها آن‌ها را می‌بینی! این

سنگ‌ها از نظر شرایطی که در آن قرار می‌گیرند یا عناصری که در ایجاد آن‌ها دخالت

می‌کنند، فرق دارند، مورد آخر در پدیده رنگ‌های مختلف بیشتر از بقیه اثر می‌گذارد.

بعضی از این سنگ‌ها نزدیک به سطح زمین یافت می‌شوند، مانند یاقوت و برخی در

عمق‌های زیاد، ممکن است این سنگ‌ها را در بازار ببینیم در حالی که غیرطبیعی هستند

مانند یاقوت مصنوعی، زیرا سنگ اصلی در طبیعت کمیاب است و در آفریقا، آسیا و

استرالیا بیشتر از هر مکان دیگری استخراج می‌شود!

(امیر رضائی رنجبر)

۲۹-

«الکريمة» در خط اول متن به معنی «التمينة» (ارزشمند، قیمتی) است.

(درک مطلب)

(مرتضی مفسنی کبیر)

-۴۲

عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم، اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و عبارت قرآنی «أَفَأَتَّخِذْتُم مِّن دُونِهِ آلِهَةً» غیر از او (خداوند) سرپرستانی گرفته‌اید؟» بیانگر شرک در ولایت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۲ و ۲۴)

(علی فضل‌فانی)

-۴۳

بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی» بیانگر مقدمه دوم استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است که مطابق با آن، پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد (قائم به ذات باشد) و با بیت «ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما / تو وجود مطلق، فانی‌نما» که به نیازمندی جهان به خدا در مرحله پیدایش اشاره می‌کند، ارتباط معنایی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۱۰)

(امین اسدیان‌پور)

-۴۴

علی (ع) می‌فرمایند: «خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار (رب) منی ...»

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۸)

(محمدرضا بی‌نقا)

-۴۵

طبق حدیث شریف پیامبر اکرم (ص) که فرمود: «افضل العبادة ادمان التفکر فی الله و فی قدرته؛ برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.» اندیشه زمانی می‌تواند برترین عبادت باشد که مستمر و در مورد صفات الهی باشد، نه درباره ذات و چیستی خدا.

اندیشه مانند بذری است که در ذهن جوانه می‌زند، در دل و قلب ریشه می‌دواند و برگ و بار آن به صورت اعمال ظاهر می‌شود. پس تجلی و ظهور اندیشه، در اعمال انسان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۲ و ۱۲)

(محمدرضا بی‌نقا)

-۴۶

واژه «رب» در قرآن کریم از اهمیت فراوانی برخوردار است و بعد از واژه «الله» بیشترین فراوانی را در میان اسمای الهی دارد. پس بیشترین تکرار اسمای الهی در قرآن کریم، مربوط به کلمه «الله» است. انسان با طی مراتب بندگی می‌تواند به اذن خداوند به مقام داشتن کرامات و عنایات به مخلوقات برسد. برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم. می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خداوند بدانیم، نه مستقل و بی‌نیاز از خدا.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۲۰، ۲۵ و ۲۶)

(مفسن بیاتی)

-۴۷

این‌که انسان بتواند با هرچیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید، اما هدفی قابل دسترس است به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند. اگر قدم پیش‌گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۳)

(مهمربان‌بین - قانتات)

-۳۶

در گزینه «۱» فعل «تصدَّق» از باب تفعیل و «یتصدَّقون» از باب تفعّل؛ در گزینه «۲» فعل «یفرِّق» از باب تفعیل و فعل «یضِل» از باب إفعال؛ در گزینه «۳»: هر دو فعل از باب إفعالند و مصدرهایشان (إساءة و إصرار) و در گزینه «۴» فعل «أَدَبت» از باب تفعیل و فعل «تَأَدَّبت» از باب تفعّل است.

(قواعد فعل)

(سیرمهمربان‌علی مرتضوی)

-۳۷

ترجمه عبارت: از کیفم مدادی به رنگ آبی خارج کردم برای نوشتن نامه! «أُخْرِجتُ»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این دختر گل را برمی‌دارد و شاخه‌اش را می‌برد!

گزینه «۲»: پدیده‌ای اتفاق افتاد که همه مردم را در شهر حیران کرد!

گزینه «۴»: کاش شما با این هم‌کلاسی‌های قدیمی در فصل تابستان

نامه‌نگاری کنید!

(قواعد فعل)

(مسعود مهمربان‌علی)

-۳۸

«تَصَوَّر» مصدر از باب تفعّل است، نه فعل ماضی و فعل مزید «یبتلی» نیز مضارع است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «فَتَّح»، «إِسْتَرَّاح» و «تَجَمَّعُوا» فعل ماضی از مزید هستند.

(قواعد فعل)

(هادی پولادی - تبریز)

-۳۹

در گزینه «۱»: «تَعَلَّم» / در گزینه «۲»: «اتَّحَاد و اجتماع» / در گزینه «۴»: «تَوَكَّل و توسل» مصدر باب مزید است.

دقت کنید که در گزینه «۳»: «تَكَلَّمَ» فعل مضارع از باب تفعیل و صیغه مفرد مذکر مخاطب است.

(قواعد فعل)

(هادی پولادی - تبریز)

-۴۰

در گزینه «۱»: «لَعَلَّ» به معنی (شاید، امید است) خبر از عدم تحقق کامل می‌دهد / در گزینه «۲»: «عَلِیک» معنی امر را رسانده و هنوز خبر از تحقق کامل فعل نیست / در گزینه «۳»: «لِیت» به معنی (ای کاش) بوده و آرزویی است که هنوز محقق نشده است. / در گزینه «۴»: زمان فعل‌ها هر دو ماضی بوده و خبر از تحقق کامل فعل می‌دهند.

(قواعد فعل)

دین و زندگی ۳

(محمدرضا بی‌نقا)

-۴۱

نوعی از دیدن وجود دارد که نه تنها امکان‌پذیر است، بلکه از برترین هدف‌های زندگی است و هر کس باید برای رسیدن به چنین دیدنی تلاش کند. این مرتبه، دیدن به وسیله «قلب» و ملاقات با خداست.

رؤیت خداوند با چشم مادی، چه در دنیا و چه در آخرت غیرممکن است. بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را» به ناتوانی چشم در رؤیت خدا اشاره دارد که با عبارت «لا تُدرِکُهُ الأبصار» مرتبط است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۳ و ۱۳)

(مفسر رضایی/بقا)

۵۴-

یکی از پیامدهای اعتقاد به معاد، این است که انسان معتقد، ترسی از مرگ ندارد. همین عامل (نهراسیدن از مرگ)، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.

امام حسین (ع) خطاب به یاران خود می‌فرماید: «مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت‌های پهناور و نعمت‌های جاوید عبور می‌دهد. پس کدام‌یک از شما کراهت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟» در این کلام، دنیا به ساحل سختی‌ها و زندان تشبیه شده است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۴، صفحه ۴۱)

(مفسر آقا صالح)

۵۵-

افرادی که اعتقاد به معاد در آن‌ها به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند. دسته‌ای از منکران معاد، می‌کوشند راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرند. روشن است که این شیوه عاقبتی جز فرو رفتن در گرداب آلودگی‌ها نخواهد داشت.

(دین و زندگی، ۳، درس ۴، صفحه ۴۳)

(سیرامسان هنری)

۵۶-

آیات ۷۸ و ۷۹ سوره یس بیانگر استدلال امکان معاد با اشاره به پیدایش نخستین انسان است و خداوند در انتهای این آیه می‌فرماید: «... او به هر خلقتی داناست.»

(دین و زندگی، ۵، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(مفسر رضایی/بقا)

۵۷-

در برخی آیات قرآن، از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند، می‌خواهد تا به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت بپردازند تا مسئله معاد را بهتر درک کنند. خداوند در آیه ۹ سوره فاطر می‌فرماید: «خداست که باها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز همین گونه است.»

(دین و زندگی، ۵، درس ۵، صفحه ۵۴)

(علی فضل‌فانی)

۵۸-

قرآن کریم در آیه ۶۴ سوره عنکبوت: «و ما هذه الحیة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار الاخرة لهی الحیوان لو كانوا یعلمون»: هرگز نمی‌خواهد با تعبیر «و ما هذه الحیة الدنیا لهو و لعب» ارزش مواهب الهی در این جهان را نفی کند بلکه می‌خواهد با یک مقایسه صریح و روشن ارزش زندگی این دنیا در برابر زندگی آخرت را مجسم سازد و علاوه بر این به انسان هشدار دهد که اسیر مواهب الهی این دنیا نباشد بلکه امیر بر آن‌ها گردد و هرگز ارزش‌های اصیل وجود خود را با آن‌ها معاوضه نکند.

(دین و زندگی، ۴، درس ۴، صفحه ۴۰)

(مفسر بیاتی)

۵۹-

عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و نیکوکاران را با بدکاران برابر قرار نمی‌دهد. از این‌رو خداوند وعده داده است که هر کس را به آن‌چه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند این موضوع در آیه شریفه زیر بیان شده است:

«ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین کالجفار»

(دین و زندگی، ۵، درس ۵، صفحه ۵۵)

(مرتضی مفسر کبیر)

۶۰-

در این آیه خداوند به صورت استفهام انکاری، صادق القول بودن خویش را بیان می‌کند و می‌فرماید: «وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا: و چه کسی در سخن از خدا راست‌گوتر است؟»

(دین و زندگی، ۵، درس ۵، صفحه ۵۵)

(مفسر آقا صالح)

۴۸-

با گفتن (اقرار) عبارت «لا اله الا الله» تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می‌شود و دفاع از حقوق او به دیگر مسلمانان واجب می‌گردد و در زمرة برادران و خواهران دینی قرار می‌گیرد. پایبندی (التزام) به این جمله، همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۱۹)

(علی فضل‌فانی)

۴۹-

این که «خداوند تنها مرجع رفع نیازهاست که همه از او قصد و طلب می‌کنند» از دقت در عبارت شریفه «اللَّهُ الصَّمَد: خداوند بی نیاز و برطرف‌کننده نیاز دیگران است» دریافت می‌گردد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۲۲)

(مفسر رضایی/بقا)

۵۰-

خداوند خودش پرورش «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» را مطرح می‌سازد و خودش نیز پاسخ می‌دهد که «قُلْ اللَّهُ» یعنی انتظار پاسخ از مشرکان ندارد. زیرا مشرکان و بت پرستان گرفتار شرک در ربوبیت، ولایت و عبودیت شده‌اند. این پرورش نشانه گرفتاری به شرک در ولایت است و انتهای آیه که می‌فرماید: «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ: یا آن‌ها شریک‌هایی برای خدا قرار داده‌اند که [آن شریکان هم] مثل خداوند آفرینشی داشته‌اند و در نتیجه [این دو] آفرینش بر آنان مشتبه شده است. [و از این‌رو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده‌اند ...]، بیانگر شرک در عبودیت در عین نادرست پنداشتن شرک در خالقیت است. پس بت پرستان توحید در خالقیت را قبول دارند.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

دین و زندگی ۱

(امین اسیران‌پور)

۵۱-

خداوند متعال در سوره مطففین می‌فرماید: «وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان. همان‌ها که روز جزا را انکار می‌کنند. تنها کسی آن را انکار می‌کند که متجاوز و گناهکار است.»

(دین و زندگی، ۵، درس ۵، صفحه ۵۶)

(مرتضی مفسر کبیر)

۵۲-

در دیدگاه الهی نسبت به مرگ، زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذار بوده و زندگی حقیقی در جهان دیگر آغاز می‌شود. آن‌گونه که پیامبر (ص) می‌فرماید: «الناس نیامُ فاذا ماتوا انتبهوا: مردم [در این دنیا] در خوابند، هنگامی که بمیرند، بیدار می‌شوند.»

(دین و زندگی، ۴، درس ۴، صفحه ۳۹)

(ابوالفضل امیرزاده)

۵۳-

گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می‌بندند. در این دیدگاه مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا دفتر عمرش بسته می‌شود و حیات او پایان می‌یابد و رهسپار نیستی می‌گردد.

قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْبِئُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ: کافران [گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.»

(دین و زندگی، ۴، درس ۴، صفحه ۴۲)

زبان انگلیسی ۱ و ۳

-۶۱

(میرمهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «تیم به موفقیت در سال‌های آینده ادامه خواهد داد چرا که اخیراً اقدامات مثبتی توسط مربیان برای جذب (افراد) مستعد از سراسر جهان صورت پذیرفته است.»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله، در جای خالی اول چون پیش‌بینی بر اساس شواهد انجام می‌شود نیاز به ساختار "be going to" داریم (رد گزینه های ۲ و ۴). در جای خالی دوم، با توجه به نقش مفعولی "steps" (به معنای اقدامات) برای فعل "take" نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(گرامر)

-۶۲

(میرمهریان - زاهدی)

ترجمه جمله: «الف: سام کارش را به‌تازگی از دست داده است و به دنبال کار جدیدی می‌گردد.»

ب: چرا از کارش اخراج شد؟ آیا کار اشتباهی مرتکب شد؟»

نکته مهم درسی

جمله در وجه مجهول است، زیرا که «سام» (مرجع ضمیر "he") در نقش مفعول برای فعل "fire" به معنی «اخراج کردن» به کار رفته است. این جمله مجهول در حالت سؤالی در زمان گذشته ساده است (این اتفاق در گذشته رخ داده است.) و طبق ساختار «was / were + object + p.p.» گزینه «۲» درست است.

(گرامر)

-۶۳

(میرمهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «با وجود این دیدگاه رایج که آن‌ها به انسان‌ها آسیب نمی‌زنند، از سال ۱۹۹۰ صدها نفر به‌وسیله شیرها در تانزانیا کشته شده‌اند.»

نکته مهم درسی

از آن‌جا که نقش "people" برای فعل "kill" مفعولی است، به ساختار مجهول نیاز داریم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). هم‌چنین، باید میان فاعل و فعل کمکی از نظر تعداد تناسب وجود داشته باشد (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

-۶۴

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

ترجمه جمله: «دلیل دیگری برای اهدای اثاثیه شما به خیریه این است که شما می‌توانید در ازای کمکتان، در [پرداخت] مالیات تخفیف بگیرید.»

(۱) تأسیس کردن (۲) احترام گذاشتن (۳) اهدا کردن (۴) غذا دادن

(واژگان)

-۶۵

(میرمهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «تشکیل چندین کارگاه به مدت دو روز چالش بزرگی برای دانشگاه ما بود، اما خوشبختانه همه چیز طبق برنامه پیش رفت.»

(۱) برنامه (۲) فشار (۳) نیرو (۴) موفقیت

(واژگان)

-۶۶

(میرمهریان - زاهدی)

ترجمه جمله: «بعد از سال‌ها جابه‌جایی از شهری به شهری دیگر، پدر تصمیم گرفت در این شهر کوچک اقامت کند، با این ادعا که او دریافته بود که با مردم ساکن این‌جا فصل مشترک زیادی دارد.»

(۱) طبیعت (۲) جامعه (۳) عام، عادی، رایج، مشترک (۴) خویشاوند

نکته مهم درسی

عبارت "have sth in common" به معنی «فصل مشترک داشتن» است.

(واژگان)

-۶۷

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

ترجمه جمله: «[شهر] سانفرانسیسکو در اثر زلزله شدیدی لرزید، که به‌همراه آتش‌سوزی‌ای که در پی آن رخ داد، تقریباً شهر را کاملاً نابود کرد.»

(۱) نابود کردن (۲) لذت بردن (۳) محافظت کردن (۴) حفظ کردن

(واژگان)

-۶۸

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

ترجمه جمله: «او در خیابان زندگی می‌کند و شگفت‌انگیزترین نقاشی‌ها را در نمایش‌ها و افتتاحیه‌های هنری در سطح شهر می‌فروشد.»

(۱) شگفت‌انگیز (۲) مجروح (۳) داوطلبانه (۴) بادقت

(واژگان)

-۶۹

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

ترجمه جمله: «اما، برخلاف مادر و پدرت، معلم انگلیسی‌ات احتمالاً شما را بی‌قید و شرط دوست ندارد و برای رفتار تو را تنبیه می‌کند.»

(۱) به‌طور شگفت‌انگیز (۲) مؤدبانه (۳) ناگهانی (۴) بی‌قید و شرط

(واژگان)

-۷۰

(میرمهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «از آن‌جا که آن گزارش حاوی اشتباهات دستوری و غلط‌های املائی بی‌شماری بود، سردبیر آن را نپذیرفت.»

(۱) کهن (۲) قابل شمارش (۳) شمرنده (۴) بی‌شمار

(واژگان)

-۷۱

(میرمهریان - زاهدی)

ترجمه جمله: «الف: شما همیشه به فکر این هستید که آن‌چه را که او در حقتان کرده است تلافی کنید.»

ب: حق با شماست. اما متأسفانه، من کسی نیستم که ببخشم و فراموش کنم.»

(۱) بخشیدن (۲) به‌خاطر سپردن (۳) پاسخ دادن (۴) وقف کردن

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

بعضی اوقات، فکر می‌کنیم والدین مان جلوی خوشبختی مان را می‌گیرند و بسیاری از ما در دورهای، به‌خصوص وقتی که هنوز نوجوان بودیم، عصبانگری علیه آن‌ها را تجربه کرده‌ایم. با این حال، نباید فراموش کنیم که آن‌ها قصد دارند از ما در برابر آسیب‌های احتمالی محافظت کنند. در این‌جا چند نکته برای کمک به شما در زمینه رفتار مناسب‌تر نسبت به والدین تان ارائه شده است.

از ابراز سیاست‌گذاری خجالت نکشید، زیرا آن‌ها شایسته دوست داشتن و تکریم هستند. آغوش و بوسه‌های شما نشان می‌دهد که چه قدر قدرتان داشتن آن‌ها هستید. شما قطعاً با برخی از تصمیماتی که به‌وسیله والدین تان گرفته می‌شوند، مخالفید. بیان افکار تان را امتحان کنید، اما اگر استدلال شما را نمی‌پذیرند، به تصمیم آن‌ها احترام بگذارید.

-۷۲ (عمیر مهریان - کاشان)

(۲) شرط، وضعیت

(۱) نوجوان

(۴) بشر، انسان

(۳) احساس، عاطفه، هیجان

(کلوزتست)

-۷۳

(عمیر مهریان - کاشان)

نکته مهم درسی

برای بیان قصد انجام کاری در آینده نزدیک از ساختار «to be + going» فعل استفاده می‌کنیم (رد گزینه «۲»). هم‌چنین، دقت کنید که پس از فعل وجهی «will» همیشه شکل ساده فعل می‌آید (رد گزینه «۳»). به‌علاوه، مصدر با «to» پس از ترکیب «will be» به کار نمی‌رود (رد گزینه «۱»).

(کلوزتست)

-۷۴

(عمیر مهریان - کاشان)

(۲) تجربه کردن

(۱) توصیف کردن

(۴) آزمایش کردن

(۳) شایستگی داشتن

(کلوزتست)

-۷۵

(عمیر مهریان - کاشان)

نکته مهم درسی

صفت «grateful» به‌معنای «قدرتان» با حروف اضافه «to» و «for» می‌آید.

(کلوزتست)

-۷۶

(عمیر مهریان - کاشان)

نکته مهم درسی

از آن‌جا که نقش «decisions» برای فعل «make» مفعولی است، به ساختار مجهول نیاز داریم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). هم‌چنین، با توجه به جمع بودن واژه «decisions»، نمی‌توانیم از شکل مفرد فعل «be» استفاده کنیم (رد گزینه «۴»).

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب:

روز بعد از روز شکرگزاری، شروع فصل خرید تعطیلات است. شکرگزاری همیشه پنجشنبه است، بنابراین روز بعد، جمعه است. این روز به‌عنوان «جمعه سیاه» شناخته شده است. [این روز] از سال ۲۰۰۵ شلوغ‌ترین روز خرید سال بوده است. نام «جمعه سیاه» اولین بار در دهه ۵۰ در فیلادلفیا استفاده شد. پلیس این روز را به‌دلیل ترافیک سنگینی که به‌وجود می‌آورد، «جمعه سیاه» نامید.

بیش‌تر فروشگاه‌ها معاملات خوبی را در جمعه سیاه پیشنهاد می‌دهند. این فروشگاه‌ها در ساعات اولیه صبح ورودی‌هایشان را باز می‌کنند. آن‌ها سعی می‌کنند با [دادن] تخفیف‌های زیاد خریداران را جذب کنند. برخی اقلام، مانند تلویزیون، بسیار ارزان‌تر از معمول است. حتی ممکن است فروشگاه‌ها روی این اقلام ضرر مالی بدهند. آن‌ها امیدوارند که خریداران هنگام حضور در فروشگاه، هدایایی را برای افراد دیگر خریداری خواهند کرد.

جمعه سیاه زمان بسیار خوبی برای خرید است. مشکل این است که اقلام ارزان قیمت به اندازه کافی برای همه وجود ندارند. ممکن است هر فروشگاه فقط تعداد کمی از آن اقلام را داشته باشد. این اقلام متقاضی زیادی دارد، بنابراین مردم ممکن است ساعت‌ها قبل از باز شدن یک فروشگاه صف بکشند. ممکن است امیدوار باشند که یک تلویزیون یا لپ‌تاپ ارزان قیمت بخرند، اما همه کسانی که قصد تهیه یکی از این اقلام را دارند موفق به [خرید نمی‌شوند]. برخی از افراد با ناامیدی [فروشگاه را] ترک خواهند کرد.

این وضعیت می‌تواند نگران‌کننده باشد. برخی از رویدادهای جمعه سیاه با خشونت همراه بوده است. حتی برخی از کارگران به‌خاطر ازدحام زیاد جمعیت صدمه دیده‌اند. بر سر اسباب‌بازی‌ها یا افرادی که نوبت را در صف رعایت نکرده‌اند، دعوایی به پا شده است. با این حال، بیش‌تر رویدادهای جمعه سیاه بی‌خطر و سرگرم‌کننده هستند. با این وجود، اگر قصد رفتن [به خرید] را دارید، انتظار ازدحام جمعیت و کمی هل دادن را داشته باشید.

-۷۷

(مسن رومی - بهشهر)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به‌وسیله متن پشتیبانی نمی‌شود؟»

«جمعه سیاه، تعطیلی عمومی است.»

(درک مطلب)

-۷۸

(مسن رومی - بهشهر)

ترجمه جمله: «اطلاعات کافی در متن برای جواب دادن به کدام‌یک از سؤالات زیر وجود دارد؟»

«نام جمعه سیاه از کجا آمده است؟»

(درک مطلب)

-۷۹

(مسن رومی - بهشهر)

ترجمه جمله: «هدف نویسنده از نوشتن پاراگراف آخر چیست؟»

«برای این که تأکید کند اگرچه جمعه سیاه می‌تواند نگران‌کننده باشد، می‌تواند بی‌خطر و سرگرم‌کننده هم باشد.»

(درک مطلب)

-۸۰

(مسن رومی - بهشهر)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن چیست؟»

«جمعه سیاه: فرصتی برای صرفه‌جویی پول در یک روز بزرگ»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

-۸۶

(عمیرضا سیوری)

$$\frac{(n-1)!}{(n-1-2)!} = \frac{4}{3} \times \frac{n!}{2!(n-2)!}$$

$$\Rightarrow \frac{(n-1)!}{(n-3)!} = \frac{4}{3} \times \frac{n(n-1)!}{2(n-2)(n-3)!} \Rightarrow 1 = \frac{2n}{3(n-2)}$$

$$\Rightarrow 3n - 6 = 2n \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۶ تا ۱۱)

-۸۷

(عمیرضا سیوری)

تعداد زیرمجموعه‌های r عضوی یک مجموعه n عضوی برابر با $\binom{n}{r}$ می‌باشد. پس:

$$\binom{n}{2} = 36 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)! \times 2!} = 36$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2!} = 36$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 72 \Rightarrow n(n-1) = 9 \times 8 \Rightarrow n = 9$$

$$\text{تعداد زیرمجموعه‌های } 6 \text{ عضوی} = \binom{9}{6} = \frac{9!}{3! \times 6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{3 \times 2 \times 1 \times 6!} = 84$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۸۸

(کوروش داوری)

رقم ۸ را از اعداد کنار می‌گذاریم، پس ۵ رقم ۷, ۶, ۳, ۲, ۰ را داریم. ۰ و ۲ را یک بسته به صورت ۲۰ در نظر می‌گیریم.

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۹

(تیکو رکلمین)

از بین ارقام داده شده به ۴ صورت می‌توان ۳ رقم را انتخاب کرد:

$$\binom{4}{3} = \frac{4 \times 3!}{3! \times 1!} = 4$$

$$\left\{ \begin{array}{l} D_1 = \{2, 3, 5\} \\ D_2 = \{3, 5, 7\} \\ D_3 = \{2, 3, 7\} \\ D_4 = \{2, 5, 7\} \end{array} \right.$$

برای بخش‌پذیری یک عدد بر ۳ باید مجموع ارقام آن بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

از بین مجموعه‌های D_1, D_2, D_3, D_4 فقط مجموع اعداد مجموعه‌های D_2 و D_3 بر ۳ بخش‌پذیر است. با ۳ عدد نیز بنا بر قانون ضرب می‌توان $3 \times 2 \times 1 = 6$ عدد ۳ رقمی بدون تکرار ارقام نوشت:

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۹۰

(کوروش داوری)

تعداد کل مهره‌ها $= 5 + 3 + 2 = 10$

$$n(S) = \binom{10}{2} = \frac{10!}{8! \times 2!} = \frac{10 \times 9 \times 8!}{8! \times 2!} = \frac{10 \times 9}{2 \times 1} = 45$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

(مفهم بهیرایی)

-۸۱

برای رسم مثلث باید یک نقطه از خط L_1 و دو نقطه از خط L_2 یا یک نقطه از خط L_2 و دو نقطه از خط L_1 به‌عنوان رأس‌ها انتخاب کنیم. بنابراین:

$$\text{تعداد مثلث‌ها} = \binom{4}{1} \times \binom{5}{2} + \binom{5}{1} \times \binom{4}{2} = 4 \times 10 + 5 \times 6 = 40 + 30 = 70$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۸۲

(مفهم بهیرایی)

مطابق مسیر زیر باید رفت و برگشت:

$$A \xrightarrow{\text{راه ۳}} B \xrightarrow{\text{راه ۴}} C \xrightarrow{\text{راه ۳}} B \xrightarrow{\text{راه ۲}} A$$

$$\Rightarrow 2 \times 4 \times 3 \times 2 = 48$$

دقت کنید که در برگشت از C به B یک مسیر کم می‌شود و به همین ترتیب از B به A نیز یک مسیر کم می‌شود.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۳

(فسین اسفینی)

با توجه به شرایط مسئله باید به یک نفر ۲ جایزه و به دو نفر دیگر، هر کدام

۱ جایزه داد. ابتدا ۲ جایزه از ۴ جایزه را به $\binom{4}{2}$ طریق انتخاب و سپس

یکی از ۳ نفر را به $\binom{3}{1}$ حالت انتخاب کرده که ۲ جایزه را به وی بدهیم.

سپس ۲ جایزه باقی‌مانده را به ۲! حالت به ۲ نفر باقی‌مانده تحویل می‌دهیم:

$$\binom{4}{2} \times \binom{3}{1} \times 2! = \frac{4!}{2! \times 2!} \times 3 \times 2 = \frac{24}{2} \times 3 = 12 \times 3 = 36$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۸۴

(علی شوراوی)

تعداد کل حالات که با ۵ نفر صف تشکیل می‌دهیم $5! = 120$ است. حالا حالت‌هایی که فائزه و کیانا در صف کنار هم هستند را حساب می‌کنیم:

$$\boxed{\text{فائزه و کیانا}} \Rightarrow a, b, c \Rightarrow 4! \times 2! = 48$$

$$4! \times 2!$$

الان کافی است تعداد کل حالات را منهای حالت‌هایی کنیم که فائزه و کیانا کنار هم هستند:

$$120 - 48 = 72$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۵

(عمیرضا سیوری)

چهار رقم فرد ۵، ۳، ۷ و ۹ را یک بسته و سه رقم ۲ را نیز یک بسته در نظر

گرفته و داریم: (جمعاً ۳ شیء داریم) $\boxed{5, 3, 7, 9}, \boxed{2, 2, 2}, 6$

چهار رقم فرد چون متمایز هستند دارای ۴! جایگشت بوده اما ارقام ۲ چون تکراری بوده و تغییر جا نقشی ندارد تنها یک جایگشت دارد، پس:

$$4! \times 3! = (4 \times 3 \times 2 \times 1) \times (3 \times 2 \times 1) = 144$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

ریاضی و آمار (۱)

-۹۱

(معمد بهیرایی)

حقوق فن ورز را x میلیون تومان در نظر می‌گیریم؛ بنابراین:

$$\frac{9}{4}x = \text{حقوق مدیر} \Rightarrow \frac{3}{2}x = \frac{3}{2}x \Rightarrow \frac{3}{2}x = \frac{3}{2}x \Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{3}{2}x$$

$$6x + 3 \times \frac{3}{2}x + 2 \times \frac{9}{4}x = 45$$

$$\Rightarrow 15x = 45 \Rightarrow x = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۳)

-۹۲

(معمد بهیرایی)

(مساحت مثلث + مساحت مستطیل) - مساحت مربع = مساحت هاشورنخورده

$$\Rightarrow 128 = (6x)^2 - (x \times 3x + \frac{2x \times x}{2})$$

$$\Rightarrow 36x^2 - (3x^2 + x^2) = 128$$

$$\Rightarrow 32x^2 = 128 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{x>0} x = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

-۹۳

(کورشن داودی)

راه حل اول:

$$(x-1)(2x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ 2x+1=0 \Rightarrow 2x=-1 \Rightarrow x=-\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = 1 - \frac{1}{2} = \frac{2-1}{2} = \frac{1}{2}$$

راه حل دوم: اگر معادله درجه دو $ax^2 + bx + c = 0$ دارای دو ریشهباشد، آنگاه مجموع ریشه‌ها از رابطه $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$ به دست می‌آید.

$$(x-1)(2x+1) = 2x^2 + x - 2x - 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 - x - 1 = 0$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = -\frac{-1}{2} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

-۹۴

(معمد رضا سپوری)

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\text{گزینه «۱» : } x^2 - 2\sqrt{2}x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-2\sqrt{2})^2 - 4(1)(2) = 8 - 8 = 0$$

$$\text{گزینه «۲» : } x^2 - \sqrt{3}x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-\sqrt{3})^2 - 4(1)(1) = 3 - 4 = -1 < 0$$

$$\text{گزینه «۳» : } 3x^2 - \frac{2}{3}x - \frac{1}{9} = 0 \Rightarrow \Delta = (-\frac{2}{3})^2 - 4(3)(-\frac{1}{9})$$

$$= \frac{4}{9} + \frac{12}{9} = \frac{16}{9} > 0$$

$$\text{گزینه «۴» : } 2x^2 - x + \sqrt{6} = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(\sqrt{6}) = 1 - 8\sqrt{6} < 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

-۹۵

(امیر زراندوز)

نکته: در معادله درجه دو $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط آن که $\Delta > 0$ باشد، مجموع ریشه‌ها از $S = \frac{-b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها از $P = \frac{c}{a}$ به دست می‌آید.

$$\frac{1}{4}x^2 - \frac{3}{2}x - \frac{2}{5} = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{4} \\ b = -\frac{3}{2} \\ c = -\frac{2}{5} \end{cases}$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-\frac{3}{2})}{\frac{1}{4}} = \frac{3 \times 4}{2 \times 1} = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

-۹۶

(نسترن صمیری)

$$mx + 1 = \frac{m+1}{x} \xrightarrow{\text{به شرط } x \neq 0} mx^2 + x = m+1$$

$$\Rightarrow mx^2 + x - m - 1 = 0$$

نکته: در معادله درجه دو $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ مجموعریشه‌ها از $-\frac{b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها از $\frac{c}{a}$ به دست می‌آید.

$$P = \frac{-m-1}{m} = -3 \Rightarrow -m-1 = -3m$$

$$\Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$S = \frac{-1}{\frac{1}{2}} = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۴)

-۹۷

(نیکو دکامیرن)

مخرج مشترک می‌گیریم تا به یک کسر مساوی صفر برسیم، کسری مساوی صفر است که صورت آن صفر باشد.

$$\frac{x-4}{(x-1)(x^2+x+1)} + \frac{1}{(x-1)(x+4)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{(x-4)(x+4) + (x^2+x+1)}{(x-1)(x+4)(x^2+x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 16 + x^2 + x + 1}{(x-1)(x+4)(x^2+x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2x^2 + x - 15}{(x-1)(x+4)(x^2+x+1)} = 0 \Rightarrow 2x^2 + x - 15 = 0$$

$$\Delta = 1 - 4 \times 2 \times (-15) = 121 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-1 + \sqrt{121}}{4} = 2/5 \\ x_2 = \frac{-1 - \sqrt{121}}{4} = -3 \end{cases}$$

هر دو جواب قابل قبول‌اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۴)

اقتصاد

۱۰۱- (فاج از کشور ۹۳، با تغییر)

(الف) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «فشار اقتصادی» شناخته می‌شود.

(ب) با کاهش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان غالباً افزایش می‌یابد.

(ج) قیمت یک کالا با میزان تولید و عرضه آن از سوی تولیدکنندگان رابطه مستقیم دارد.

(د) در حالت کمبود (فزونی تقاضا بر عرضه) قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(فاطمه فویدمیان)

۱۰۲-

در وضعیت تعادل مقدار تقاضا و عرضه با هم برابر است. تنها در گزینه «۲» در سطح قیمت مشخص شده (۳۰۰ ریال)، میزان تقاضا و عرضه با هم برابر است. (مقدار تقاضا: ۱۵۰ کیلو = مقدار عرضه: ۱۵۰ کیلو)

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(فاطمه حیاتی)

۱۰۳-

(الف) سطح قیمت ۱۸,۰۰۰ تومان که به ازای آن، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌باشند (۳۰ کیلو)، قیمت تعادلی است. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) روبه‌رو می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۱۷,۰۰۰ تومان، ۱۰ کیلو کمبود عرضه (مازاد تقاضا) وجود دارد. کیلو ۱۰ = ۲۵ - ۳۵

(ب) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود تقاضا (مازاد عرضه) روبه‌رو می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۲۰,۰۰۰ تومان، ۲۵ کیلو کمبود تقاضا (مازاد عرضه) وجود دارد. کیلو ۲۵ = ۲۰ - ۴۵

(ج) در سطح قیمت ۲۳,۰۰۰ تومان، تولیدکنندگان ۵۰ کیلو از کالا را تولید و عرضه می‌کنند، در حالی که تقاضاکنندگان تنها برای ۱۵ کیلو از کالا تقاضا دارند، در نتیجه در این سطح قیمت حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان برابر است با: تومان ۳۴۵,۰۰۰ = ۲۳,۰۰۰ × ۱۵

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

(سارا شریفی)

۱۰۴-

تشریح عبارات نادرست:

(الف) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی با مازاد عرضه روبه‌رو می‌شویم. در این حالت چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند؛ در نتیجه قیمت کم می‌شود.

(ب) در کالاهای ضروری شیب منحنی تقاضا زیاد و کشش قیمتی تقاضا (یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت) کم است.

(ج) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد مصرف کالا از عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه خودشان، تبلیغات و قیمت سایر کالاها تأثیر می‌پذیرد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(کوروش داوری)

۹۸-

$$\frac{x+1}{x-1} - \frac{x^2}{(x-1)(x+1)} = -1 \Rightarrow \frac{(x+1)^2 - x^2}{x^2 - 1} = \frac{-1}{1}$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x + 1 - x^2 = -x^2 + 1$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x = 0 \Rightarrow x(x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2 \end{cases}$$

هر دو جواب قابل قبول اند. دو جواب ناممکن‌اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

(معمیرضا سفوری)

۹۹-

$$2x - \frac{2k}{x} = -1 \xrightarrow{x=-1} -2 - \frac{2k}{-1} = -1 \Rightarrow -2 + 2k = -1$$

$$\Rightarrow 2k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

$$k = \frac{1}{2} \Rightarrow 2x - \frac{2(\frac{1}{2})}{x} + 1 = 0 \Rightarrow 2x - \frac{1}{x} + 1 = 0 \quad x \neq 0$$

$$2x^2 - 1 + x = 0$$

$$2x^2 + x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{-1 \pm \sqrt{(1)^2 - 4(2)(-1)}}{2 \times (2)}$$

$$= \frac{-1 \pm \sqrt{9}}{4} = \frac{-1 \pm 3}{4} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = \frac{1}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۵۴)

(معمیرضا سفوری)

۱۰۰-

$$2x^2 - 4kx - k - 1 = 0 \xrightarrow{x=-\frac{1}{2}} 2(-\frac{1}{2})^2 - 4k(-\frac{1}{2}) - k - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} + 2k - k - 1 = 0 \Rightarrow k - \frac{1}{2} = 0 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{k=\frac{1}{2}} 2x^2 - 2x - \frac{1}{2} - 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 - 2x - \frac{3}{2} = 0$$

$$\xrightarrow{+2} x^2 - x - \frac{3}{4} = 0$$

$$(x - (-\frac{1}{4}))(x - \frac{3}{4}) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{1}{4} \\ x = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها} = \left| -\frac{1}{4} - \frac{3}{4} \right| = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(علیرضا رضایی)

-۱۰۹

الف) سطح قیمت ۱۰۰ تومان که به ازای آن، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌باشند (۳۰۰ کیلو)، قیمت تعادلی است. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) روبه‌رو می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۷۵ تومان، ۲۰۰ کیلو مازاد تقاضا (کمبود عرضه) وجود دارد. کیلو $۲۰۰ = ۲۰۰ - ۴۰۰$

ب) در سطح قیمت ۱۲۵ تومان، تولیدکنندگان ۴۰۰ کیلو از کالا را تولید و عرضه می‌کنند، در حالی که تقاضاکنندگان تنها برای ۲۰۰ کیلو از کالا تقاضا دارند، در نتیجه در این سطح قیمت درآمد تولیدکنندگان برابر خواهد بود با: هزار تومان $۲۵ = ۲۵ \times ۱۰۰ = ۲۵۰۰$ تومان $۲۵ \times ۲۰۰ = ۱۲۵ \times ۲۰۰$

(ج)

تومان $۵۰۰ = ۵۰ \times ۱۰۰ = ۵۰ \times ۱۰۰$ حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۵۰ تومان
تومان $۳۰۰ = ۳۰۰ \times ۱۰۰ = ۳۰۰ \times ۱۰۰$ حداکثر درآمد تولیدکننده در نقطه تعادلی
بنابراین حداکثر درآمد تولیدکننده به میزان ۲۵ هزار تومان افزایش خواهد یافت. هزار تومان $۲۵ = ۲۵۰۰ - ۵۰۰ = ۲۵۰۰ - ۳۰۰$

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(سارا شریقی)

-۱۱۰

الف) مزایده، ب) انحصاری، ج) رقابتی، د) انحصاری، ه) انحصاری، و) رقابتی، ی) رقابتی، ز) مناقصه

(اقتصاد، بازار، صفحه ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

(فرهاد علی‌نژاد)

-۱۱۱

تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران نوشته محمدتقی بهار است. ناظم‌الاسلام کرمانی نویسنده «تاریخ بیداری ایرانیان» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰)

(فرهاد علی‌نژاد)

-۱۱۲

میرزا حبیب اصفهانی کتاب جیمز موریه را تحت عنوان «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» ترجمه کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(فرهاد علی‌نژاد)

-۱۱۳

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تحقیقات ادبی و تاریخی در این دوره رواج چندانی نداشت؛ زیرا اکثر اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر مشغول بودند.

گزینه «۲»: نمایشنامه‌نویسی نوع ادبی جدیدی در ایران به شمار می‌رود و در ادب کهن سابقه‌ای ندارد.

گزینه «۳»: مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به دست میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر می‌شد. ملک‌الشعرا دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» را مدیریت می‌کرد. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

(ممیر مهرثی)

-۱۱۴

وزن بیت نخست «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» و وزن بیت دوم «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(کتاب آبی)

-۱۰۵

در سطح قیمت بالاتر از نقطه تعادلی به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان به تولید بیشتر می‌پردازند در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف کالا تمایل نشان نمی‌دهند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منحنی D مقادیر تقاضا و منحنی S نشان‌دهنده مقادیر عرضه می‌باشد.

گزینه «۲»: در بازار هنگامی کمبود عرضه اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد، در نتیجه گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد.

گزینه «۴»: صعودی بودن منحنی عرضه به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار عرضه نیز کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(نسرین یعقوبی)

-۱۰۶

در بازار هنگامی «کمبود عرضه (مازاد تقاضا)» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود.

افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان به تولید رغبت بیشتری نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند؛ در نتیجه در حالت کمبود، قیمت زیاد می‌شود. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود. (اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(فاطمه فهیمیان)

-۱۰۷

الف) با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و مقدار عرضه افزایش می‌یابد؛ بنابراین مقادیر X میزان عرضه و مقادیر Y میزان تقاضا را نشان می‌دهند. ب) در نقطه تعادلی میزان عرضه و تقاضا برابر است بنابراین در این سؤال قیمت تعادلی ۵۰۰ ریال و میزان عرضه و تقاضای تعادلی ۳۵۰ کیلو است.

ج) در قیمت ۷۰۰ ریال میزان عرضه برابر با ۵۰۰ کیلو و میزان تقاضا ۲۰۰ کیلو است بنابراین:

کیلو $۳۰۰ = ۲۰۰ - ۵۰۰ = ۲۰۰ - ۵۰۰$ میزان مازاد عرضه در قیمت ۷۰۰ ریال

(د)

کیلو $۳۵۰ =$ مقدار تقاضای تعادلی

مازاد تقاضا در قیمت ۳۰۰ ریال

مقدار عرضه در قیمت ۳۰۰ - مقدار تقاضا در قیمت ۳۰۰ =

کیلو $۳۰۰ = ۵۰۰ - ۲۰۰ = ۵۰۰ - ۲۰۰$ مازاد تقاضا در قیمت ۳۰۰ ریال

مازاد تقاضا در قیمت ۳۰۰ ریال - مقدار تقاضای تعادلی

کیلو $۵۰ = ۳۵۰ - ۳۰۰ = ۳۵۰ - ۳۰۰$

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(موسا عفتی)

-۱۰۸

در نقطه A قیمت بیش‌تر، ولی تقاضا کم‌تر است.

منحنی تقاضا از چپ به راست نزولی است و رابطه آن با قیمت کالا، معکوس است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

(کتاب آبی)

۱۲۳-

از میان گزاره‌های صورت سؤال، چهار مورد درست و دو مورد نادرست است. موارد نادرست:

(ت) شعر «ای قلم» از نمونه‌های اشعار انتقادی سید اشرف‌الدین گیلانی است. (ج) میرزا محمدصادق امیری در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(کتاب آبی)

۱۲۴-

قبل از قائم‌مقام، سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را از بین برد و مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. او احیاکننده نثر فارسی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰)

(کتاب آبی)

۱۲۵-

چل	و	ک	نان	می	ر	وی	ی
-	U	U	-	-	U	-	U
سر	و	ن	د	د	ب	دین	ص
مفتعلن				فاعلات			

با	ز	م	یا	بی
-	U	-	-	-
ف	م	ت	ما	یل
مفتعلن		فع		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

(کتاب آبی)

۱۲۶-

کس	نید	ست	ک	ء	تا	د	ی
-	U	U	U	-	-	U	U
در	ره	گ	ذ	ر	کی	ست	ک
مستعلن				مستفعل			

آن	زل	ف	ذ	تا	نیست
-	-	U	U	-	-
دا	می	ز	ب	لا	نیست
مستفعل			مستف		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(کتاب آبی)

۱۲۷-

می	و	زد	عز	چ	من	ن	سی
-	U	-	-	U	-	U	-
هزن	ب	نو	ش	د	دم	ب	دم
فاعلاتن (فاعلاتن)				مفاعلهن			

م	ب	هشت
U	U	-
م	ی	ناب
فعلن		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

(همبر مهری)

۱۱۵-

گل در ب ز می در ک ف مع شو ق ب کا مَسْت
 - - U U - - U U - -
 بر یخ ت ب خن دی د م بر خد ب گ رس تم
 وزن مصراع صورت سؤال و این گزینه، هر دو «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(سید علیرضا امیری)

۱۱۶-

این بیت به دو صورت «مفعول فاعلات مفاعیلن» و «مستفعلن مفاعیل مستفعلن» قابل تقسیم‌بندی هجایی است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(همبر مهری)

۱۱۷-

ما م ک ب زین خ ن ج هان دی م گ دش تیم
 - - U U - - U U - -
 وزن این مصراع «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

(همبر مهری)

۱۱۸-

ن خان د بو ی گ لا ید ا گر ب ل ل و ت من
 - U - U - U - U - U - U -
 ز نا ز کی ب د لم بار می ش ود چ ک نم
 وزن بیت «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعولن» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(سید علیرضا امیری)

۱۱۹-

مصراع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و مصراع دوم یک هجای کشیده (ال) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوخنیم» مشاهده می‌شود.
 گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است.
 گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» = «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل» (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(مسن امیری)

۱۲۰-

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط «بی‌قراری و غمگین بودن شاعر از غم دوری معشوق» است.
 مفهوم بیت گزینه «۳»: اگرچه معشوق از نظر غایب است اما در دل عاشق جای دارد. (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۶)

(کتاب آبی)

۱۲۱-

تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس و توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دوران جدید و رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی، از دیگر عواملی بود که غیر از موارد گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» در بیداری جامعه این دوره تأثیر داشتند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

(کتاب آبی)

۱۲۲-

میرزا محمدصادق امیری فراهانی از جانب مظفرالدین‌شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد و فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

(عمیر مهرئی)

۱۳۵-

سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سیرت» و «طریقت»: سجع مطرف

گزینه ۲: «حاجت» و «شامل»: سجع متوازن

گزینه ۴: «حلیت» و «زینت»: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۵۲)

(مفسن فرایلی- شیرازی)

۱۳۶-

گزینه ۱: «بسته» و «شکسته»: سجع مطرف هستند.

آرایه سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «بشنستم» و «پیوستم»: سجع متوازی

گزینه ۳: «گمارد» و «برآرد»: سجع متوازی

گزینه ۴: «بمیرند» و «بگیرند»: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۵۳)

(عمیر مهرئی)

۱۳۷-

بیت «ب»: «دنیا» و «عقبی»: سجع متوازی

بیت «د»: «او» و «بو»: سجع متوازی

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: فاقد سجع

بیت «ج»: «گران» و «غافلان»: سجع مطرف

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۵۳)

(سیر علیرضا احمدی)

۱۳۸-

«فتنه» نهاد و مطابق الگوی «صامت + مصوت + صامت + مصوت + صامت + مصوت» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پشیمانی»: ص + م + ص + م + ص + م + ص + م

گزینه ۲: «من»: ص + م + ص

گزینه ۴: «کس»: ص + م + ص

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۸)

(عمیر مهرئی)

۱۳۹-

ب	خ	دا	ا	گر	ب	می	رم	ک	د	ا	ز	ت	بر	ن	گی	رم
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ب	ر	ای	ط	ابی	ب	مَز	سَر	ک	د	ا	ن	می	پ	ذی	اَرَم	

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۰)

(عمیر مهرئی)

۱۴۰-

م	گی	ری	د	عی	بم	ک	در	بن	د	او	بم
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ و ۵۱)

(کتاب آبی)

۱۲۸-

بیت گزینه ۳: «بر وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» با پایه‌های آوایی ناهمسان است؛ در حالی که ابیات سایر گزینه‌ها از پایه‌های آوایی همسان تشکیل شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۴: «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

(کتاب آبی)

۱۲۹-

با	غ	ب	هش	ت	سا	ی
-	U	U	-	U	-	U
با	خا	ک	کو	ی	دو	ست

ی	طو	با	و	قص	ر	حور
U	-	-	U	-	U	-
ب	را	بر	ن	می	ک	نم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب آبی)

۱۳۰-

وزن مصراع گزینه ۲: «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

(اعظم نوری‌نیا)

۱۳۱-

آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، کسایی مروزی بود؛ سپس ناصر خسرو شیوه او را ادامه داد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

(فرهار علی‌نژاد)

۱۳۲-

ترجمه فارسی و عربی برخی از آثار زبان پهلوی (مانند «کللیه و دمنه») موجود است اما این ترجمه‌ها هم دچار تغییرات فراوان شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(فرهار علی‌نژاد)

۱۳۳-

اصل تفسیر طبری را محمدبن جریر طبری به زبان عربی نوشته است؛ اما جمعی از دانشمندان آن زمان، این کتاب را به فارسی برگرداندند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۴)

(فرهار علی‌نژاد)

۱۳۴-

بیت این گزینه از سعدی است:

نشاید که خوبان به صحرا روند / همه کس شناسند و هر جا روند

حلالست رفتن به صحرا ولیک / نه انصاف باشد که بی ما روند

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۵، ۵۰ و ۵۸)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۴۱-

(ولی برہی - ابهر)
«لیت»: کاش / «هؤلاء النساء»: این زن‌ها / «تَخَلَّصَن»: رهایی می‌یافتند، رهایی یافته بودند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «من أفکار»: از افکاری / «تمنعین»: که آن‌ها را باز می‌داشت (ماضی + مضارع = ماضی استمراری) (رد سایر گزینه‌ها) / «الوصول إلى الغایات»: رسیدن به هدف‌ها (رد گزینه ۱)
نکته مهم درسی:
فعل ماضی پس از «لیت»، به صورت «ماضی استمراری یا بعید» ترجمه می‌شود.
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۲-

(سید مہمدعلی مرتضوی)
«لم تكن ل»: «لب» در اول جمله معمولاً معنای «مالکیت» دارد. نداشته‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بعض الطلاب»: برخی از دانش‌آموزان / «طریقه»: راهی / «تعلّم الدروس»: برای یادگرفتن درس‌ها (رد گزینه ۴) / «تکلموا»: صحبت کردند (رد گزینه ۱) / «مع المستشار التعلیمی»: با مشاور آموزشی / «تعرفوا»: آشنا شدند (رد سایر گزینه‌ها) / «طرق جدیدة نافعة»: راه‌هایی تازه و سودبخش
(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۳-

(سید مہمدعلی مرتضوی)
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۲»: «ألا نعد» یعنی «که وعده ندهیم». ترجمه صحیح عبارت: «پدر ما را نصیحت می‌کند که وعده‌ای ندهیم که نمی‌توانیم بدان وفا کنیم!»
گزینه «۳»: «ترضی» از باب افعال، مصدر «ارضاء» و به معنای «راضی می‌کنی» است. ترجمه صحیح عبارت: «آیا تلاش می‌کنی همه مردم را راضی کنی؟! تو زیانکار هستی!»
گزینه «۴»: «لا قيمة له» دارای «لا» نفی جنس است و ترجمه آن به صورت «هیچ ارزشی ندارد» درست است. ترجمه صحیح عبارت: «کاش مردم به آنچه که هیچ ارزشی ندارد، افتخار نکنند!»
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۴-

(ابراهیم احمدی - بوشهر)
«مزدوران»: العُملاء (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «کسانی هستند که»: من / «برای پراکنده ساختن»: لتفریق (رد گزینه ۲) / «مسلمانان»: المسلمین / «همواره»: دائماً (رد گزینه ۴) / «تلاش می‌کنند»: یجتهدون (رد گزینه ۴)
(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۵-

(الله مسیح فواہ)
«تنتقل» و «آخر» نادرست هستند و باید به صورت «تنتقل» و «آخر» بیایند. «تنتقل» فعل مضارع از باب افتعال است و بر وزن «يَفْتَعِل» می‌آید.
(عربی (۱)، ضبط مرکبات، ترکیبی)

۱۴۶-

(نور امساکي)
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: «مجرد ثلاثي» نادرست است. «لا تطعموا» فعل مزید ثلاثی از باب افعال است.
گزینه «۲»: «انفتاح» از باب انفعال است؛ ماضی آن بر وزن «انفعل» و مضارع آن بر وزن «ينفعل» است.
گزینه «۴»: «تعرف» از باب تفعّل است؛ ماضی آن «تعرّف» و مضارع آن «یتعرّف» است و دو حرف زائد هم دارد.
(عربی (۳)، تحلیل صرفی، ترکیبی)

۱۴۷-

(سید مہمدعلی مرتضوی)
«مخصوص» (محکم، استوار)؛ در گزینه «۲» آمده: «صفتی برای چیزی است که بنیانش محکم شده باشد!»
(عربی (۳)، مقوم و واژگان، صفحه ۸)

۱۴۸-

(ولی برہی - ابهر)
در گزینه «۴»، مفهوم و معنای تشبیه وجود ندارد و «إنما» (إن + ما) به معنی «فقط» است.
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: حرف «ك» به معنای «مانند، مثل» است.
گزینه «۲»: «كأن» به معنای «گویی» و ادات تشبیه است.
گزینه «۳»: «مثل» به معنای تشبیه است.
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۴۹-

(ابراهیم احمدی - بوشهر)
در این گزینه، از حرف «إن» استفاده شده است و نشان‌دهنده تأکید در جمله و وقوع حتمی فعل است.
دقت کنید با توجه به ساختار جمله، چون بعد از «ان» اسم آمده است، نمی‌تواند ادات شرط باشد.
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: «لعلّ» به معنای «شاید» است و معنای حتمی ندارد.
گزینه «۲»: «لیت» به معنای «کاش» است و معنای حتمی ندارد.
گزینه «۴»: با توجه به آن که بعد از «ان»، یک فعل و سپس جواب آن آمده است، نتیجه می‌گیریم که ادات شرط داریم. در اسلوب شرط هم وقوع فعل، مشروط است و حتمی نیست.
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۵۰-

(ولی برہی - ابهر)
در گزینه «۱»، «لا» برای نفی فعل مضارع است، نه نفی. (دقت کنید حرف نون از آخر فعل «تفشلون»، به دلیل وجود «حتی» حذف شده است.)
ترجمه عبارت: «بسیار بکوشید تا در دستیابی به اهداف خود شکست نخورید!»
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

تاریخ (۳)

۱۵۱-

(ملیحه گریبی)
عده‌ای از تاریخ‌نگاران سنتی، بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آن‌ها همت داشتند. آن‌ها آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند و در این میان، گاه با زبان تملق و مدح شاهان سخن گفته و بیش از آن که مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند. سبک نگارش نیز در بسیاری موارد سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.
(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری، صفحه ۲)

۱۵۲-

(ملیحه گریبی)
محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، اما گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداخلی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.
(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری، صفحه ۵)

۱۶۲- (فاطمه سفایی)

برخی از تفاوت‌های شهر و روستا عبارت‌اند از:
- فعالیت اقتصادی: در روستا، درصد بیشتری از جمعیت فعال، در بخش کشاورزی (زراعت، صید و شکار و...) فعالیت می‌کنند.
- وسعت و فضای سکونت و فعالیت: در شهرها، فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.
- فرهنگ و مناسبات اجتماعی: در شهرها نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۶۳- (فاطمه سفایی)

سلسله‌مراتب سکونگاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت؛ برای این منظور، سکونگاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می‌کنند) طبقه‌بندی می‌کنند. سکونگاه‌های کوچک یا کم‌جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می‌دهند؛ اما در سکونگاه‌های بزرگ‌تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۶۴- (فاطمه سفایی)

معیار و تعریف شهر کوچک و بزرگ و میزان جمعیت آن در کشورهای مختلف فرق می‌کند. پس از طراحی معیارهای رتبه‌بندی، تعداد شهرها یا روستاهایی که در هر طبقه وجود دارند، در جدول قرار می‌گیرد.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه ۸)

۱۶۵- (فاطمه سفایی)

منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه ۱۰)

۱۶۶- (مهمد علی فطیبه بایگی)

با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی، به‌تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها شکل گرفتند. معمولاً به مادرشهر (متروپل) کلان‌شهر نیز گفته می‌شود. برخی نیز معتقدند کلان‌شهر معادل واژه انگلیسی مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود. در ایران به مادرشهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت دارند، کلان‌شهر گفته می‌شود.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۶۷- (فاطمه سفایی)

در برخی از بخش‌های جهان، در نتیجه گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. از مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس عبارت‌اند از: تمرکز و انبوهی جمعیت شهری، تمرکز مؤسسات مالی و پولی، تمرکز صنایع دانش‌بنیان و فراوانی آمدودش بین مادرشهرهای هم‌جوار.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه ۱۴)

۱۵۳- (علی مهمد کریمی)

ناظم‌الاسلام کرمانی نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.
(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری، صفحه ۶)

۱۵۴- (علی مهمد کریمی)

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.
(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۲)

۱۵۵- (علی مهمد کریمی)

از ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه سفرنامه‌های متعددی به‌جا مانده است.
(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری، صفحه ۹)

۱۵۶- (میلاد هوشیار)

افغان‌ها به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۱۶)

۱۵۷- (میلاد باغ‌شیفی)

مهم‌ترین شرایط پذیرفتن سلطنت در شورای دشت مغان عبارت بودند از: موروثی شدن سلطنت در خاندان او، حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی و حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۱۷)

۱۵۸- (میلاد هوشیار)

کریم‌خان بر خلاف نادرشاه افشار از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر، موجبات رونق و آبادانی قلمرو او به ویژه شیراز، پایتخت زندیان را فراهم آورد.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۱۹)

۱۵۹- (میلاد باغ‌شیفی)

در دوره کریم‌خان زند اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۲۲)

۱۶۰- (میلاد هوشیار)

سازمان اداری و دیوانی ایران در عصر افشاریه و زندیه تا حدودی به سبب حاکمیت عناصر ایلی، غلبه تفکر نظامی‌گری، بی‌ثباتی سیاسی و کوتاه بودن دوران استقرار سلسله‌های مذکور، اعتبار و قوت سابق را نداشت.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۲۱)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- (مهمد علی فطیبه بایگی)

هسته اولیه روستای هولوکو، قلعه‌ای است که برای دفاع از حمله مغول‌ها ساخته شده است. هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده‌اند و سکونگاه از آنجا گسترش یافته است. نکته: در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل «طبیعی» بیشترین نقش را داشته‌اند. گزینه‌های «۱» و «۴» بیانگر موقعیت سکونگاه است.
(مغرافیای (۳)، مرفیای سکونگاه‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۳)

(میلاد باغ شیخی)

-۱۷۶

برخی از عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان عبارتند از:

- ۱- ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به علت اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان؛
- ۲- شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی؛
- ۳- نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود تبعیض‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛
- ۴- کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه‌های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز آسورستان (بین‌النهرین)؛
- ۵- پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می‌خواند؛
- ۶- انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۸)

(میلاد هوشیار)

-۱۷۷

خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المندب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

(میلاد هوشیار)

-۱۷۸

در دوران فرمانروایی ساسانیان، همگام با توسعه شهرنشینی، صنعت نیز رشد کرد و کیفیت کالاهای تولیدی بهتر شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۳۴)

(میلاد هوشیار)

-۱۷۹

از جمله مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتاب‌های اعتقادی دوره ساسانیان باید از دینکرد نام برد که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۴)

(میلاد باغ شیخی)

-۱۸۰

در دوره ساسانیان آتشکده‌های بسیاری در شهرها و روستاهای ایران ساخته شد. از جمله آن‌ها آتشکده آذربرزین مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان، آذرگشنسب در آذربایجان، ویژه شاهان و آذر فرنبغ در فارس، خاص موبدان بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۴)

جغرافیای ایران

(فاطمه سفایی)

-۱۸۱

$$۱۰۰ \times \frac{\text{میزان مرگ‌ومیر-میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

طبق این فرمول، رشد طبیعی جمعیت این کشور، ۰/۸ درصد است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۳)

(فاطمه سفایی)

-۱۸۲

اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه محاسبه فرمول دوبرابرشدن جمعیت است. زمان به‌دست‌آمده سبب می‌شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۴)

(فاطمه سفایی)

-۱۶۸

یکی از عوامل دافعه جمعیت از روستاها به‌سوی شهرها، استفاده از ماشین‌آلات به‌جای انسان است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۶)

(فاطمه سفایی)

-۱۶۹

در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی به‌دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد. این مهاجرت تدریجی و طولانی‌مدت بوده و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

(علیرضا رضایی)

-۱۷۰

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) با افزایش درآمدهای نفتی، تجهیزات و کارخانه‌ها به شهرها تخصیص یافت.

(د) انهدام کشاورزی معلول طرح اصلاحات ارضی است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

تاریخ (۱)

(ملیحه گریبی)

-۱۷۱

با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ایران آمدند و روزه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی ایران افزوده شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۴)

(علی‌محمد کریمی)

-۱۷۲

سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم فارس شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۸)

(ملیحه گریبی)

-۱۷۳

اشیا و ظروف سنگ صابونی، یکی دیگر از مصنوعات است که توسط مردم برخی از سکونتگاه‌های کهن به ویژه جیرفت و تپه جیحی در استان کرمان با مهارت و ظرافت تمام ساخته می‌شد. شواهد باستان‌شناسی نشان می‌دهد که سکونتگاه‌های مذکور از مراکز عمده تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۴)

(علی‌محمد کریمی)

-۱۷۴

حکومت ایلام سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۷)

(میلاد باغ شیخی)

-۱۷۵

داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری امنیت در سرتاسر قلمرو شاهنشاهی، به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دور دستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکر کشید.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- (مبیناسارات تاپیک)
گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در رابطه با نمودار صورت سؤال و دیدگاه دوم در ارتباط با تعامل دانش علمی و عمومی درست هستند.

اما گزینه «۳» مربوط به دیدگاه سوم است که بیان می‌کند دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود. (پایه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۸)

۱۹۲- (مبیناسارات تاپیک)
- در داستان فیلم سینمایی دورافتاده ما به اهمیت دانش عمومی پی می‌بریم.
- ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم. (پایه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۹۳- (مبیناسارات تاپیک)
دانش علمی با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ص - ص

گزینه «۲»: غ - غ

گزینه «۳»: ص - ص

گزینه «۴»: غ - ص

(پایه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۹۴- (مبیناسارات تاپیک)
- همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، مشکلات و مسائل زندگی اجتماعی را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند.
- در هنگام تعارض در ذخیره دانشی جوامع، دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

(پایه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۹۵- (مبیناسارات تاپیک)
در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.

(پایه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۷)

۱۹۶- (آزیتا بیدقی)
از فعالیت‌های غیرارادی انسان بحث نمی‌کند ← علوم انسانی و علوم اجتماعی ساختار اجتماعی را مطالعه می‌کند ← جامعه‌شناسی کلان
اشتراک موضوع روان‌شناسی اجتماعی و مدیریت ← پدیده‌های اجتماعی شناخت آن بدون فهم معنا و هدف آن، ممکن نیست ← کنش انسانی (پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، ۱۱، ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

۱۹۷- (آزیتا بیدقی)
فناوری ← ج ← بر زندگی بشر سیطره یافته است.
انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها ← ب ← فایده علوم انسانی و علوم اجتماعی

نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی ← د ← فلسفه جامعه‌شناسی ← الف ← بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی دارای رویکردهای مختلفی است.
(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

۱۸۳- (علیرضا رضایی)
مطابق هرم سنی ایران در سال ۱۳۹۵، گروه سنی بزرگسالان (۳۰ تا ۵۹ سال) بیشترین سهم را در میان گروه‌های عمده سنی کشور داشته است. (پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۶۵)

۱۸۴- (فاطمه سفایی)
در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه. (پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۷۱)

۱۸۵- (علیرضا رضایی)
از بین عوامل شکل‌دهنده سکونتگاه‌های روستایی و شهری، آب بیشترین اهمیت را در شکل‌گیری سکونتگاه‌های ایران داشته است. افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۷۶)

۱۸۶- (فاطمه سفایی)
سکونتگاه‌های شهری شکل‌های گوناگون دارند. شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۸۱)

۱۸۷- (فاطمه سفایی)
در سه دهه اخیر، ایران شاهد تغییرات زیادی در جمعیت و ظاهر سکونتگاه‌های خود بوده است. این تغییرات در شیوه زندگی اجتماعی اقتصادی آنان هم اثر داشته است.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۸۲)

۱۸۸- (علیرضا رضایی)
اراک: صنعتی
کیش: بازرگانی، تفریحی
تهران: اداری سیاسی، دانشگاهی
(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۸۹- (علیرضا رضایی)
ایران برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را دارد.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۸۸)

۱۹۰- (فاطمه سفایی)
اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه بررسی شود، همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفحه ۹۳)

۲۰۵- (تزیبا بیدقی)
جهان‌های اجتماعی با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند، جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. (این عبارت، مربوط به نمودار عرضی در بررسی سرنوشت جوامع است)
در دیدگاه تک‌خطی جهان اجتماعی هویت خود را از دست می‌دهد.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۰۶- (تزیبا بیدقی)
شکل‌گیری جهان‌های اجتماعی مختلف پیامد تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها است.
زبان عربی حامل کلام و بیان الهی شد. این موضوع، پیامد به خدمت گرفتن لایه‌های سطحی جامعه جاهلی توسط فرهنگ اسلام است.
انتقاد از خودمداری فرهنگ غرب از سوی مردم‌شناسان، پیامد پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی از سوی آنان است.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۲۰۷- (تزیبا بیدقی)
علت ساختن جهان اجتماعی جدید ← گسترش آگاهی و اراده نوین
علت قدرت پیش‌بینی و پیشگیری مسائل طبیعی ← گسترش عقلانیت ابزاری
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۴)

۲۰۸- (ارغوان عبدالملکی)
تشریح موارد نادرست:
- تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند.
- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۸)

۲۰۹- (ارغوان عبدالملکی)
وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند. از این رو، یکی از مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.
شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی و قبیله‌ای، از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان بود.
توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است. با ظهور اسلام، عقاید و ارزش‌های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد و لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت.
در فرهنگ سکولار یا دنیوی، جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدوده منافع که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۳۴)

۱۹۸- (تزیبا بیدقی)
افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها پیامد فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر است.
آگاهانه و ارادی بودن کنش انسان‌ها علت پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی است.
موضوع فلسفه اصل وجود است یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۹۹- (تزیبا بیدقی)
اشتراک جامعه‌شناسی خرد و کلان ← مطالعه پدیده اجتماعی
تفاوت علوم ← موضوع
منشأ علوم انتقادی و علوم تفهیمی ← علوم انسانی
ملاک خانواده‌ها برای ارزیابی رشته‌های تحصیلی ← آینده شغلی
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ و ۱۶)

۲۰۰- (تزیبا بیدقی)
رها سازی انسان از محدودیت‌های طبیعت، فایده علوم اجتماعی نیست، بلکه از فواید علوم طبیعی است.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵، ۱۶ و ۱۷)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- (مبینا سادات تاپیک)
هدیه دادن ← خرد و عینی
تصور صلح جهانی ← ذهنی و کلان
مراقبت از اموال عمومی ← عینی و کلان
علاقه به غذای خاص ← خرد و ذهنی
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۰۲- (مبینا سادات تاپیک)
نماد ← دفتر، قلم، دانش‌آموز و کلاس و ...
عقاید ← انسان تربیت‌پذیر است.
ارزش ← دانایی بهتر از نادانی است.
هتجار ← برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۲۹)

۲۰۳- (مبینا سادات تاپیک)
تشریح گزینه‌ها:
گزینه ۱: درست - درست
گزینه ۲: درست - درست
گزینه ۳: درست - نادرست (اگر لایه‌های بنیادین حذف شوند، جهان اجتماعی فرومی‌ریزد).
گزینه ۴: درست - درست
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۲۷)

۲۰۴- (تزیبا بیدقی)
رشد یا افول اقتصاد ← تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی
ضرب‌المثل «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» ← دیدگاه تک‌خطی
معنای استعمار برای انسان امروزی ← استثمار
(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۴ و ۳۶)

۲۱۷- (نیمه پواهری)
در قضیه «متوازی الاضلاع چهار ضلع دارد» و «لوزی شکل متساوی الاضلاع است» رابطه ضروری است چون محمول بیانگر ذاتیات شیء است.
در قضیه «انسان وجود دارد» رابطه امکانی است چون انسان ممکن الوجود است.
در قضیه «ساکن روان وجود دارد» رابطه امتناعی است چون ساکن روان یک تناقض است و امکان وجود یافتن ندارد.
(فلسفه (۲)، پوهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۱۸- (فرهار قاسمی نژاد)
«روح فناپذیر وجود دارد»، امکانی است ولی بقیه گزینه‌ها رابطه امتناعی است.
(فلسفه (۲)، پوهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۲۱۹- (نیمه پواهری)
واجب الوجود بالذات تنها خداوند است. واجب الوجود موجودی است که عدم برای آن تصور نمی‌شود.
توجه شود که وصف گزینه «۳» از اوصاف واجب الوجود بالغیر است، نه واجب الوجود بالذات. و این‌طور نیست که فقط شریک‌الباری ممتنع الوجود باشد. مفاهیم بسیاری چون دایره سه‌ضلعی و ... نیز ممتنع الوجود هستند.
(فلسفه (۲)، پوهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۲۲۰- (فرهار قاسمی نژاد)
ماهیتی که موجود است از ناحیه خودش وجودش ضروری نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: ماهیت حتماً از ناحیه غیر پا به عرصه وجود می‌گذارد.
گزینه «۲»: ماهیتی که موجود است ممکن بود نباشد.
گزینه «۳»: ماهیتی که موجود است حتماً واجب الوجود بالذات نیست.
(فلسفه (۲)، پوهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

منطق

۲۲۱- (فرهار قاسمی نژاد)
حرف «با» می‌تواند دو معنی داشته باشد. شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند. (باهمدیگر). شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند. (هم‌زمان ازدواج کردند).
گزینه «۲»: با توجه به این‌که در انتهای عبارت این گزینه شواهدی داریم که معنای اصلی کلمه «پیچ» را مشخص می‌کند، مغالطه‌ای نداریم.
(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۲- (نیمه پواهری)
برای مثال استدلالی با مقدمات «شیر کلسیم دارد + شیر حیوان جنگل است»، لفظ تکرار شده (شیر) معنای یکسانی ندارد و با نتیجه‌گرفتن از این استدلال مغالطه اشتراک لفظ روی می‌دهد.
(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۳- (نیمه پواهری)
دلالت این گزینه مطابقی است و سایر گزینه‌ها دلالت تضمینی است.
(منظور از مداد، نوک مداد است، منظور از دست، تمام دست فرد از انگشتان تا شانه نیست و منظور از کتاب صفحات و کاغذهای کتاب است).
(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۱۰- (ارغوان عبدالملکی)
جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق‌طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
فرهنگ اساطیری مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.
جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.

(پایه‌شناسی (۱)، پوهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- (نیمه پواهری)
وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف (در ذهن) و متفاوت از یک موجود واحد است (در خارج مصداق و مابه‌ازای آن‌ها یک چیز یکسان است. این‌ها دو جزء از یک چیز نیستند).
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۱۲- (فرهار قاسمی نژاد)
از نظر ابن‌سینا همه موجودات غیرمرکب و واحد هستند، بنابراین از نظر فلسفی غیرقابل تفکیک هستند.
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۱۳- (فرهار قاسمی نژاد)
حمل راه رونده بر حیوان ضروری نیست و نیازمند دلیل است.
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۱۴- (نیمه پواهری)
در عبارت «انسان حیوان ناطق است» «حیوان ناطق» محمول قضیه است، در تعریف انسان آمده و در حقیقت «حیوان» و «ناطق» از اجزای تعریفی انسان است و همان پیستی اوست و گوئی ذات و حقیقت انسان می‌باشد؛ یعنی ذات انسان چیزی جز همان «حیوان ناطق» نیست. به عبارت دیگر، این دو مفهوم از یکدیگر جدایی ناپذیرند. (گزینه ۴ نادرست است)
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۱۵- (نیمه پواهری)
هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد، حمل اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد، حمل شایع صنعتی است.
توجه: در حمل شایع صنعتی دو مفهوم اتحاد مصداقی دارند اما اتحاد مفهومی نه. اما در حمل اولی ذاتی دو مفهوم هم اتحاد مصداقی دارند و هم اتحاد مفهومی (مانند گزینه ۴).
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۱۶- (فرهار قاسمی نژاد)
توماس آکوئیناس بیشتر متأثر از رویکرد عقلی ابن‌سینا بود، رویکردی که از قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی فرصت رشد و گسترش پیدا نکرد.
(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۳۲- (فرهار قاسمی نژاد)
بخش اصلی به منزله ریشه و اساس فلسفه است و بخش‌های فرعی در حکم شاخه‌ها و ستون‌های آنند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۳۳- (نیمای پواهری)
سخن از هستی و شناخت به بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه بازمی‌گردد و سایر موارد مربوط به شاخه‌های فلسفه هستند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

۲۳۴- (نیمای پواهری)
از آنجا که معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است، فلاسفه می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را هم بررسی کنند و بدانند که بشر چگونه و با چه ابزاری می‌تواند به شناخت هستی بپردازد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۳۵- (فرهار قاسمی نژاد)
آیا انسان می‌تواند هستی را بشناسد به توانایی انسان برای شناخت می‌پردازد و اینکه آیا هستی نامتناهی است به خود هستی می‌پردازد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۳۶- (نیمای پواهری)
شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی (نه خاص) آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۲۳۷- (فرهار قاسمی نژاد)
کسی که به بعد غیرمادی وجود انسان معتقد است حتماً قبلاً به بعد مادی انسان قائل بوده البته عکس این مطلب صادق نیست.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۲۳۸- (فرهار قاسمی نژاد)
آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۵)

۲۳۹- (نیمای پواهری)
سایر گزینه‌ها بیانگر مفاهیمی عام و مورد قبول همه درباره وجود جامعه و افراد هستند. در حالی که در بحث اصالت فرد یا جامعه ما با شناخت و اوصاف این دو امر سروکار داریم. گزینه «۳» به درستی در حوزه شناخت جامعه یا فرد قرار دارد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۴۰- (نیمای پواهری)
قائل بودن به این که جامعه حیثیت مستقل از افراد دارد مربوط به اصالت جامعه است و این بحث در فلسفه علوم اجتماعی بررسی می‌شود.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۲۴- (نیمای پواهری)
معمولاً منظور از جا گذاشتن کیف پول به همراه نداشتن پول است، نه معنای مطابقی آن.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۲۵- (فرهار قاسمی نژاد)
فقط در عباراتی که دلالت التزامی یا تضمینی داشته باشند، امکان بروز مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود دارد. در گزینه «۳» سوخت به معنای التزامی به کار رفته است. (خراب شدن)

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۲۶- (فرهار قاسمی نژاد)
در صورتی که املائی کلمه صحیح باشد در بیان شفاهی همچنان امکان بروز مغالطه هست. (مثلاً سفر و صفر مانند هم تلفظ می‌شوند) ولی اگر علائم سجاوندی دقیق رعایت شود و یا حرکات کلمات درست باشد امکان خطا وجود ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۲۷- (فرهار قاسمی نژاد)
در گزینه «۲» مرجع ضمیر در کلمه «بدش و رویش» مشخص نیست.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۷)

۲۲۸- (نیمای پواهری)
عبارات این گزینه می‌توانند دو معنا بدهد: «تو نادانی و من مانند تو نیستم» و «تو نادان نیستی و من هم این‌گونه هستم»

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۷)

۲۲۹- (نیمای پواهری)
«شیرین» در بیت ذکرشده دو معنا دارد و وجود یک عبارت دو معنایی می‌تواند در یک استدلال در خدمت مغالطه‌های ابهام در عبارت یا اشتراک لفظ به کار گرفته شود. «تیشه» به معنای «ضربه تیشه» است و نه خود تیشه و دلالت التزامی دارد و اگر در معنای مطابقی گرفته شود باعث مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌گردد. اما مغالطه نگارشی کلمات روی نداده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۲۳۰- (فرهار قاسمی نژاد)
در گزینه «۴» مرجع ضمیر در کتابش مشخص نیست. کتاب دانش آموز یا کتاب معلم.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۷)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- (فرهار قاسمی نژاد)
گزینه «۱» از دیگر گزاره‌ها اساسی‌تر و بنیادی‌تر است. چون موضوع آن جهان هستی است و در هستی‌شناسی بررسی می‌شود. سایر موارد ارتباط هستی با یک موضوع خاص در شاخه‌های دانش فلسفه هستند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

روان‌شناسی

-۲۴۱

(کتاب آبر)

ترس از غریبه در ۷ تا ۸ ماهگی و ایستادن مستقل در ۱۱ تا ۱۴ ماهگی رخ می‌دهند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نشستن مستقل (۵ تا ۸ ماهگی) و دو برابر شدن وزن نسبت به زمان تولد (۶ ماهگی)

گزینه «۲»: لبخند اجتماعی (۲ تا ۳ ماهگی) و غلت زدن (۲ تا ۵ ماهگی)
گزینه «۴»: پردازش ادراکی (دوره کودکی اول، قبل از دبستان) و بازی‌های موزایی (۴ یا ۵ سالگی)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ تا ۵۱)

-۲۴۲

(مبیناسارات تاویک)

- منظور از رشد در دوره کودکی، از زمان تولد تا ۱۲-۱۱ سالگی است.
- وزن نوزاد پس از پایان سال اول ۳ برابر می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

-۲۴۳

(موسا عفتی)

براساس رشد اخلاقی و شناختی کودک، دلایل انجام اعمال اخلاقی در دوره‌های سنی مختلف، متفاوت است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

-۲۴۴

(فرهار علی نژاد)

کودکان مهارت بلند شدن از وضعیت نشسته را در بازه ۹ تا ۱۲ ماهگی کسب می‌کنند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یازده تا چهارده ماهگی

گزینه «۲»: دوازده تا پانزده ماهگی

گزینه «۴»: هفت تا ده ماهگی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۷)

-۲۴۵

(کوثر دستورانی)

در مثال مطرحه، سعی شده است با عمل و گفتار صحیح از حس تقلید کودک بهره گرفته شود که این موضوع مربوط به هفت سال اول زندگی است؛ یعنی دوره طفولیت و کودکی اول.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

-۲۴۶

(کتاب آبر)

دوقلوهای همسان الزاماً همجنس هستند؛ هم‌چنین روابط با همسالان مربوط به جنبه اجتماعی رشد و رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه اخلاقی رشد می‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷ و ۴۰)

-۲۴۷

(فرهار علی نژاد)

- تفاوت سن متوسط بلوغ جنسی در مناطق مختلف جهان، بستگی به نوع تغذیه، میزان رفاه و فرهنگ دارد که از عوامل محیطی است.

- عدم تفاوت بازه بلوغ جنسی در بین کودکان مناطق مختلف و نیز کودکان زمان‌های مختلف، نشان از لزوم یک آمادگی جسمی (رشد یا همان عامل وراثتی) برای مهیا شدن بلوغ جنسی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

-۲۴۸

(تصبیه کلانتری)

برخی از جنبه‌های رشدی مثل رفتار اجتماعی و رشد اخلاقی بیشتر تحت تأثیر عوامل محیطی و برخی دیگر مثل رشد جسمانی بیشتر تحت تأثیر عوامل زیستی قرار دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۸)

-۲۴۹

(کوثر دستورانی)

برای اخلاق یک فرایند تدریجی و پیچیده طی می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رشد جسمانی

گزینه «۲»: رشد هیجانی

گزینه «۳»: رشد هیجانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶، ۴۹ تا ۵۱)

-۲۵۰

(موسا عفتی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی روان‌شناسان، پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدینش مستقل شود؛ بنابراین به اعتقاد آن‌ها ممکن است امیر، همچنان در دوره نوجوانی باقی مانده باشد.

گزینه «۲»: برخی روان‌شناسان، پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدینش مستقل شود و نظر همه بدین شکل نیست؛ بنابراین به اعتقاد سایرین، ممکن است بهنام، همچنان در دوره نوجوانی باشد.

گزینه «۳»: طبق نظر اسلام، در هفت سال سوم زندگی که تقریباً مصادف دوره نوجوانی است، باید فرد را همچون عضو بزرگ خانواده دانست و مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد؛ بنابراین محمد ۱۹ ساله در دوره نوجوانی قرار دارد و نکته‌ای دال بر خارج شدن او از این دوره بیان نشده است.

گزینه «۴»: سعید که سه مرحله رشد انسان را از نظر اسلام به خوبی طی کرده است، در حال حاضر دست کم ۲۲ سال دارد و در دوره جوانی قرار گرفته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)